

EVROPSKA KOMISIJA
EVROPSKI URAD ZA BOJ PROTI GOLJUFIJAM (OLAF)

Direktorat C – Center znanja za boj proti goljufigjam

Enota za strategijo in analizo za boj proti korupciji in boj proti goljufigjam

Priročnik

0

poročanju o nepravilnostih na področju deljenega upravljanja

2025

IZJAVA O OMEJITVI ODGOVORNOSTI: To je delovni dokument, ki ga je Evropski urad za boj proti goljufigjam (OLAF) pripravil ob pomoči skupine strokovnjakov držav članic v okviru skupine za poročanje in analizo Svetovalnega odbora za usklajevanje preprečevanja goljufigj (Cocolaf). Njegov namen je pojasniti in racionalizirati obveznost držav članic pri poročanju Komisiji o nepravilnostih v skladu s pravom Evropske unije (EU), ki se uporablja. Pojasnjuje obveznosti, določene v zakonodaji, vendar jih ne spreminja. Dokument ne posega v razlago Sodišča Evropske unije v zvezi s temi obveznostmi.

Kazalo

1.	Uvod.....	6
2.	Obveznost poročanja.....	7
	2.1 Vsebina in ozadje	7
	2.2 Cilj obveznosti poročanja	10
3.	Pojem „nepravilnosti“	11
	3.1 Opredelitev nepravilnosti	11
	3.1.1. „Kršitev določbe veljavnega prava“	12
	3.1.2. Nepravilnosti, ki so posledica „dejanja ali opustitve“	13
	3.1.3. Nepravilnosti, ki so posledica ravnanja „gospodarskega subjekta“	14
	3.1.4. Nepravilnost „škoduje ali bi škodovala [splošnemu] proračunu Unije zaradi neupravičenih izdatkov v breme tega proračuna“	15
	3.2 Nepravilnosti in napake	16
4.	Pojem goljufije.....	17
	4.1 Opredelitev pojmov	17
	4.1.1 Goljufija	17
	4.1.2 Sum goljufije	19
	4.2 Razvrščanje nepravilnosti v sistemu za upravljanje nepravilnosti	20
	4.3 Rezultat postopka za ugotovitev, ali je bilo dejanje namerno	23
5.	Dejstva, zaradi katerih nastane obveznost poročanja.....	26
	5.1 Opredelitev prve upravne ali sodne ugotovitve	26
	5.2 PACA in odkrivanje (Kdo odkriva nepravilnosti?)	28
	5.3 Povezava med PACA in izterjavo sredstev	29
	5.4 PACA in izračun točnega nepravilnega zneska za poročanje in izterjavo (evidentiranje dolga)	29
	5.5 Zaporedje ukrepov, sprejetih v postopku odkrivanja in ugotavljanja nepravilnosti ter poročanja o njih – diagram	30
6.	Izjeme od obveznosti poročanja.....	30
	6.1 Prag za obvestilo	30
	6.2 Posebne izjeme od obveznosti poročanja	32
7.	Poročanje in zaključevanje nepravilnosti v sistemu za upravljanje nepravilnosti	32
	7.1 Prvo poročanje	32
	7.1.1 Primeri brez obveznosti prvega poročanja	33
	7.1.2 Rok za poročanje	34

7.2	Posebna poročila	34
7.3	Priprava več poročil o nepravilnostih (skupna poročila)	35
7.4	Nadaljnja poročila	36
7.5	Zaključek primera	37
7.6	Preklic primera	38
8.	Finančni vidiki nepravilnosti	39
8.1	Skupni znesek odhodkov	39
8.2	Znesek nepravilnosti	40
9.	Poročanje o nepravilnostih v okviru programov evropskega teritorialnega sodelovanja – Interreg	41
10.	Finančni instrumenti, možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov in financiranje, ki ni povezano s stroški	42
11.	Zaupnost preiskav	43
12.	Valuta sporočenih zneskov	44
13.	Zaupnost informacij in varstvo osebnih podatkov	45
14.	Pošiljanje poročil o nepravilnostih	47
15.	Akterji in strukture, vključeni v poročanje prek sistema za upravljanje nepravilnosti	47
	Priloge	48
	Priloga I: Primeri	49
	1. Primeri PACA (prva upravna ali sodna ugotovitev) in razvrstitev nepravilnosti ...	49
	2. Primeri vrst nepravilnosti, ki odražajo namerno ravnanje, ki kaže na goljufijo	52
	3. Primer, kako je treba določiti finančne vidike nepravilnosti	53
	Priloga II: Pogosto zastavljena vprašanja	55
	Priloga III: Diagram poteka – od odkritja do zaključka primera nepravilnosti v sistemu za upravljanje nepravilnosti	73
	Priloga IV: Sistem za zgodnje odkrivanje in izključitev (EDES)	74

Seznam kratic

RO	Revizijski organ
AFCOS	Služba za usklajevanje boja proti goljufijam
AFIS	Informacijski sistem za boj proti goljufijam
AMIF	Sklad za azil, migracije in vključevanje
ARES	Napredni sistem evidentiranja
BAR	Rezerva za prilagoditev na brexit
IUMV	Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko
ČS	Čezmejno sodelovanje
CCI	Oznaka za identifikacijo države ali geografske regije
CF	Kohezijski sklad
CIRCABC	Komunikacijsko-informacijsko središče za uprave, podjetja in državljane
CPR	Uredba o skupnih določbah
GD	Generalni direktorat Evropske komisije
GD ECFIN	Generalni direktorat za ekonomske in finančne zadeve
GD EMPL	Generalni direktorat za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje
GD REGIO	Generalni direktorat za regionalno in mestno politiko
DU	Delegirana uredba Komisije
EKSRP	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
EKJS	Evropski kmetijski jamstveni sklad
EK	Evropska komisija
ERS	Evropsko računsko sodišče
EDES	Sistem za zgodnje odkrivanje in izključitev
ESPG	Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji
ESPRA	Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
EP	Evropski parlament
EJT	Evropsko javno tožilstvo
ESS+	Evropski socialni sklad plus
EU	Evropska unija
EUSF	Solidarnostni sklad Evropske unije
FU	Finančna uredba
IMS	Sistem za upravljanje nepravilnosti
Interreg	Cilj „evropsko teritorialno sodelovanje“
IPA	Instrument za predpristopno pomoč
IU	Izvedbena uredba Komisije
ISF	Sklad za notranjo varnost
SPP	Sklad za pravični prehod
OU	Organ upravljanja
UL	Uradni list
OLAF	Evropski urad za boj proti goljufijam
PA	Plačilna agencija

PACA	<i>Premier Acte de Constat Administratif ou judiciaire</i> (prva upravna ali sodna ugotovitev)
Poročilo PIF	Letno poročilo o zaščiti finančnih interesov EU in boju proti goljufijam
RRF	Mehanizem za okrevanje in odpornost
SCF	Socialni sklad za podnebje
DU	Deljeno upravljanje

1. UVOD

Ta dokument vsebuje smernice o **poročanju o nepravilnostih** s strani držav članic (in nekaterih držav nečlanic EU, vključno z državami kandidatkami)¹, ki izvršujejo proračun Evropske unije (EU) v okviru **deljenega upravljanja**. Pripravljen je bil na podlagi sodelovalnega postopka v okviru skupine za poročanje in analizo Svetovalnega odbora za usklajevanje preprečevanja goljufij (Cocolaf)², z njim pa je priročnik o poročanju o nepravilnostih na področju deljenega upravljanja iz leta 2017³ revidiran za **programsko obdobje 2021–2027**. V primerjavi s prejšnjo različico, ki je zajemala programsko obdobje 2014–2020, se s to revidirano različico priročnika priznava splošna kontinuiteta pravil za poročanje o nepravilnostih, hkrati pa je na novo osredotočena na vprašanja, o katerih strokovnjaki, ki delajo na tem področju, najpogosteje razpravljajo, in izkušnje, pridobljene v zvezi s tem v zadnjih letih.

Zaradi jasnosti dokument vsebuje barvne besedilne okvire:

- oranžni okviri vsebujejo posebno pomembne informacije,
- modri okviri vsebujejo opredelitve/določbe iz ustrezne zakonodaje,
- zeleni okviri pa vsebujejo navodila za vnos informacij v sistem za upravljanje nepravilnosti (IMS).

Dokument vsebuje hiperpovezave za namene navigacije.

V skladu z veljavnim regulativnim okvirom EU morajo države članice⁴ Komisiji poročati o primerih nepravilnosti, vključno s sumi goljufij in ugotovljenimi goljufijami, povezanimi s programi, operacijami in projekti, ki jih financira EU. Ta poročila o nepravilnostih se predložijo prek **sistema za upravljanje nepravilnosti**, tj. elektronskega sistema, ki ga je v imenu Komisije razvil in ga upravlja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF).

V tem priročniku so pojasnjeni zahteve in pogoji za poročanje, ki jih morajo izpolnjevati vse države članice, njegov cilj pa je zmanjšati razlike v postopku poročanja in postopek v največji možni meri, ki jo dopuščajo posebne značilnosti pravnih sistemov posameznih držav, standardizirati.

Namen priročnika je izboljšati poročanje držav članic o nepravilnostih z zagotavljanjem dosledne uporabe opredelitev pojmov, spodbujanjem takojšnjega poročanja in nadaljnjih

¹ Glej **oddelek 9** tega priročnika o poročanju o nepravilnostih v programih evropskega teritorialnega sodelovanja – Interreg.

² Skupina za poročanje in analizo Svetovalnega odbora za usklajevanje preprečevanja goljufij (Cocolaf) ga je odobrila 5. septembra 2025 po sejah Cocolaf 10. decembra 2024 in 15. maja 2025. Prispevke so oddali strokovnjaki iz naslednjih držav članic: Belgije, Bolgarije, Danske, Estonije, Španije, Italije, Latvije, Madžarske, Poljske, Portugalske, Romunije, Finske in Švedske. Seje strokovne skupine so potekale 21. marca, 23. maja, 10. julija in 26. septembra 2024 ter 13. maja 2025.

³ Za programsko obdobje 2014–2020 se bo še naprej uporabljal priročnik iz leta 2017, ki zajema tudi prejšnja programska obdobja, če to ni v nasprotju s pravili, ki se uporabljajo.

⁴ V nadaljevanju se sklici na „države članice“ razumejo tako, da vključujejo tudi države nečlanice EU, vključno z državami kandidatkami, ki sodelujejo v programih evropskega teritorialnega sodelovanja.

ukrepov ter zagotavljanjem visokokakovostnih in primerljivih podatkov. Osredotočen je na potrebo po sporočanju točnih in popolnih podatkov, poleg tega pa podpira proaktiven, strukturiran in ciljno usmerjen pristop k upravljanju tveganj goljufij in nepravilnosti.

Komisija (vključno z uradom OLAF) je izdala še druge smernice za boj proti goljufijam, ki zajemajo pomembne vidike in prispevajo k boljšemu razumevanju nepravilnosti in goljufij⁵. Večina jih je na voljo v spletnem Centru znanja in virov za boj proti goljufijam s sredstvi EU⁶ in v knjižnici „4. Priročnik, priročniki s smernicami“ na spletišču CIRCABC.

2. OBVEZNOST POROČANJA

2.1 Vsebina in ozadje

Da bi zaščitili finančne interese EU, je treba v skladu z zakonodajo EU poročati o nepravilnostih na področju deljenega upravljanja. Države članice morajo Komisiji pošiljati redna poročila o nepravilnostih (vključno s sumi goljufij in ugotovljenimi goljufijami), ki so bile predmet prve upravne ali sodne ugotovitve (PACA). Poleg tega jo morajo obveščati o napredku pri vseh upravnih in pravnih postopkih v zvezi s takimi nepravilnostmi.

Poročila se predložijo elektronsko z uporabo sistema za upravljanje nepravilnosti.

Pravila glede obveznosti držav članic, da poročajo o nepravilnostih prek sistema za upravljanje nepravilnosti v programskem obdobju 2021–2027, so določena v različnih uredbah EU za različne zadevne sklade z deljenim upravljanjem, kot je navedeno v nadaljevanju.

Zadevni sklad EU	Področje politike	Uredba(-e)
<ul style="list-style-type: none"> • Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) • Evropski socialni sklad plus (ESS+) • Kohezijski sklad • Sklad za pravični prehod (SPP) • Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo (ESPRA) 	Kohezija	

⁵ Na primer: ocena tveganja goljufije in ukrepi za preprečevanje goljufij za programsko obdobje 2014–2020; anonimizirani primeri nepravilnosti v zvezi s strukturnimi ukrepi; praktična navodila o navzkrižju interesov in ponarejenih dokumentih; priročnik *Fraud in Public Procurement – A collection of Red Flags and Best Practices* (Goljufije na področju javnih naročil – zbirka opozorilnih kazalnikov in dobrih praks).

⁶ https://antifraud-knowledge-centre.ec.europa.eu/index_en.

Cilj „evropsko teritorialno sodelovanje“ (Interreg)		Člen 69 Uredbe (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta ⁷ ter Priloga XII k navedeni uredbi (zahteve glede poročanja in oblika poročanja)
<ul style="list-style-type: none"> • Sklad za azil, migracije in vključevanje (AMIF) • Sklad za notranjo varnost (ISF) • Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (IUMV) 	Notranje zadeve	Člen 69 Uredbe (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta ter Priloga XII k navedeni uredbi (zahteve glede poročanja in oblika poročanja)
<ul style="list-style-type: none"> • Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS) • Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) 	Kmetijstvo	<ul style="list-style-type: none"> • Delegirana uredba Komisije (EU) 2024/205⁸ (zahteve glede poročanja) • Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/206⁹ (oblika poročanja)
Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG)		<ul style="list-style-type: none"> • Delegirana uredba Komisije (EU) 2024/204¹⁰ (zahteve glede poročanja) • Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/203¹¹ (oblika poročanja)

⁷ Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko(UL L 231, 30.6.2021, str. 159).

⁸ Delegirana uredba Komisije (EU) 2024/205 z dne 18. decembra 2023 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta s posebnimi določbami o poročanju o nepravilnostih v zvezi z Evropskim kmetijskim jamstvenim skladom in Evropskim kmetijskim skladom za razvoj podeželja ter o razveljavitvi Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/1971(UL L, 2024/205, 29.2.2024).

⁹ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/206 z dne 18. decembra 2023 o določitvi pogostosti in oblike poročanja o nepravilnostih v zvezi z Evropskim kmetijskim jamstvenim skladom in Evropskim kmetijskim skladom za razvoj podeželja v skladu z Uredbo (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta ter o razveljavitvi Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2015/1975(UL L, 2024/206, 29.2.2024).

¹⁰ Delegirana uredba Komisije (EU) 2024/204 z dne 18. decembra 2023 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2021/691 Evropskega parlamenta in Sveta s posebnimi določbami o poročanju o nepravilnostih v zvezi z Evropskim skladom za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce (ESPG)(UL L, 2024/204, 29.2.2024).

¹¹ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/203 z dne 18. decembra 2023 o določitvi oblike poročanja o nepravilnostih v zvezi z Evropskim skladom za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce (ESPG) v skladu z Uredbo (EU) 2021/691 Evropskega parlamenta in Sveta(UL L, 2024/203, 29.2.2024).

Poročanje o nepravilnostih **prek sistema za upravljanje nepravilnosti NI** predvideno za Solidarnostni sklad Evropske unije (EUSF)¹², rezervo za prilagoditev na brexit¹³, mehanizem za okrevanje in odpornost¹⁴ ali Socialni sklad za podnebje¹⁵. Kljub temu morajo države članice (ali pooblaščen organi) za EUSF in rezervo za prilagoditev na brexit Komisiji zagotoviti informacije o nepravilnostih v končnih poročilih o izvajanju; za mehanizem za okrevanje in odpornost ter Socialni sklad za podnebje je treba informacije o resnih nepravilnostih¹⁶ vključiti v dokumente, priložene zahtevkom za plačilo, tj. izjavo o upravljanju in povzetek revizij¹⁷.

Zgoraj navedena zakonodaja vsebuje **opredelitve** glavnih pojmov, pomembnih za poročanje o nepravilnostih. Za obdelavo informacij, ki jih države članice sporočijo Komisiji, pravila, ki se uporabljajo, podrobno določajo tudi **podatke**, ki jih je treba predložiti¹⁸.

Sistem za poročanje in obveščanje, vzpostavljen z zakonodajo EU, je praktični vidik **načela sodelovanja** med državami članicami in EU za **preprečevanje goljufij in vseh drugih nezakonitih dejanj, ki škodijo finančnim interesom EU**¹⁹. **Zaščito finančnih interesov EU, ki jo zagotavljajo države članice in Komisija**²⁰, ureja Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95, ki določa skupna pravila o splošnih načelih, upravnih ukrepih, kaznih in pregledih, potrebnih za doseg tega cilja²¹. V okviru poročanja o nepravilnostih je pomembna tudi

¹² Uredba Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2012 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije (UL L 311, 14.11.2012, str. 3), nazadnje spremenjena z Uredbo (EU) 2020/461 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. marca 2020 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2012/2002 za zagotovitev finančne pomoči državam članicam in državam, ki se pogajajo o pristopu k Uniji, ki jih je resno prizadela velika izredna javnozdravstvena nevarnost (UL L 99, 31.3.2020, str. 9).

¹³ Uredba (EU) 2021/1755 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. oktobra 2021 o vzpostavitvi rezerve za prilagoditev na brexit (UL L 357, 8.10.2021, str. 1).

¹⁴ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

¹⁵ Uredba (EU) 2023/955 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o vzpostavitvi Socialnega sklada za podnebje in spremembi Uredbe (EU) 2021/1060 (UL L 130, 16.5.2023, str. 1).

¹⁶ Pojem „resna nepravilnost“ je bil uveden z uredbo o mehanizmu za okrevanje in odpornost, v kateri je opredeljen kot „goljufija, korupcija in nasprotje interesov“ (glej **uvodno izjavo 53 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost iz opombe 14**). Pojem je vključen tudi v uredbo o Socialnem skladu za podnebje, v kateri ima enak pomen (glej **uvodno izjavo 41 uredbe o Socialnem skladu za podnebje iz opombe 15**). Vendar zakonodaja o poročanju o nepravilnostih v okviru deljenega upravljanja in v njej navedena povezana zakonodaja ne vsebujeta pojma resnih nepravilnosti. V teh besedilih je naveden pojem „resne pomanjkljivosti“, ki ima drugačen pomen, kot je navedeno zgoraj, in se ne uporablja za okvir poročanja.

¹⁷ Glej člen 22(2), točka (c), **uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost** ter člen 21(2), točka (c), **uredbe o Socialnem skladu za podnebje**, kot sta navedeni zgoraj. Glede poročanja o nepravilnostih v zvezi z mehanizmom za okrevanje in odpornost glej tudi odgovor na vprašanje 10 v **Prilogi II Pogosto zastavljena vprašanja (FAQ) k temu priročniku**.

¹⁸ Glej oddelek 7.1 tega priročnika.

¹⁹ Kot je določeno v členu 4(3) **Pogodbe o Evropski uniji (PEU)** in členu 325(1) **Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU)**.

²⁰ Zakonodaja EU, ki Komisiji omogoča, da izpolnjuje svoje obveznosti za zaščito finančnih interesov Unije in boj proti goljufijam, je tesno povezana z njeno odgovornostjo za izvrševanje proračuna v skladu s **členom 317 PDEU** in njeno vlogo skrbnice Pogodb v skladu s **členom 17(1) PEU**.

²¹ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

obveznost držav članic, da imenujejo službo za usklajevanje boja proti goljufijam²², da bi olajšale učinkovito sodelovanje in izmenjavo informacij z uradom OLAF, saj je večina navedenih služb pristojna za usklajevanje in tudi poročanje o nepravilnostih.

Poročanje bi bilo treba obravnavati tudi kot praktičen izraz pravice Komisije do prejemanja informacij in izvajanja pregledov, ki je določena v več veljavnih predpisih. To velja v povezavi z njeno obveznostjo, da analizira informacije in jih vrne državam članicam.

2.2 Cilj obveznosti poročanja

Podrobno poročanje o nepravilnostih ima **več namenov za države članice in Komisijo** v okviru njihovih odgovornosti za zaščito finančnih interesov EU in boj proti goljufijam pri izvrševanju proračuna EU.

- Poročanje o nepravilnostih je **preventiven ukrep**. Podpira proaktivno ocenjevanje tveganja, ki ga izvajajo države članice in Komisija. Komisija (vključno z uradom OLAF) uporablja informacije, ki jih sporočijo države članice, za „**izvajanje analiz tveganja**“ ter lahko na podlagi pridobljenih informacij pripravi poročila in **razvije sisteme „za učinkovitejše ugotavljanje tveganj“**²³. Eden od ključnih rezultatov analiz Komisije o nepravilnostih, ki jih sporočijo države članice, je letno poročilo o zaščiti finančnih interesov Evropske unije in boju proti goljufijam. Komisija s tem poročilom izpolnjuje svojo obveznost na podlagi člena 325(5) **Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU)**, da Evropski parlament (EP) in Svet vsako leto obvesti o ukrepih, sprejetih na ravni EU in na nacionalni ravni, za okrepitev zaščite finančnih interesov EU. S tem se zagotavljata preglednost in prevzemanje odgovornosti do javnosti ter izpolnjuje dolžnost Komisije, da analizirane informacije vrne državam članicam.
- Poročanje o nepravilnostih državam članicam in Komisiji omogoča, da **spremljajo** ukrepe, ki jih sprejmejo države članice, z upravnega in sodnega vidika.
- Z njim se priskrbi zagotovilo, da upravljavski in kontrolni sistemi držav članic za pomoč v okviru deljenega upravljanja delujejo pravilno, s čimer deluje kot **orodje za dobro finančno poslovanje**.
- Kadar urad OLAF obdeluje in analizira predložene informacije za namene preprečevanja goljufij, deluje v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013²⁴. Z Uredbo so uradu OLAF podeljena operativna pooblastila, da: (i) kot popolnoma neodvisna preiskovalna služba izvaja upravne preiskave ter (ii) kot služba Komisije prispeva k **oblikovanju in razvoju metod za boj proti goljufijam**. Urad OLAF v

---

²² Glej člen 12a Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999(UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

²³ Priloga XII, oddelek 1, odstavek 1.5, drugi pododstavek, k uredbi o skupnih določbah ter člen 4(1) delegiranih uredb Komisije (EU) 2024/205 in (EU) 2024/204.

²⁴ Glej točni sklic v opombi 22.

okviru teh pristojnosti pripravi nadaljnja poročila o analizah in jih da na voljo pristojnim nacionalnim organom²⁵.

- Komisija lahko analizo rezultatov ukrepov držav članic uporabi pri **krepitvi odpornosti zakonodaje EU o pomoči EU proti goljufijam**²⁶.

Poročanje o nepravilnostih prek sistema za upravljanje nepravilnosti **NI** namenjeno obveščanju preiskovalnega dela urada OLAF o sumih nepravilnosti, vključno z goljufijami, da bi urad OLAF začel predhodno analizo in sprejel odločitev o uvedbi preiskave – za to so na voljo drugi posebni kanali (kot je podrobneje navedeno v odgovoru na vprašanje 7 v Prilogi II k temu priročniku).

Ko mora urad OLAF odločiti o začetku preiskave, pa je na podlagi poročil držav članic o nepravilnostih obveščen o morebitnih tekočih preiskavah v državi članici, ki bi se lahko nanašale na isti gospodarski subjekt ali operacijo/projekt.

To je v skladu s členom 8 Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013, ki določa izmenjavo informacij med uradom OLAF in pristojnimi organi, vključno s sodnimi organi, v okviru notranjih ali zunanjih preiskav Urada.

3. POJEM „NEPRAVILNOSTI“

3.1 Opredelitev nepravilnosti

Predpisi EU, navedeni v [poglavju 2.1 tega priročnika](#), ki določajo obveznosti poročanja za različne sklade, temeljijo na opredelitvi nepravilnosti iz navedenih predpisov ali povezane zakonodaje.

Opredelitev za sklade, ki jih zajema [uredba o skupnih določbah \(vključno z Interregom\)](#)

Člen 2, točka 31, uredbe o skupnih določbah: „nepravilnost“ pomeni vsako kršitev veljavnega prava, ki je posledica delovanja ali opustitve s strani gospodarskega

²⁵ Glej na primer: *Analysis of the decline in non-fraudulent irregularities in the programming period 2007-2013 to programming period 2014-2020* (Analiza zmanjšanja števila negoljufivih nepravilnosti v obdobju od programskega obdobja 2007–2013 do programskega obdobja 2014–2020); *Irregularities and fraud by areas of intervention – comparing risks* (Nepravilnosti in goljufije po področjih ukrepanja – primerjava tveganj); *Covid-19 related fraud risks in EU spending* (Tveganja goljufij, povezanih s pandemijo COVID-19, pri porabi sredstev EU) ali *Potential risk in the funding of health infrastructure* (Morebitno tveganje pri financiranju zdravstvene infrastrukture). Ta poročila so na voljo v knjižnici „4. Priročnik, priročniki s smernicami“ na spletišču CIRCABC.

²⁶ Zaščita programov porabe EU pred goljufijami je eno od vodilnih načel [strategije Komisije za boj proti goljufijam iz leta 2019 \(COM\(2019\) 196 final\)](#).

subjekta, ki škoduje ali bi škodovala proračunu Unije zaradi neupravičenih izdatkov v breme tega proračuna.“

Opredelitev za kmetijske sklade EU

Člen 2, točka (a), [Uredbe \(EU\) 2021/2116](#): „nepravilnost“ pomeni nepravilnost v smislu člena 1(2) Uredbe (ES, Euratom) št. 2988/95.“

Člen 1(2) [Uredbe Sveta \(ES, Euratom\) št. 2988/95](#): „Nepravilnost“ pomeni vsako kršenje določb zakonodaje Skupnosti, ki je posledica dejanja ali opustitve s strani gospodarskega subjekta, ki je ali bi lahko škodljivo vplivalo na proračun Skupnosti ali proračunska sredstva, ki jih upravljajo, bodisi z zmanjšanjem ali izgubo prihodkov iz lastnih sredstev, ki se zbirajo neposredno v imenu Skupnosti, bodisi z neupravičenimi izdatki.“

Opredelitev za ESPG

Člen 3, točka 4, [Uredbe \(EU\) 2021/691](#): „nepravilnost“ pomeni kršitev veljavnega prava, ki je posledica dejanja ali opustitve s strani gospodarskega subjekta, vključenega v izvajanje ESPG, in ki škoduje ali bi lahko škodovala proračunu Unije, ker slednjega bremeni za neupravičene odhodke.“

Čeprav se opredelitve med posameznimi področji nekoliko razlikujejo, so za nepravilnost vedno značilni štirje osnovni elementi, ki so podrobneje opisani v nadaljevanju.

Nepravilnost pomeni:

1. vsako kršitev določbe veljavnega prava,
2. ki je posledica dejanja ali opustitve,
3. s strani gospodarskega subjekta,
4. ki „škoduje ali bi škodovala proračunu Unije zaradi neupravičenih izdatkov v breme tega proračuna“.

Ne glede na zadevno področje politike skladov EU je treba opredelitev nepravilnosti razlagati v okviru celotnega zakonodajnega okvira za zaščito finančnih interesov EU.

3.1.1. „Kršitev določbe veljavnega prava“

Kršitev določbe veljavnega prava vključuje celotni normativni okvir in zavezujoče postopke, pomembne za financiranje EU. V skladu s tem določbe veljavnega prava v tem priročniku vključujejo **določbe EU in nacionalne določbe**²⁷. Nanašajo se zlasti na:

²⁷ Kot je izrecno določeno v [členu 2, točka 3, uredbe o skupnih določbah](#): „veljavno pravo“ pomeni pravo Unije in nacionalno pravo v zvezi z njegovo uporabo“.

- dodeljevanje pomoči EU (vključno s sofinanciranjem iz nacionalnega proračuna države članice (ne glede na to, ali gre za sofinanciranje na nacionalni, regionalni ali občinski ravni) in iz kakršnih koli zasebnih virov upravičencev do nepovratnih sredstev ali končnih prejemnikov),
- upravljanje javnih sredstev na splošno (na nacionalni ravni ali ravni organov),
- pogodbe, podpisane po postopku za dodelitev nepovratnih sredstev ali postopku javnega naročanja, in njihovo izvajanje.

Nepravilnost se lahko pojavi kadar koli v ciklu programa, ukrepa ali projekta, od načrtovanja do revizije, naknadnega spremljanja ali ocenjevanja. Pregledi v kateri koli fazi lahko pokažejo, da pogoji, ki jih mora izpolniti upravičenec, izvajalec ali končni prejemnik pomoči EU, niso izpolnjeni, tudi po izvedbi projekta (npr. upravljanje infrastrukture). Ti pogoji, ki so določeni v pravu EU ali nacionalnem pravu, se lahko neposredno ali posredno nanašajo na upravičenost, pravilnost, upravljanje ali preglede operacij in ustreznih odhodkov.

Informacije, ki jih je treba navesti v polju 6.3 Zakonodaja EU sistema za upravljanje nepravilnosti, bi morale biti čim natančnejše in vključevati kršeni člen zakonodaje. Na primer, če je bil na področju kmetijstva, na katerem lahko posebne določbe določajo pogoje, ki jih je treba spoštovati, zaradi kršitve izdan nalog za izterjavo, bi bilo treba v ustreznem polju (6.3.4) navesti ustrezni člen in odstavek zakonodaje EU. Tako bi se lahko opredelili najšibkejši elementi pravnega okvira, v zvezi s katerimi so morda potrebni popravni ukrepi.

Informacije, ki jih je treba navesti v polju 6.4 Določbe – nacionalne sistema za upravljanje nepravilnosti, so glavni vir za nacionalne organe, da lahko opravijo podobno oceno veljavne nacionalne zakonodaje.

3.1.2. *Nepravilnosti, ki so posledica „dejanja ali opustitve“*

Nepravilnosti so lahko posledica dejanja gospodarskega subjekta ali njegove opustitve dejanja.

Nepravilnosti so lahko namerne ali nenamerne. Subjektivni del vprašanja, ali je bilo ravnanje namerno (namerno ali nenamerno dejanje ali opustitev v nasprotju s pravilom), in njegov namen (morebitna škoda za proračun EU) nista pomembna za ugotavljanje, ali je prišlo do nepravilnosti: nepravilnost določajo njeni objektivni elementi (dejanje ali opustitev v nasprotju s pravilom, ki lahko povzroči škodo proračunu EU).

Nepravilnosti so lahko enkratne ali sistemske. Sistemska nepravilnost²⁸ pomeni vsako nepravilnost, ki se lahko ponavlja in ima visoko verjetnost pojava v podobnih vrstah operacij ter je posledica resne pomanjkljivosti v uspešnosti delovanja upravljavskih in kontrolnih

²⁸ Opredelitev sistemskih nepravilnosti je navedena v členu 2, točka 33, [uredbe o skupnih določbah](#) in členu 2, točka (d), [Uredbe \(EU\) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe \(EU\) št. 1306/2013 \(UL L 435, 6.12.2021, str. 187\)](#).

sistemov, vključno z neuspešno vzpostavitvijo ustreznih postopkov v skladu s pravili, ki se uporabljajo.

Nepravilnosti lahko imajo učinek v drugih državah članicah ali državah nečlanicah EU.

3.1.3. Nepravilnosti, ki so posledica ravnanja „gospodarskega subjekta“

Pojem gospodarskega subjekta je opredeljen v sektorskih predpisih.

Opredelitev za sklade, ki jih zajema uredba o skupnih določbah

Člen 2, točka 30, uredbe o skupnih določbah:

„**gospodarski subjekt**“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo ali drug subjekt, ki sodeluje pri izvajanju pomoči iz skladov, razen države članice, ki izvršuje svoje pravice v vlogi javnega organa.“

Opredelitev za evropske kmetijske sklade

Uvodna izjava 4 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2024/205:

„Pojasniti je treba, da bi moral izraz **gospodarski subjekt**“ za namene uporabe koncepta ‚nepravilnost‘ v smislu člena 1(2) Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 in drugih primerov neizpolnjevanja pogojev, ki so jih države članice določile v strateških načrtih skupne kmetijske politike v okviru člena 50(3) Uredbe (EU) 2021/2116, pomeniti vsako fizično ali pravno osebo ali drug subjekt, ki sodeluje pri izvajanju ukrepov pomoči iz skladov, razen organa države članice, ki izvaja svoje pristojnosti kot javni organ, kot je določeno v členu 2, točka 30, Uredbe (EU) 2021/1060, ali plačuje namenske prejemke v smislu člena 45 Uredbe (EU) 2021/2116.“

Opredelitev za ESPG

Uvodna izjava 5 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2024/204:

„Pojasniti je treba, da bi moral izraz **gospodarski subjekt**“ za namene uporabe koncepta ‚nepravilnost‘ v smislu člena 3(4) Uredbe (EU) 2021/691 pomeniti vsako fizično ali pravno osebo ali drug subjekt, ki sodeluje pri izvajanju pomoči iz ESGP, razen države članice, ki izvaja svoje pristojnosti kot javni organ v smislu člena 2, točka 30, Uredbe (EU) 2021/1060.“

Iz zgornjih določb izhaja, da je treba razlikovati med primeri, v katerih organ države članice, ki sodeluje pri programih ali operacijah, ki jih financira EU, deluje kot „gospodarski subjekt“, in primeri, v katerih deluje kot organ, ki „izvaja svoje pristojnosti kot javni organ“.

Obstoječa sodna praksa Sodišča Evropske unije o poročanju o nepravilnostih za zaščito finančnih interesov EU ter sodna praksa o izvajanju javnih pooblastil držav članic na drugih področjih prava EU (tj. svoboda ustanavljanja in konkurenčno pravo, ki bi se lahko uporabila po analogiji) določata **le nekaj splošnih pravil za pomoč pri tem razlikovanju**: sklenjeno je bilo, da bi bilo treba pojem „gospodarski subjekt“ razlagati široko, da bi imel pojem „nepravilnost“ smiseln učinek²⁹. Nasprotno pa je treba besedilo „država članica, ki izvaja svoje pristojnosti kot javni organ“ razlagati ozko, saj pomeni izjemo, ki omejuje pojem „nepravilnost“. Sodišče je za „gospodarske subjekte“ štelo organe držav članic (kot so organi upravljanja ali posredniška telesa, tj. ministrstva ali regionalne uprave), ki so prejeli sredstva EU in delujejo kot javni naročniki³⁰. Pojasnilo je tudi, da za ugotavljanje, ali država članica deluje kot „gospodarski subjekt“ ali „izvaja svoje pristojnosti kot javni organ“, ni pomembno, ali deluje kot javni ali zasebni organ; pomembna je narava dejavnosti, ki jo opravlja ta organ³¹. **Primeri specifičnih okoliščin** (tistih, ki so v središču zadev, predloženih Sodišču), v katerih je organ države članice, ki je sodeloval pri programu ali operaciji, ki jo je financirala EU, izvajal svoje pristojnosti kot javni organ ali deloval kot gospodarski subjekt, lahko **dopolnjujejo zgoraj navedena splošna načela**.

Vendar niti sodna praksa niti presoje v njej obravnavanih okoliščin niso dovolj številne, da bi bilo mogoče oblikovati izčrpen seznam razlikovalnih meril.

Za presojo, ali je treba organ države članice za namene uporabe pojma „nepravilnost“ šteti za gospodarski subjekt ali ne, bo **vselej treba oceniti vsak primer posebej**.

Nekatere dodatne informacije, pomembne za razlikovanje med „gospodarskim subjektom“ in „državo članico, ki izvaja svoje pristojnosti kot javni organ“, so na voljo v odgovoru na vprašanje 9 v **Prilogi II** k temu priročniku.

3.1.4. Nepravilnost „škoduje ali bi škodovala [splošnemu] proračunu Unije zaradi neupravičenih izdatkov v breme tega proračuna“

Nepravilnost ni pogojena s tem, da država članica zaradi nje Komisiji prijavi neupravičene odhodke kot upravičene ali da zaradi nje nastane škoda za proračun EU. Nepravilnost obstaja

---

²⁹ V skladu z ustrežno sodno prakso (glej na primer [sodbo z dne 1. oktobra 2020, LSEZ SIA „Elme Messer Metalurģs“/Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra, C-743/18, EU:C:2020:767](#), točki 59 in 63 ter navedena sodna praksa) je treba pojem „nepravilnost“ razlagati široko; to pomeni, da je treba tudi opredelitev pojma „gospodarski subjekt“ razlagati široko, da se zagotovi učinkovitost pojma „nepravilnost“.

³⁰ Glej na primer [sodbo z dne 4. oktobra 2024, Obshtina Svishtov/Rakovoditel na Upravlyavashtia organ na Operativna programa „Regioni v rastezh“ 2014–2020, C-175/23, EU:C:2024:853](#), točke 11–13 in 25; [sodbo z dne 31. marca 2022, LB/Smetna palata na Republika Bulgaria, C-195/21, EU:C:2022:239](#), točke 21, 22, 28 in 29, in [sodbo z dne 14. julija 2016, Wrocław – Miasto na prawach powiatu/Minister Infrastruktury i Rozwoju, C-406/14, EU:C:2016:562](#), točki 15 in 16.

³¹ Glej [sodbo z dne 23. aprila 1991, Klaus Höfner in Fritz Elser/Macrotron GmbH, C-41/90, EU:C:1991:161](#), točke 21, 29 in 30, ter [sodbo z dne 18. marca 1997, Diego Cali & Figli Srl/Servizi ecologici porto di Genova SpA \(SEPG\), C-343/95, EU:C:1997:160](#), točki 22 in 23.

tudi, če se ravnanje odkrije, preden se odhodki Komisiji prijavijo kot upravičeni, saj bi vplivala na proračun EU, če se ne bi odkrila.

Vendar te nepravilnosti morda ni treba sporočiti, če zanjo velja katera od izjem/odstopanj od obveznosti poročanja³².

3.2 Nepravilnosti in napake

V pravnem okviru, ki se uporablja za deljeno upravljanje, se pogosto omenjajo napake, ne da bi bil ta pojem opredeljen. Upoštevati je treba, da se lahko vsaka napaka šteje za nepravilnost, če ustreza vsem štirim osnovnim delom opredelitve nepravilnosti, opisanim zgoraj. Če enega ali več delov te opredelitve ne izpolnjuje, ni nepravilnost. Še vedno pa je treba ugotoviti, ali je treba o taki napaki poročati v sistemu za upravljanje nepravilnosti³³.

Skratka, popolnega in izčrpnega seznama, iz katerega bi bilo razvidno, kaj je nepravilnost in kaj ni, ni mogoče zagotoviti; odločitve se lahko sprejmejo le za vsak primer posebej in so zato predmet institucionalne presoje. V zadevnem primeru je treba odgovoriti na naslednja vprašanja:

- (a) Ali so bile kršene pravne ali pogodbene določbe?
- (b) Če so bile, ali je oziroma bi lahko to imelo negativne posledice za proračun EU?
- (c) Ali je kršitev storil gospodarski subjekt ali organ države članice, ki je izvajal svoje pristojnosti kot javni organ³⁴?

³² Glej [oddelek 6](#) tega priročnika.

³³ Glej odgovor na vprašanje 1 v [Prilogi II](#) k temu priročniku.

³⁴ Glej tudi odgovor na vprašanje 9 v [Prilogi II](#) k temu priročniku.

4. POJEM GOLJUFIJE

Države članice morajo poročati o nepravilnostih, vključno z goljufijami.

Objektivni elementi pojma „nepravilnost“ so opisani v oddelku 3. V sedanjem pravnem okviru je opredelitev goljufije (opisana v tem oddelku) podkategorija širše kategorije „nepravilnost“. Glavna težava pri pravilni opredelitvi in kategorizaciji nepravilnosti je, da je goljufija kazenski pojem, kar pomeni, da je treba dokazati namen (*mens rea*) ugotovljenega ravnanja, zanj pa veljajo tudi jamstva, ki jih zagotavljajo pravila kazenskega postopka, kot je domneva nedolžnosti do pravnomočne sodbe. To pomeni, da je lahko od odkritja nepravilnosti do njene opredelitve/kategorizacije kot „goljufije“ minilo več let, zaradi česar informacije morda niso več uporabne za pravočasno analizo tveganja.

Za pomoč organom poročevalcem pri njihovih nalogah ter za zagotavljanje pravočasnih in ustreznih informacij Komisiji je bila vzpostavljena vmesna kategorija „sum goljufije“. Ta kategorija ne temelji na opisu (kaznivega) ravnanja, temveč na opredelitvi specifičnih faz postopka, ki so bile izvedene.

Na podlagi teh premislekov se od držav članic zahteva, da jasno opredelijo in razlikujejo med primeri: (i) upravnih (negoljufivih) nepravilnosti; (ii) suma goljufije in (iii) ugotovljene goljufije.

V naslednjem oddelku so pojasnjeni pojmi goljufije, suma goljufije in ugotovljene goljufije.

4.1 Opredelitev pojmov

4.1.1 Goljufija

Opredelitev goljufije, ki se uporablja v okviru poročanja³⁵, je določena v Direktivi (EU) 2017/1371³⁶, in sicer v členu 3(2), točki (a) in (b)³⁷.

„1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da je goljufija, ki škodi finančnim interesom Unije, opredeljena kot kaznivo dejanje, če je storjena naklepno.

2. [...] ‚goljufija, ki škodi finančnim interesom Unije‘ pomeni:

(a) glede odhodkov, ki niso povezani z javnim naročanjem, vsako dejanje ali opustitev dejanja v zvezi z:

³⁵ Glej Prilogo XII, oddelek 1, odstavek 1.1, točka (b), k [uredbi o skupnih določbah](#) in člen 2, točka (a), delegiranih uredb Komisije (EU) 2024/205 in (EU) 2024/204.

³⁶ Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

³⁷ Ali člen 1(1), točka (a), [Konvencije, pripravljene na podlagi člena K.3 Pogodbe o Evropski uniji, o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti](#), za države članice, ki jih navedena direktiva ne zavezuje.

- (i) uporabo ali predložitvijo lažnih, nepravilnih ali nepopolnih izjav ali dokumentov, kar ima za posledico poneverbo ali nezakonito zadrževanje sredstev iz proračuna Unije ali proračunov, ki jih upravlja Unija ali se upravljajo v njenem imenu;
  - (ii) nerazkritjem informacij ob kršitvi specifične obveznosti, z enakim učinkom, ali
  - (iii) uporabo takšnih sredstev za namene, ki so drugačni od namenov, za katere so bila sredstva prvotno odobrena;
- (b) glede odhodkov, povezanih z javnim naročanjem, vsaj takrat, ko je dejanje storjeno ali opuščeno, da bi storilec ali druga oseba pridobila protipravno premoženjsko korist in s tem škodovala finančnim interesom Unije, vsako dejanje ali opustitev dejanja v zvezi z:
- (i) uporabo ali predložitvijo lažnih, nepravilnih ali nepopolnih izjav ali dokumentov, kar ima za posledico poneverbo ali nezakonito zadrževanje sredstev iz proračuna Unije ali proračunov, ki jih upravlja Unija ali se upravljajo v njenem imenu;
  - (ii) nerazkritjem informacij ob kršitvi specifične obveznosti, z enakim učinkom, ali
  - (iii) uporabo takšnih sredstev za namene, ki so drugačni od namenov, za katere so bila sredstva prvotno odobrena, pri čemer to škodi finančnim interesom Unije.“

V skladu z določbami o poročanju se **druga kazniva dejanja** iz člena 4(1), (2) in (3) **Direktive (EU) 2017/1371**, tj. pranje denarja, aktivna in pasivna korupcija ter poneverbe, štejejo za goljufije.

Opredelitev iz člena 3 Direktive se nanaša tako na subjektivne („[...] če je storjena naklepno“) in objektivne elemente (ravnanje, opisano v členu 3(2)), ki morajo pomeniti „kazniva dejanja“ v nacionalnih pravnih redih v skladu z Direktivo.

Primeri vrst ravnanja, za katere bilo treba zaradi njihove namerne narave šteti, da kažejo na goljufije, so navedeni v Prilogi I.2 k temu priročniku.

Vendar z izjemo nekaj očitnih primerov (opisanih v zgoraj navedeni opredelitvi goljufije) ni vselej enostavno razlikovati med nenamernim in namernim ravnanjem, saj mora odločitev o obstoju subjektivnega elementa na koncu natančno opredeljenega postopka sprejeti specifičen organ (upravni ali sodni).

Kadar so posamezniki obtoženi kaznivih dejanj, kot je goljufija, lahko le kazensko sodišče na koncu kazenskega postopka z vsemi jamstvi, ki jih določa zakonodaja, odloči, ali je taka obtožba utemeljena ali ne. To bi lahko trajalo več let in Komisiji ne bi zagotovilo takoj dostopnih informacij za analizo tveganja in opozorila, zato je bil leta 2005 v zakonodajo EU uveden vmesni pojem med nepravilnostjo in goljufijo, tj. sum goljufije.

4.1.2 Sum goljufije

Opredelitev „suma goljufije“ je določena v več zakonodajnih aktih EU³⁸.

Sum goljufije

Sum goljufije pomeni „nepravilnost, zaradi katere se začne upravni ali sodni postopek na nacionalni ravni, da se ugotovi morebitno naklepno ravnanje, zlasti goljufija ali druga kazniva dejanja [...]“.

Iz zgornje opredelitve izhajajo naslednji glavni vidiki:

- 1) pojem suma goljufije se v prvi vrsti ne nanaša na specifično ravnanje, kot je opisano na primer v členu 3(2) [Direktive \(EU\) 2017/1371](#). To je v prvi vrsti **postopkovna opredelitev**: kot sum goljufije je treba opredeliti vse nepravilnosti, zaradi katerih so nacionalni organi začeli poseben postopek za ugotovitev namernega ravnanja;
- 2) za razlikovanje nepravilnosti je ključna namernost kršitve določbe, ki določa začetek posebnega postopka za ugotovitev njenega pojava;
- 3) takšni postopki vključujejo:
  - a) kazenske postopke, uvedene za ugotovitev namernega ravnanja v zvezi z goljufijo ali drugimi kaznivimi dejanji³⁹, pa tudi
  - b) upravne postopke za ugotovitev namernosti ravnanja, ki kaže na namerno kršitev določbe, za katero se naložijo upravne sankcije⁴⁰.

Nepravilnost, zaradi katere se začne upravni ali sodni postopek na nacionalni ravni, da se ugotovi namerno ravnanje, bi bilo treba obravnavati kot sum goljufije.

Upravni postopek za ugotovitev namernega ravnanja je morda ustrezen le za nekatere države članice. Za druge bodo nepravilnosti, ki jih je treba opredeliti kot „suma goljufije“, vključevale le tiste, zaradi katerih se uvede kazenski postopek.

V skladu z ustreznimi pravili⁴¹ je treba v poročilu o nepravilnostih navesti, „kadar je to primerno, ali ta praksa vodi do suma goljufije“.

Če se v zvezi z nepravilnostjo začne eden od postopkov, opisanih v točki 3(a) ali (b) zgoraj, se ta nepravilnost v sistemu za upravljanje nepravilnosti razvrsti kot „IRQ3 – Sum goljufije“. Te

³⁸ Glej člen 2, točka (a), delegiranih uredb Komisije (EU) [2024/205](#) in (EU) [2024/204](#) ter Prilogo XII, oddelek 1, odstavek 1.1, točka (b), k [uredbi o skupnih določbah](#). V nasprotju z delegiranima uredbama Komisije pojem „suma goljufije“ v Prilogi XII k [uredbi o skupnih določbah](#) ni opredeljen posebej, temveč je del določbe o nepravilnostih, o katerih je treba poročati.

³⁹ Glej zlasti Prilogo XII, [oddelek 2, k uredbi o skupnih določbah](#), v skladu s katero morajo države članice v sistemu za upravljanje nepravilnosti navesti „[k]azniva dejanja na podlagi Direktive (EU) 2017/1371“.

⁴⁰ Glej člene 4, 5 in 6 [Uredbe Sveta \(ES, Euratom\) št. 2988/95](#).

⁴¹ Glej člen 3(3), točka (j), Delegirane uredbe Komisije (EU) [2024/205](#) in člen 3(3), točka (i), Delegirane uredbe Komisije (EU) [2024/204](#).

razvrstitve bi bilo treba uporabljati pri poročanju Komisiji o takšnih nepravilnostih ali njihovem posodabljanju.

Čeprav se lahko nacionalna pravila glede samodejnega (po uradni dolžnosti) pregona ravnanja, za katerega se sumi, da je kaznivo dejanje, razlikujejo, morajo vse države članice, ki sodelujejo v Evropskem javnem tožilstvu (EJT), upoštevati tudi njegovo pristojnost in vse postopke, ki jih začne EJT, obravnavati kot sum goljufije.

Sektorska pravila ali nacionalna zakonodaja lahko določajo tudi možnost, da se poleg kazenskih postopkov uvedejo posebni upravni postopki (in z njimi povezane sankcije)⁴².

4.2 Razvrščanje nepravilnosti v sistemu za upravljanje nepravilnosti

Pravilna in pravočasna razvrstitev nepravilnosti je ključni element postopka poročanja, saj Komisiji zagotavlja informacije, ki jih potrebuje za izvedbo analiz in ocen tveganja goljufij, potrebnih za izboljšanje preprečevanja in odkrivanja. Ta razvrstitev je tudi podlaga za razlikovanje med „nepravilnostmi, sporočenimi kot goljufije“, in „nepravilnostmi, ki niso bile sporočene kot goljufije“, kot se uporablja v letnih poročilih PIF⁴³.

Vsaka sporočena nepravilnost se lahko pravilno razvrsti v sistemu za upravljanje nepravilnosti tako, da se v ustreznem polju (polje 6.12) izbere ena od naslednjih štirih možnosti:

IRQ 2 – (Upravna) Nepravilnost,

IRQ 3 – Sum goljufije⁴⁴,

IRQ 4 – Ugotovljena namerna nepravilnost (člen 5 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95) – glej dodatna pojasnila v [oddelku 4.3](#) v nadaljevanju,

IRQ 5 – Ugotovljena goljufija in drugo kaznivo ravnanje⁴⁵.

Večina nepravilnosti ne privede do začetka upravnega ali sodnega postopka za ugotovitev, ali je bilo ravnanje namerno. Pri teh nepravilnostih bi se zaradi povezane kršitve izvedel popravek neupravičenih odhodkov in po potrebi uvedel postopek izterjave ali po možnosti odpis iz naknadnih zahtevkov za plačilo.

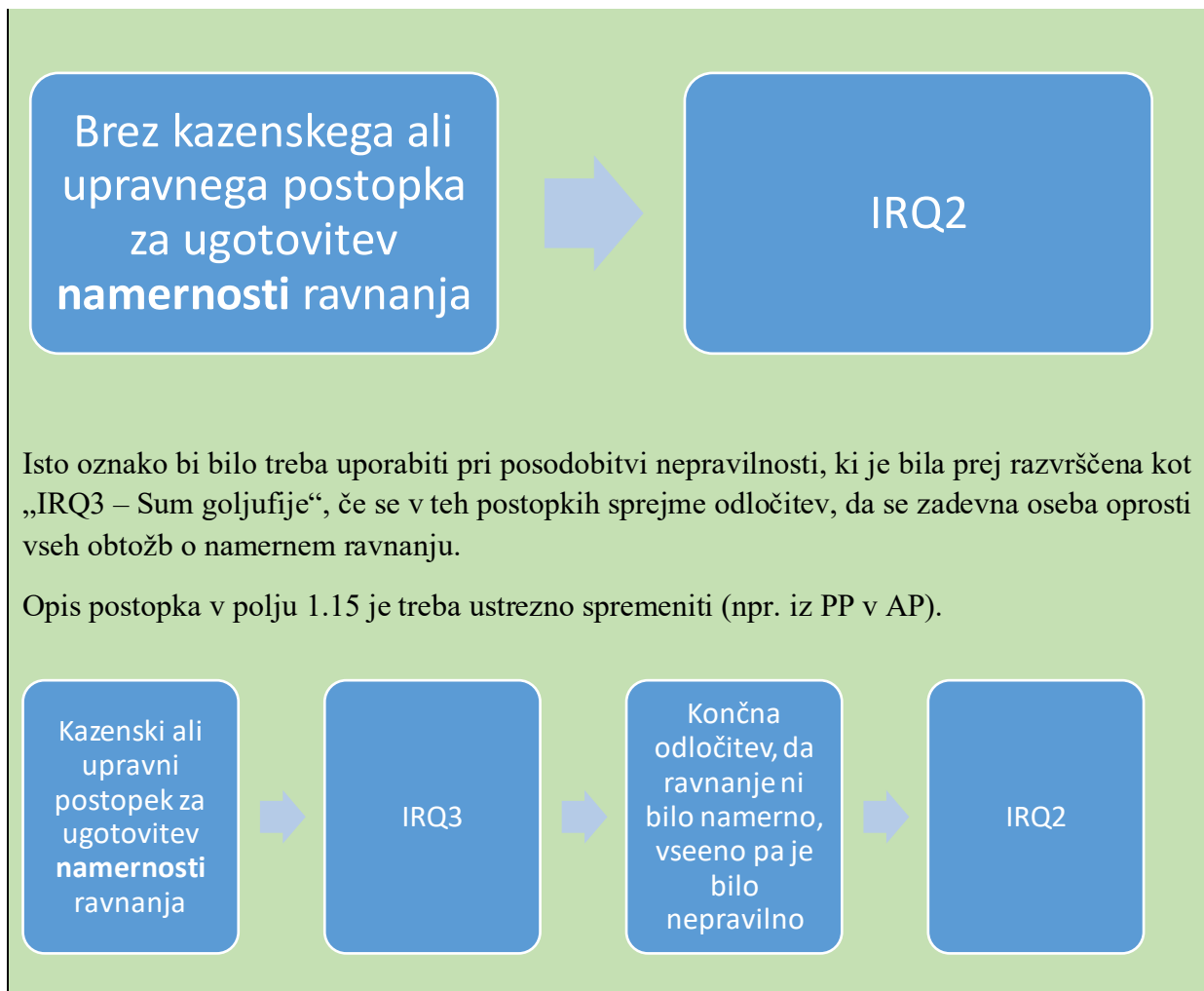
Če se zaradi nepravilnosti ne začne postopek za ugotavljanje namernosti ravnanja, kot je opisano v točki 3(a) ali (b) v [oddelku 4.1.2](#), se v sistemu za upravljanje nepravilnosti razvrsti kot „IRQ2 – Nepravilnost“.

⁴² Glede interakcije med sočasnimi kazenskimi in upravnimi postopki v zvezi z namernimi nepravilnostmi glej zlasti člen 6 [Uredbe Sveta \(ES, Euratom\) št. 2988/95](#).

⁴³ In v drugih dokumentih, navedenih v opombi 25.

⁴⁴ In druga kazniva dejanja, kot je navedeno v členu 4(1), (2) in (3) [Direktive \(EU\) 2017/1371](#).

⁴⁵ In druga kazniva dejanja, kot je navedeno v členu 4(1), (2) in (3) [Direktive \(EU\) 2017/1371](#).

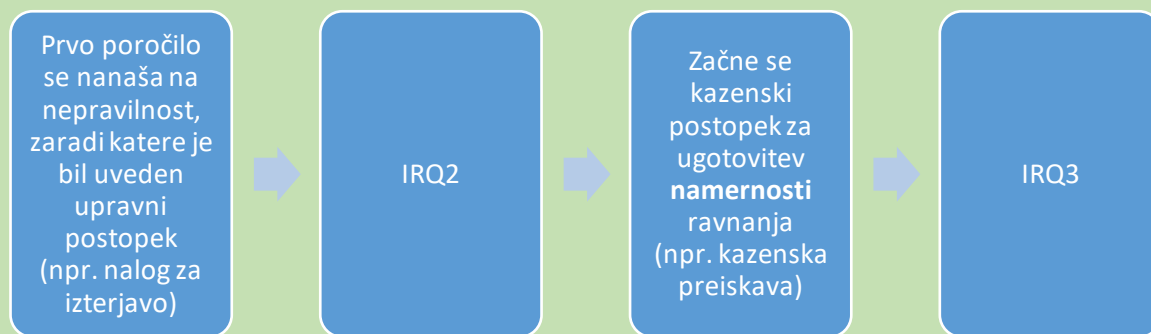

Izkušnje kažejo, da države članice uporabljajo različne pristope k razvrščanju nepravilnosti, zlasti pri poročanju o primerih goljufije, zaradi teh razlik pa so sporočene informacije manj uporabne in primerljive. Da bi uskladili način, kako države članice razvrščajo primere suma goljufije, je treba opredeliti **skupne točke v postopku**.

Trenutek, ko nacionalni organi opredelijo nepravilnost kot sum goljufije, je neizogibno močno odvisen od tega, kdaj organi, ki poročajo Komisiji, ugotovijo, da se je v zvezi z zadevo začela ena od faz postopka, opisanih v [oddelku 4.1](#). Če na primer organ, ki izvaja specifičen pregled, ugotovi morebitno kaznivo ravnanje in dokumentacijo predloži v preiskavo tožilstvu ali organu kazenskega pregona, bi moral organ poročevalec primer razvrstiti kot sum goljufije, ko prejme informacijo o začetku preiskave. Če pa nacionalna policija svojo preiskavo izvaja neodvisno in se na podlagi tega zoper upravičenca do financiranja EU ali izvajalca uvede kazenska preiskava, so organi, pristojni za poročanje Komisiji, morda obveščeni o tekočih dejavnostih šele v poznejši fazi postopka. Nepravilnost bi bilo treba pravilno prerazvrstiti ali sporočiti s pravilno razvrstitvijo takoj, ko se organi poročevalci z njo seznanijo (ko jih policija obvesti o tekočih preiskavah ali ko jih o njej obvesti sodni organ, ki predloži ali zahteva informacije na podlagi zahteve za obtožnico).

Vendar je treba poudariti, da je treba pri poročanju o tekočih preiskavah posebno pozornost nameniti nacionalnim pravilom in pravilom EU o zaupnosti (glej [oddelek 11](#) tega priročnika).

Če je bila nepravilnost že sporočena in razvrščena (v polju 6.12) kot „IRQ2 – Nepravilnost“, jo je treba posodobiti z morebitnimi dodatnimi informacijami, zlasti v zvezi s tekočimi postopki (npr. sprememba iz AP v PP), razvrstitev pa je treba spremeniti v „IRQ3 – Sum goljufije“.

Opredeljene so bile naslednje točke, od katerih vsaka predstavlja fazo postopka, ki ustreza opredelitvi suma goljufije:

1. Odločitev o začetku upravnega postopka za ugotovitev, ali je bila nepravilnost storjena namerno (npr. organ, pristojen za konkurenco, začne postopek za obravnavo dogovorjenega oddajanja ponudb)⁴⁶.
2. Upravni organ posreduje informacije: organ tožilstvu posreduje primer v zvezi z morebitno kršitvijo določb EU ali nacionalnih določb v škodo finančnih interesov EU, tožilec pa se odloči za začetek preiskave.
3. Začetek kazenske preiskave: tožilec odpre spis v zvezi z morebitno kršitvijo določb Unije ali nacionalnih določb v škodo finančnih interesov EU.
4. Zahteva za obtožnico: tožilec zahteva obtožnico proti osebi v zvezi z morebitno kršitvijo določb EU ali nacionalnih določb v škodo finančnih interesov EU.

Zagotoviti je treba čim hitrejšo razvrstitev suma goljufije. Zato je treba primere, opisane zgoraj v točkah 3 in 4 (in v manjši meri v točki 1), razumeti kot primere, v katerih so se preiskave začele brez vednosti organov poročevalcev, ki so o tem obveščeni šele pozneje.

⁴⁶ Upoštevati je treba, da lahko nekatere države članice posamezne upravne postopke (npr. v zvezi z oceno umetnega ustvarjanja pogojev za upravičenost do pomoči EU) štejejo za „upravne postopke za ugotavljanje namernosti ravnanja“ in z njimi povezane nepravilnosti razvrstijo kot IRQ3. Druge pa morda oznako IRQ3 uporabljajo izključno v zvezi z nepravilnostmi, zaradi katerih se začnejo kazenski postopki. Oba pristopa sta v skladu z veljavnim pravnim okvirom.

Zato je očitno, da je mogoče nepravilnost razvrstiti kot IRQ3 najpozneje ob vložitvi obtožnice (točka 4), in še to samo, če prej niso bile na voljo nobene informacije.

Razvrstitev nepravilnosti v polju 6.12 sistema za upravljanje nepravilnosti mora ustrezno spremljati pravilna identifikacija s tem povezanega postopka v polju 1.15.

4.3 Rezultat postopka za ugotovitev, ali je bilo dejanje namerno

Države članice morajo Komisijo obveščati o začetku, zaključku ali opustitvi kakršnega koli postopka za uvedbo upravnih ukrepov ali naložitev upravnih ali kazenskih sankcij v zvezi s prijavljenimi nepravilnostmi in o rezultatih teh postopkov⁴⁷.

Za končno odločitev o namernosti ravnanja so odgovorni ustrezni organi zadevne države članice. To pomeni, da lahko primer, ki ga je prvotno odkril upravni organ in ga posredoval tožilstvu ali organu kazenskega pregona, ta pa se je odločil začeti kazensko preiskavo (zadeva je nato v sistemu za upravljanje nepravilnosti sporočena kot IRQ3 – Sum goljufije), sodni organi pozneje opustijo ali pa se konča z oprostitvijo obtožb. Sočasni upravni postopek, ki se začne in prekine med kazenskim postopkom, se lahko nadaljuje in privede do naložitve upravnih sankcij (glej oddelek Upravni postopek v nadaljevanju).

Kazenski postopek

Sodišče, ki odloča o zadevi, lahko na podlagi kazenskega postopka ugotovi kaznivo ravnanje in osebi, ki je spoznana za krivo, naloži sankcije. V skladu z veljavnim pravnim okvirom se lahko primer, v katerem se izreče sodba o krivdi in se zoper njo ne vložijo pritožbe, v skladu s pravnim načelom *res iudicata* (načelo pravnomočno razsojene stvari) šteje za **ugotovljeno goljufijo**.

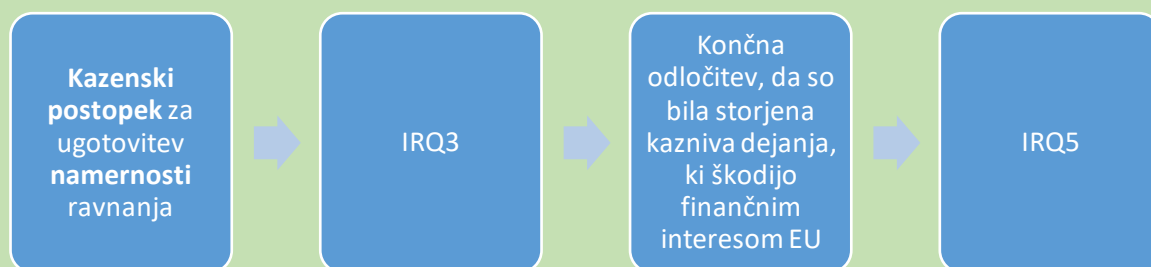
V skladu z ustreznimi pravili⁴⁸ morajo države članice navesti, ali je bila v zvezi z nepravilnostmi, za katere so bile naložene kazni, ugotovljena goljufija. To bi veljalo tudi za druga kazniva dejanja iz člena 4(1), (2) in (3) [Direktive \(EU\) 2017/1371](#), tj. pranje denarja, aktivno in pasivno korupcijo ter poneverbo.

Če je bila nepravilnost prvotno sporočena pravilno, je v sistemu za upravljanje nepravilnosti že evidentiran primer suma goljufije. Primer se posodobi tako, da se spremenijo ustrezni zavihki in polja ali dodajo nove informacije, kot so:
– postopek: v polju 1.15 bi moralo biti navedeno „PP“,

⁴⁷ Glej člen 3(6) delegiranih uredb Komisije (EU) [2024/205](#) in (EU) [2024/204](#) ter Prilogo XII, oddelek 2, k [uredbi o skupnih določbah](#).

⁴⁸ Glej zlasti člen 3(6), točka (c), delegiranih uredb Komisije (EU) [2024/205](#) in (EU) [2024/204](#).

- razvrstitev: oznaka IRQ3 v polju 6.12 se spremeni v IRQ5,
- v zavihku 10 se navedejo sankcije (kazni), v zavihku 11 pa ustrezne informacije,
- v zavihku 11 se lahko naložijo tudi dokazila (npr. sodne odločbe, sodba, kazni).

Za primere, v katerih se zaključita tako kazenski kot upravni postopek, prevlada kazenska razvrstitev (zato je treba primer razvrstiti kot IRQ5).

Upravni postopek

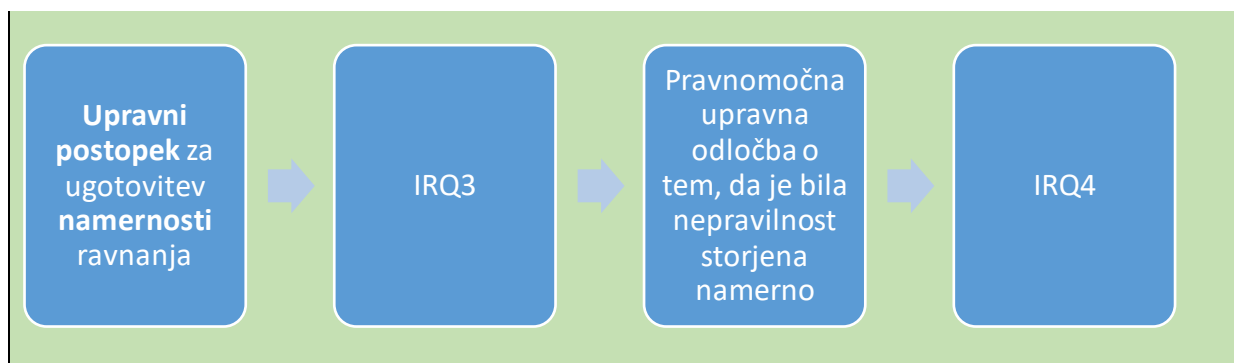
Organ, ki odloča (npr. nacionalni organ, pristojen za konkurenco), lahko na podlagi upravnega postopka ugotovi namernost zadevnega ravnanja (npr. dogovorjeno oddajanje ponudb), zaradi česar se prekine financiranje ter naložijo upravne kazni in sankcije. V skladu z veljavnim pravnim okvirom bi takšna odločitev tega upravnega organa pomenila ugotovitev namernosti ravnanja.

V skladu z [Uredbo \(ES, Euratom\) št. 2988/95](#) sektorski predpisi ali nacionalna zakonodaja določajo pogoje za naložitev upravnih ukrepov, kazni in sankcij. V skladu z ustreznimi določbami o poročanju⁴⁹ morajo države članice navesti, ali so kazni, naložene za nepravilnosti, temeljile na nacionalnem pravu ali pravu EU.

Če je bila nepravilnost prvotno pravilno sporočena kot IRQ3, je v sistemu za upravljanje nepravilnosti že evidentiran primer suma goljufije. Primer se posodobi tako, da se spremenijo ustrezni zavihki in polja ali dodajo nove informacije, kot so:

- postopek: v polju 1.15 bi moralo biti navedeno „AP“,
- razvrstitev: oznaka IRQ3 v polju 6.12 se spremeni v IRQ4,
- v zavihku 10 se navedejo sankcije (kazni), v zavihku 11 pa ustrezne informacije,
- v zavihku 11 se lahko naložijo tudi dokazila (npr. odločbe itd.).

⁴⁹ Glej zlasti člen 3(6), točka (b), delegiranih uredb Komisije (EU) [2024/205](#) in (EU) [2024/204](#).

5. DEJSTVA, ZARADI KATERIH NASTANE OBVEZNOST POROČANJA

5.1 Opredelitev prve upravne ali sodne ugotovitve

V skladu z zakonodajo EU morajo države članice poročati o primerih nepravilnosti in goljufij, ki so bili predmet „prve upravne ali sodne ugotovitve“ (običajno imenovane PACA)⁵⁰.

Prva upravna ali sodna ugotovitev (PACA) pomeni

(Priloga XII, oddelek 1, odstavek 1.1, točka (a), k uredbi o skupnih določbah; člen 2, točka (b), delegiranih uredb Komisije (EU) 2024/204 in (EU) 2024/205)⁵¹

„prvo pisno oceno pristojnega upravnega ali sodnega organa, ki na podlagi določenih dejstev ugotavlja obstoj nepravilnosti, ne glede na možnost, da je lahko ta ugotovitev pozneje spremenjena ali umaknjena zaradi poteka upravnega ali sodnega postopka.“

Da bi bil sistem poročanja v celoti učinkovit, mora biti prva ugotovitev v okviru upravnega ali sodnega postopka ali postopkov **prvi zapis** uprave ali sodišča o obstoju nepravilnosti. To velja tudi, če je zapis zgolj interni dokument, pod pogojem, da temelji na dejstvih. Ta navedba o obstoju nepravilnosti **upravnim ali sodnim organom ne preprečuje, da bi to prvo ugotovitev pozneje umaknili ali spremenili na podlagi poteka upravnega ali sodnega postopka**⁵². Vsekakor mora država članica v poznejšem poročilu zagotoviti vse nove informacije o nepravilnosti, ki niso bile na voljo, ko so bila dejstva prvič sporočena⁵³. Ta pristop ustreza zahtevi, da države članice sporočijo vse dodatne informacije o sporočenih nepravilnostih takoj, ko so te informacije na voljo⁵⁴.

PACA mora biti v skladu z opredelitvijo **pisni dokument** z naslednjimi obveznimi elementi:

- **opisom dejstev in elementov** nepravilnosti,
- **oceno**, ki jo izvede pristojni organ,
- **ugotovitev** o obstoju nepravilnosti.

Dokument je lahko v različnih oblikah, kot je razvidno iz seznama primerov v nadaljevanju.

Primeri dokumentov, ki ustrezajo opredelitvi PACA⁵⁵:

- poročilo o upravljalnem preverjanju ali poročilo o kontroli (v katerem so navedeni rezultati preverjanj/kontrole), ki ga pripravi organ upravljanja, posredniško telo ali plačilna agencija,

⁵⁰ PACA je francoska okrajšava in pomeni *premier acte de constat administratif ou judiciaire*.

⁵¹ Ta pojem je v [uredbi o skupnih določbah](#) predstavljen opisno, v delegiranih uredbah Komisije (EU) [2024/204](#) in (EU) [2024/205](#) pa je opredeljen.

⁵² Kot je izrecno navedeno v Prilogi XII, oddelek 1, odstavek 1.4, k [uredbi o skupnih določbah](#) ter členu 2, točka (b), delegiranih uredb Komisije (EU) [2024/204](#) in (EU) [2024/205](#).

⁵³ Glej oddelek 7.4 tega dokumenta.

⁵⁴ Glej Prilogo XII, oddelek 1, odstavek 1.1, točka (a), k [uredbi o skupnih določbah](#) ter člen 3(5) delegiranih uredb Komisije (EU) [2024/204](#) in (EU) [2024/205](#).

⁵⁵ Primere dokumentov PACA so pripravile države članice. Nanašajo se na stanje v pravnem sistemu posamezne države članice, zato jih morda ni mogoče uporabiti neposredno v pravnem sistemu druge države članice.

- odločitev o zavrnitvi vloge za financiranje, zavrnitvi podpisa pogodbe o sofinanciranju, zavrnitvi povračila stroškov, zavrnitvi poravnave stroškov v okviru predplačila, zmanjšanju financiranja, umiku neupravičeno izplačanih sredstev, odpovedi pogodbe o sofinanciranju,
- revizijska poročila (nacionalnega revizijskega organa, organa za potrjevanje, vrhovnih revizijskih institucij),
- (revizijsko) poročilo Evropske komisije,
- poročilo o preiskavi Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF),
- poročilo Evropskega računskega sodišča,
- poročilo o preiskavi Evropskega javnega tožilstva (EJT),
- poročilo, resolucija, sklep ali sporazum o začetku postopka izterjave,
- nalog za izterjavo,
- poročilo preiskovalnega organa,
- druga poročila ali memorandumi, ki jih izdajo javni organi (notranja revizija, poročila o upravljanju itd.) in v katerih je navedeno, da je prišlo do nepravilnosti,
- dokument o posredovanju državnemu tožilcu,
- (odločitev o začetku preiskave državnega tožilstva ali organov pregona),
- zahteva za obtožnico ali odločitev o obtožnici,
- kazen, sodba (sodna odločba).

Ta seznam dokumentov ni izčrpen, ampak je odprt katalog, kar pomeni, da se lahko za PACA štejejo tudi drugi dokumenti, ki niso na seznamu. Pristojni organ se na podlagi dokumentacije, zbrane v posameznem primeru, vsakič odloči, kateri dokument izpolnjuje zahteve iz opredelitve PACA. Izbira pravilnega dokumenta, ki v zadevnem primeru pomeni PACA, je ključna za zagotovitev pravočasnega postopka poročanja (še posebej pomemben je datum tega dokumenta, saj določa obdobje, v katerem je treba o nepravilnost poročati Komisiji). Organi poročevalci bi morali v okviru svojih notranjih postopkov določiti, katere vrste dokumentov se uporabljajo za namene PACA za določen (operativni) program ali sklad, in z njimi zagotoviti, da se o vseh primerih, za katere je datum PACA v določenem četrtletju, poroča v istem obdobju poročanja.

Nekateri od zgoraj navedenih primerov dokumentov se ne bi smeli šteti za razlog, da se odloži izpolnitev obveznosti poročanja. Na primer, zahteva za obtožnico se šteje za PACA samo, če je to **tudi** trenutek, ko se organi, ki Komisiji poročajo o nepravilnosti, prvič seznanijo z nepravilnostjo (v tem primeru sumom goljufije), podobno kot je opisano v [oddelku 4.2](#). V tem primeru bi bila zahteva za obtožnico običajno vložena pred izdajo naloga za izterjavo. Če pa je zahteva posledica dokumentov ali poročil, ki jih je državnemu tožilcu pred tem posredoval na primer organ upravljanja, se za PACA šteje to predhodno sporočilo.

Dokument, ki se šteje za PACA, bi moral biti najzgodnejša pisna ocena z ugotovitvijo obstoja nepravilnosti v zadevnem primeru. Pozneje se lahko spremeni.

Kadar upravni organ nepravilnosti razvrsti kot sum goljufije, mora biti prva ugotovitev sprejeta najpozneje do priprave poročila, ki se pošlje pristojnim organom (državnemu tožilcu/sodnemu organu ali upravnemu organu) za začetek postopka za ugotovitev namernosti ravnanja (glej [oddelek 4.2](#) tega priročnika).

Na podlagi zgoraj navedenega se članki v medijih, ki namigujejo na morebitne nepravilnosti, ne štejejo za PACA, temveč se upoštevajo le kot viri za nadaljnje preverjanje, da se ugotovi, ali je prišlo do nepravilnosti (in na podlagi katerih pristojni organ po možnosti pripravi prvo pisno oceno). Članki v medijih, v katerih se omenjajo kazenske preiskave državnega tožilca, lahko kažejo, da morajo organi poročevalci vzpostaviti stik s tožilstvom, da bi zbrali potrebne informacije za predložitev obvestila o nepravilnosti prek sistema za upravljanje nepravilnosti.

Več primerov PACA je navedenih v Prilogi I.1.

Nacionalna pravila in pravila EU lahko določajo, da so morebitne s tem povezane preiskave zaupne, tako da je treba poročanje odložiti (glej [oddelek 11](#) tega priročnika).

5.2 PACA in odkrivanje (Kdo odkriva nepravilnosti?)

Odkrivanje nepravilnosti in PACA sta neločljivo povezana. Kadar pristojni organ ali telo izvede preglede upravljalškega in kontrolnega sistema ter ugotovi obstoj nepravilnosti, to običajno pomeni, da je oblikovana PACA. Organi, ki odkrijejo nepravilnost, so tisti, ki s pisno oceno ugotovijo, da je dejansko prišlo do nepravilnosti.

Vendar ti organi niso vselej tisti, ki prvi posumijo, da je prišlo do nepravilnosti. Na primer, organ X (npr. policija ali davčna uprava) ugotovi sumljiv primer in se odloči, da je treba določeno operacijo ali določen gospodarski subjekt (upravičenca ali izvajalca) podrobneje preučiti v zvezi s prejetimi sredstvi EU. Vendar organ X ni pristojen za izvajanje zadevnih pregledov in zato posreduje ustrezne informacije organu Y (npr. organu upravljanja), ki je odgovoren za preglede. Organ Y nato opravi preglede in na podlagi svoje ocene, navedene v pisnem dokumentu, ugotovi, da je prišlo do nepravilnosti. Organ Y se nato šteje za organ, ki je odkril nepravilnost.

Država članica mora v sistemu za upravljanje nepravilnosti evidentirati organ, ki je odkril nepravilnost (zavihek 2, polje 2.2 Vključeni organi)⁵⁶.

⁵⁶ Prej polje 7.5 sistema za upravljanje nepravilnosti.

5.3 Povezava med PACA in izterjavo sredstev

Države članice ne poročajo o nepravilnostih, da bi se začel postopek izterjave sredstev⁵⁷, ampak da bi se primer sporočil Komisiji zaradi obveščanja in analize.

Ne glede na to je lahko PACA v številnih primerih povezana z začetkom postopka izterjave. Naslednji korak pristojnega organa (organa upravljanja, posredniškega telesa, plačilne agencije) po odkritju nepravilnosti je namreč izterjava nepravilno izplačanih sredstev.

Datum PACA ne bi smel biti poznejši od začetka postopka izterjave. Čeprav so lahko specifični postopki za izterjavo dolga v posameznih državah članicah različni, se postopek izterjave (v večini primerov) začne na dan, ko pristojni organ sprejme upravni ukrep za izterjavo sredstev. To lahko povzroči, da organ države članice gospodarski subjekt prvič pisno obvesti, da je treba znesek financiranja vrniti, in o nepravilnosti poroča Komisiji.

5.4 PACA in izračun točnega nepravilnega zneska za poročanje in izterjavo (evidentiranje dolga)

Država članica mora pri poročanju o nepravilnostih (po PACA) v prvem poročilu v sistemu za upravljanje nepravilnosti navesti **znesek nepravilnosti**.

Če v tistem trenutku točni nepravilni znesek **še ni znan ali ga še ni mogoče izračunati** (npr. revizija ni dokončna – zlasti če razčiščevalni postopek z revidirancem še ni končan – ali nepravilnosti, ki so opredeljene kot sum goljufije, pregledujejo sodni organi), to ni težava.

Država članica bi morala točni nepravilni znesek sporočiti takoj, ko se ta ugotovi, pri čemer bi morala v sistemu za upravljanje nepravilnosti predložiti **nadaljnje poročilo**⁵⁸.

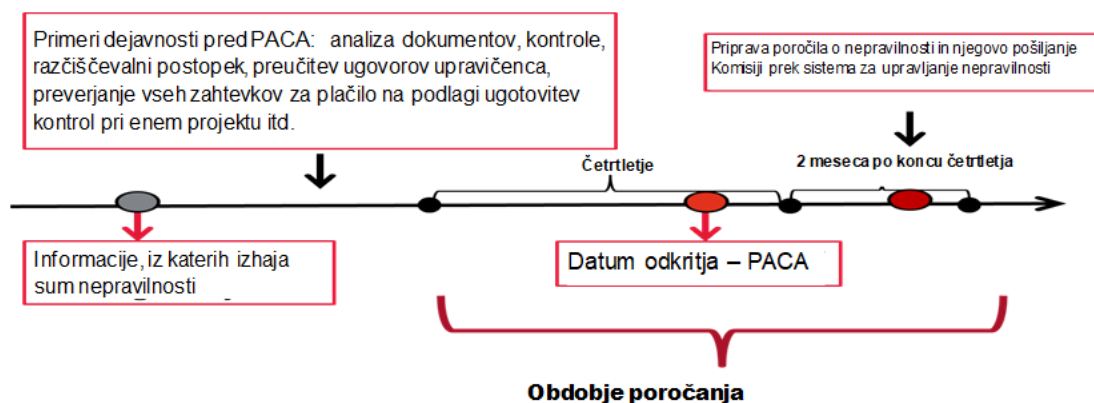
Zgoraj opisane okoliščine so pomembne tudi za **izterjavo** nepravilnega zneska, ki jo zahteva pristojni organ države članice, ali za morebitne **finančne popravke**, ki jih lahko zahteva Komisija. Država članica in Komisija za svoje postopke potreujeta točne nepravilne zneske, da bi jih lahko evidentirali kot dolg. **Vendar je to neodvisno od poročanja o nepravilnostih prek sistema za upravljanje nepravilnosti, ki ni računovodsko orodje, temveč vir informacij za preventivne ukrepe in analize.**

---

⁵⁷ Izterjava sredstev vključuje tudi druge finančne popravke, kot je na primer odbitek nepravilnih odhodkov, na primer od zahtevka za končno plačilo.

⁵⁸ Priloga XII, oddelek 1, odstavek 1.4, k **uredbi o skupnih določbah** ter člen 3(5) delegiranih uredb Komisije (EU) 2024/205 in (EU) 2024/204.

5.5 Zaporedje ukrepov, sprejetih v postopku odkrivanja in ugotavljanja nepravilnosti ter poročanja o njih – diagram

6. IZJEME OD OBVEZNOSTI POROČANJA

Pravila, ki urejajo poročanje o nepravilnostih, vsebujejo nekatere izjeme od obveznosti poročanja⁵⁹.

6.1 Prag za obvestilo

Države članice morajo Komisiji poročati o nepravilnostih samo za zneske prispevka iz skladov, višje od 10 000 EUR (Priloga XII, oddelek 1, odstavek 1.2, točka (a), prvi stavek, k uredbi o skupnih določbah ter člen 3(2), točka (a), delegiranih uredb Komisije (EU) 2024/204 in (EU) 2024/205).

To pravilo pomeni prvo, **splošno izjemo od obveznosti poročanja**.

O nepravilnostih v zvezi s prispevki iz skladov v znesku, nižjem od 10 000 EUR, ni treba poročati prek sistema za upravljanje nepravilnosti.

To velja tudi, kadar se nepravilnosti nanašajo na sum goljufije (ali ugotovljeno goljufijo).

Pri obravnavi praga za poročanje v višini 10 000 EUR je treba upoštevati pojem „povezanih nepravilnosti“.

⁵⁹ Vendar morajo države članice Komisiji letno – v okviru letnega postopka dajanja zagotovil – poročati o vseh zneskih, ki so posledica katere koli nepravilnosti, tudi v primerih, ki jih zajemajo izjeme.

Medsebojno povezane nepravilnosti („izjema od izjeme“)

Splošna izjema od obveznosti poročanja, tj. prag za poročanje, „ne velja za nepravilnosti, ki so medsebojno povezane in katerih skupni znesek presega 10 000 EUR v obliki prispevka iz skladov, četudi nobena od njih ne presega navedene zgornje meje“ (Priloga XII, oddelek 1, odstavek 1.2, točka (a), drugi stavek, k [uredbi o skupnih določbah](#) ter člen 3(2), točka (a), delegiranih uredb Komisije (EU) [2024/204](#) in (EU) [2024/205](#)).

Namen te „izjeme od izjeme“ je preprečiti, da bi se medsebojno povezane nepravilnosti umetno razdelile in bi se tako zaobšle zahteve glede poročanja, kar bi bilo v nasprotju s cilji, ki se uresničujejo z zakonodajo.

Glede na raznolikost možnih osnovnih okoliščin ni mogoče zagotoviti izčrpnega seznama elementov, ki pomenijo „povezavo“ med nepravilnostmi. Ne glede na to se za naslednje elemente na splošno šteje, da pomenijo „povezavo“ med nepravilnostmi:

- nepravilnosti (tudi različnih vrst), ki jih je storila ista oseba/gospodarski subjekt (ali skupina oseb/gospodarskih subjektov) in se nanašajo na isto operacijo (projekt, naročilo, ukrep ali skupino projektov),
- nepravilnosti (tudi različnih vrst), ki jih je storil isti gospodarski subjekt (ali skupina oseb/gospodarskih subjektov) in se nanašajo na različne operacije (projekt, naročilo, ukrep ali skupino projektov),
- nepravilnosti, ki so jih storile različne osebe/gospodarski subjekti in se nanašajo na isto operacijo (projekt, naročilo, ukrep ali skupino projektov).

Poudariti je treba, da se o medsebojno povezanih nepravilnostih lahko poroča skupaj ali ločeno, kot je podrobneje pojasnjeno v [oddelku 7.3](#) tega priročnika.

Države članice lahko v sistemu za upravljanje nepravilnosti navedejo, da so nepravilnosti (ki niso bile/niso sporočene skupaj) povezane, ker vključujejo isto osebo/gospodarski subjekt.

V polju 1.14 se polje spremeni v DA, če je mogoče osebo/gospodarski subjekt, vpleten v primer, povezati z drugimi primeri.

Oseba, najdena v
več primerih

Oseba, najdena v
več primerih

V zvezi s pragom za poročanje v višini 10 000 EUR je treba opozoriti tudi na primere, ko je bila nepravilnost prvotno sporočena za znesek, višji od 10 000 EUR, pozneje pa se je ugotovilo, da je znesek nižji od 10 000 EUR. Takih nepravilnosti v sistemu za upravljanje nepravilnosti ni mogoče preklicati, ne glede na to, ali so bile prvotno razvrščene kot sum goljufije (ali ugotovljena goljufija) ali ne. V teh primerih se po zaključku vseh nacionalnih postopkov pošlje le ena posodobitev z zahtevo za zaključek primera. V vmesnem času teh primerov ni treba redno posodablјati. Ta pristop se ne uporablja za medsebojno povezane nepravilnosti.

6.2 Posebne izjeme od obveznosti poročanja

Pravne določbe, ki se uporabljajo za poročanje o nepravilnostih, poleg splošne izjeme od obveznosti poročanja, opisane zgoraj, določajo še **vrsto posebnih izjem**.

Tako o nepravilnostih ni treba poročati:

- 1) kadar je edini vidik nepravilnosti celotna ali delna neizvedba operacije, vključene v sofinancirani operativni program, zaradi **stečaja upravičenca, ki ni posledica goljufij**⁶⁰;
- 2) za primere, ki jih je upravičenec sporočil organu upravljanja ali organu, odgovornemu za računovodsko funkcijo, **prostovoljno, preden jih je kateri od njih odkril**, pred plačilom javnega prispevka ali po njem – **RAZEN V PRIMERU SUMA GOLJUFIJE** („izjema od izjeme“);
- 3) kadar jih odkrije in popravi organ upravljanja ali organ za potrjevanje, **preden se zadevni odhodki vključijo v izkaz odhodkov**, ki se predloži Komisiji – **RAZEN V PRIMERU SUMA GOLJUFIJE** („izjema od izjeme“).

Obstaja več izjem od obveznosti poročanja; ena je splošna, tri pa so posebne izjeme. Vendar obstajajo tudi „izjeme od izjem“.

7. POROČANJE IN ZAKLJUČEVANJE NEPRAVILNOSTI V SISTEMU ZA UPRAVLJANJE NEPRAVILNOSTI

7.1 Prvo poročanje

Države članice morajo pri poročanju Komisiji o nepravilnostih zagotoviti vse informacije, navedene v zakonodaji, ki se uporablja: [Prilogi XII, oddelek 2, k uredbi o skupnih določbah](#) ter členu 3(3) delegiranih uredb Komisije (EU) [2024/205](#) in (EU) [2024/204](#).

⁶⁰ Glej tudi odgovor na vprašanje 8 v [Prilogi II k temu priročniku](#).

V odgovoru na vprašanje 12 v [Prilogi II](#) k temu priročniku je navedeno, kam v sistem za upravljanje nepravilnosti je treba vnesti nekatere zahtevane informacije (in kako).

Kadar nepravilnost preiskuje urad OLAF, morajo države članice v sistemu za upravljanje nepravilnosti navesti tudi celotno številko zadeve urada OLAF.

Številko zadeve urada OLAF bi bilo treba navesti tudi, kadar je urad OLAF zadevo evidentiral, vendar jo je pozneje opustil na podlagi načela subsidiarnosti. Kadar pristojni organ države članice zaradi ukrepov, sprejetih po opustitvi zadeve s strani urada OLAF, ugotovi obstoj nepravilnosti, mora država članica pri poročanju o nepravilnosti v sistemu za upravljanje nepravilnosti navesti številko zadeve urada OLAF.

Organ poročevalec zagotovi, da so predložene informacije točne in jasne, ne da bi to vplivalo na možnost njihove vključitve ali popravka v okviru nadaljnjih ukrepov („zahteve za posodobitev primera“ v sistemu za upravljanje nepravilnosti – glej [oddelek 7.4](#)).

Informacije v sistemu za upravljanje nepravilnosti se navedejo v različnih vrstah polj, ki se lahko na splošno označijo za strukturirana (ena ali več možnosti na določenih seznamih) ali nestrukturirana (polja s prostim besedilom).

Prvo poročanje v večini primerov vključuje opis vrste odkrite nepravilnosti. Ta se opiše na dva načina: v strukturiranem polju (6.8 Vrsta nepravilnosti), v katerem je mogoče navesti več vrst nepravilnosti, in v nestrukturiranem polju (6.9 Način delovanja), v katerem mora organ poročevalec opisati metodo, uporabljeno za storitev nepravilnosti, kar omogoča razlago in razumevanje oznak, uporabljenih v polju 6.8.

Za primer glej vprašanja 5 in 6 v [Prilogi II](#).

7.1.1 Primeri brez obveznosti prvega poročanja

Nepravilnosti, ki so pod pragom za poročanje (ali izpolnjujejo merila za druge izjeme od obveznosti poročanja, kot so opisane v [oddelku 6](#) tega priročnika) in zato o njih ni treba poročati Komisiji, je vseeno treba evidentirati v letnih finančnih poročilih ali računovodskih izkazih/letnih zaključnih računih držav članic. V nekaterih primerih se lahko po določenem obdobju (tudi po več letih) pojavijo nova dejstva, zaradi katerih je treba o teh nepravilnostih poročati Komisiji. To se lahko na primer zgodi, če nepravilni znesek po novem presega prag za poročanje ali če se nepravilni znesek, ki ga je država članica odkrila in popravila, preden je bil vključen v zahtevek za plačilo Komisiji, zdaj šteje za primer suma ali ugotovljene goljufije.

Da bi se izognili statističnemu izkrivljanju pri učinkovitosti poročanja, tj. povprečnem obdobju med ugotovitvijo nepravilnosti in poročanjem Komisiji o njej, ter vtisu, da zadevna država članica ni upoštevala pravil poročanja, se v sistem za upravljanje nepravilnosti kot datum odkritja (PACA) vnese datum, ko so postale znane informacije, zaradi katerih se je spremenil status nepravilnosti in je nastala obveznost poročanja Komisiji o njej. Datum, ko je bila

nepravilnost dejansko odkrita, vendar o njej še ni bilo treba poročati, se vnese v oddelek za opombe.

7.1.2 Rok za poročanje

Zakonodaja EU, v skladu s katero morajo države članice Komisiji poročati o nepravilnostih prek sistema za upravljanje nepravilnosti, ne določa roka za izpolnitev te obveznosti⁶¹. Zato ta obveznost ne preneha in države članice bi morale poročati tudi o nepravilnostih v zvezi s programi, ki so bili zaključeni ali finančno poravnani. Zakonodaja EU vsebuje tudi druge določbe, ki so tesno povezane z nepravilnostmi, in sicer določbe o finančnih popravkih, iz katerih je jasno razvidno, da nekatere obveznosti držav članic veljajo tudi po zaključku programov⁶².

Ne glede na to so države članice iz več razlogov izrazile željo, da se določi rok za izpolnitev obveznosti poročanja. Kadar se v zvezi z zaključenim programom odkrijejo nove nepravilnosti, so roki za hranjenje dokazil pogosto že potekli. Zato je težko ali nemogoče pridobiti ustrezne informacije. Tudi roki za kontrole, revizije in preiskave so morda že potekli, zaradi česar se zmanjša verjetnost odkritja nepravilnosti. Nazadnje, poročanje o nepravilnostih v zvezi z zaključenim programom bi pomenilo veliko upravno in finančno breme.

Čeprav je sklicevanje na te razloge razumljivo, roka za poročanje o nepravilnostih ni mogoče določiti v vodniku, kot je ta priročnik. Določi ga lahko samo zakonodajni organ EU, če meni, da je to primerno, in sicer s potrebnimi spremembami veljavne zakonodaje. Prav tako ni mogoče preprosto prenesti rokov iz drugih določb prava EU (o revizijah, ohranjanju dokumentov ali naložitvi sankcij), saj bi to lahko ogrozilo cilj pravne varnosti in jasnosti, ki se s temi določbami uresničuje.

7.2 Posebna poročila

O nepravilnostih je treba poročati v dveh mesecih po koncu vsakega četrletja po njihovem odkritju ([Priloga XII, oddelek 1, odstavek 1.4, k uredbi o skupnih določbah](#) in člen 2(1), prvi stavek, Izvedbene uredbe Komisije (EU) [2024/206](#) – področje kmetijstva) oziroma brez odlašanja po njihovem odkritju (člen 2(2) Izvedbene uredbe Komisije (EU) [2024/203](#) – področje ESPG).

Vendar se ta pravila glede časovnega okvira spremenijo, kadar bi lahko nepravilnosti imele posledice v drugih državah članicah EU (ali državah nečlanicah EU). Tako mora država članica

---

⁶¹ Zahteve glede poročanja ne pomenijo ukrepov v smislu [Uredbe \(ES, Euratom\) št. 2988/95](#), zato se roki, navedeni v njej, ne uporabljajo.

⁶² Glej [Smernice o zaključku operativnih programov](#), sprejetih za pomoč iz ESRR, ESS, Kohezijskega sklada in ESPRA, ter programov čezmejnega sodelovanja v okviru IPA II za programsko obdobje 2014–2020 (Obvestilo Komisije, objavljeno v UL C 474, 14.12.2022, str. 1) in Smernice o zaključku programov razvoja podeželja za obdobje 2014–2022 (*še neobjavljeno*).

v skladu s Prilogo XII, oddelek 1, odstavek 1.4, drugi stavek, k uredbi o skupnih določbah in členom 2(1), drugi stavek, Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2024/206 Komisiji nemudoma poročati o vseh odkritih ali domnevnih nepravilnostih, kadar bi lahko te nepravilnosti imele posledice zunaj ozemlja države članice⁶³.

Kako je mogoče ta posebna poročila prepoznati v sistemu za upravljanje nepravilnosti?

Države članice lahko preklopno stikalo za polje 1.13 spremenijo iz NE (0) v DA (I).

Potreba po
obvestitvi
drugih
držav

Potreba po
obvestitvi
drugih
držav

Izpolniti je treba tudi polje 6.5 in/ali 6.6 sistema za upravljanje nepravilnosti ter navesti zadevne države članice in/ali tretje države.

7.3 Priprava več poročil o nepravilnostih (skupna poročila)

Poročila o nepravilnostih po pravilu zajemajo posamezne primere, torej eno nepravilnost, ki jo je storil en gospodarski subjekt (ali skupina gospodarskih subjektov) pri posamezni operaciji (projektu, naročilu, ukrepu ali skupini projektov). Države članice pa imajo **možnost**, da **poročila združijo**, kadar so nepravilnosti **medsebojno povezane** (kot je opisano v **oddelku 6.1** tega priročnika), ne glede na to, ali je posamezna nepravilnost pod pragom za poročanje v višini 10 000 EUR ali ne (in ga presega le, če se sešteje z drugimi nepravilnostmi).

Združevanje medsebojno povezanih nepravilnosti v eno poročilo pa morda ni vselej primerno ali izvedljivo.

Če posamezni gospodarski subjekt stori nepravilnosti pri operacijah v različnih programskih obdobjih (npr. 2014–2020 in 2021–2027) ali v okviru različnih (operativnih) programov ali skladov, bi bilo treba poročati ločeno za vsako programsko obdobje, vsak program in vsak sklad. S tem se olajša posodabljanje posameznih primerov nepravilnosti (npr. glede rezultata začetih postopkov, ki bi lahko privedli do zaključka ali preklica ene ali druge nepravilnosti) oziroma upoštevajo tehnične omejitve sistema za upravljanje nepravilnosti⁶⁴. Države članice z zelo široko strukturo poročanja morda sploh ne morejo ravnati drugače, saj organ poročevalec, pristojen za določen program/sklad, morda nima dostopa do primerov, o katerih so v sistemu za upravljanje nepravilnosti poročali drugi organi, in morda ni seznanjen z njimi (ker so v strukturi poročanja ločeni).

⁶³ V skladu s pravili poročanja, ki se uporabljajo za področje ESPG, je treba vselej poročati „brez odlašanja“.

⁶⁴ Na primer, v sistemu za upravljanje nepravilnosti je mogoče izbrati samo eno oznako CCI.

Kadar se o medsebojno povezanih nepravilnostih ne poroča v enem samem poročilu, bi bilo treba v sistemu za upravljanje nepravilnosti navesti navzkrižni sklic na povezane primere, kadar je to mogoče. To je treba storiti v polju 1.14, če se medsebojno povezane nepravilnosti nanašajo na isti gospodarski subjekt, oziroma v polju 11.1, če je povezava med nepravilnostmi drugačne narave.

Glede na navedeno bi bilo treba za namene sistema za upravljanje nepravilnosti o medsebojno povezanih nepravilnostih poročati v enem samem poročilu SAMO, če so izpolnjeni VSI naslednji pogoji:

- 1) nepravilnosti se nanašajo na isti gospodarski subjekt in/ali isto operacijo;
- 2) nepravilnosti se nanašajo na isto programsko obdobje, sklad in (operativni) program;
- 3) nepravilnosti je v enem obdobju poročanja ugotovil en organ poročevalec;
- 4) finančne posledice vseh nepravilnosti skupaj presegajo 10 000 EUR.

Če so pogoji od (1) do (4) izpolnjeni, vendar vrednost VSAKE posamezne nepravilnosti presega 10 000 EUR, se lahko o njih poroča ločeno (saj ni tveganja umetne razdelitve).

7.4 Nadaljnja poročila

Uveljavljeno načelo pravil o poročanju⁶⁵ je, da kadar nekatere informacije, ki jih je treba navesti v sistemu za upravljanje nepravilnosti, pri prvem poročanju niso na voljo ali jih je treba pozneje popraviti, mora država članica Komisiji brez odlašanja predložiti manjkajoče ali popravljene informacije, takoj ko jih pridobi, v „nadaljnem poročilu“, kar pomeni, da je treba sistem za upravljanje nepravilnosti posodobiti. To zadeva vse informacije, ki se zahtevajo z veljavno uredbo, zlasti pa informacije o metodah, uporabljenih za storitev nepravilnosti, in o načinu, kako je bila odkrita.

Države članice morajo v nadaljnjih poročilih („zahteva za posodobitev primera“ v sistemu za upravljanje nepravilnosti) zagotoviti tudi informacije o napredku morebitnih upravnih ali sodnih postopkov, povezanih s sporočeno nepravilnostjo. Države članice morajo⁶⁶ sporočiti podrobnosti o začetku, zaključku ali opustitvi kakršnih koli postopkov za uvedbo upravnih ukrepov ali naložitev upravnih ali kazenskih sankcij v zvezi s sporočenimi nepravilnostmi ter o rezultatih teh postopkov.

Kadar so bile zaradi nepravilnosti naložene kazni, mora država članica navesti tudi:

- (a) ali so kazni upravne ali kazenske in podrobnosti o sankcijah;
- (b) ali kazni izhajajo iz kršitve prava EU ali nacionalnega prava;

⁶⁵ Za obdobje 2021–2027 glej [Prilogo XII, oddelek 1, odstavek 1.4, k uredbi o skupnih določbah](#) ter člen 3(5) delegiranih uredb Komisije (EU) 2024/205 in (EU) 2024/204; zakonodaja EU o poročanju o nepravilnostih, ki se je uporabljala v prejšnjem programskem obdobju, je vsebovala enakovredne določbe.

⁶⁶ Glej člen 3(6) delegiranih uredb Komisije (EU) 2024/205 in (EU) 2024/204 ter [Prilogo XII, oddelek 2, k uredbi o skupnih določbah](#).

(c) ali je bila ugotovljena goljufija.

Kot je navedeno v [Prilogi XII, oddelek 1, odstavek 1.1, točka \(d\)](#), k uredbi o skupnih določbah ter členu 3(7) delegiranih uredb Komisije (EU) 2024/205 in (EU) 2024/204, mora država članica na pisno zahtevo Komisije zagotoviti tudi dodatne informacije o določeni nepravilnosti ali skupini nepravilnosti.

V sistemu za upravljanje nepravilnosti se ustrezne informacije navedejo oziroma posodobijo v naslednjih poljih:

- 1.15 Postopki, če potekajo ali so bili zaključeni kazenski in upravni postopki: v sistemu je mogoče za vsak primer navesti več vrst postopkov (npr. kazenski in upravni),
- 1.16 Finančno stanje: izbrati je treba oznako, ki najbolje ustreza sedanjemu stanju postopka izterjave,
- zavihku 10 za stanje postopkov, uvedenih za naložitev sankcij (polja od 10.1 do 10.5), in naloženih sankcij (polji 10.6 in 10.7).

7.5 Zaključek primera

Ko so vsi postopki na nacionalni ravni⁶⁷ zaključeni in dokončani ter je Komisija obveščena o njihovem rezultatu, bi morala država članica primer nepravilnosti zaključiti; dodatne dejavnosti države poročevalke ali razvoj dogodkov v njej se ne pričakujejo⁶⁸.

Naslednji kontrolni seznam se lahko uporabi, da se ugotovi, ali se lahko nacionalni postopki štejejo za zaključene in primer nepravilnosti zaključiti.

Stanje postopka	DA	NE	Ni relevantno
Ali so bili nepravilni zneski finančno poravnani v razmerju do EU ⁶⁹ ?			
Ali so bili upravni ali sodni postopki, uvedeni za ugotovitev namernosti ravnanja (primeri suma goljufije), dokončani?			
Ali je pri nepravilnostih, ki vključujejo neizpolnitev obveznosti, gospodarski subjekt zdaj izpolnil obveznost ⁷⁰ ?			
Če je organ upravljanja odkril nepravilnost, preden je bilo izvedeno plačilo, ali je bil sporazum o financiranju			

⁶⁷ Besedilo „na nacionalni ravni“ pomeni, da se zaključek in dokončanje postopkov zgolj na ravni posameznega nacionalnega organa, pristojnega za primer, ne šteje za zadostno utemeljitev.

⁶⁸ Izjemoma lahko urad OLAF ponovno odpre že zaključene primere; glej odgovor na vprašanje 4 v [Prilogi II](#) k temu priročniku.

⁶⁹ Glej tudi odgovor na vprašanje 11 v [Prilogi II](#) k temu priročniku.

⁷⁰ Na primer: Podjetje, ki je zgradilo cesto z materiali, ki ne ustrezajo pogodbeno zahtevanim, je moralo delo opraviti še enkrat z dogovorjenimi materiali.

odpovedan ali pa se je prejemnik strinjal, da prevzame finančne posledice nepravilnosti?			
--	--	--	--

Če je kateri koli odgovor na tem seznamu NIKALEN, primera ni mogoče zaključiti.

Zaključevanje primerov, zajetih s prijavo presežne količine odhodkov

Ko se nepravilni odhodki črtajo iz izjav o plačilih, predloženih Komisiji, in nadomestijo s pravilnimi odhodki, prijavljenimi v presežni količini, posledic za proračun EU ni več, s tem povezane predhodno sporočene nepravilnosti pa se lahko v sistemu za upravljanje nepravilnosti zaključijo⁷¹.

Okoliščine pa so drugačne, če potekajo ustrezni postopki zaradi **suma goljufije**. V takem primeru se nepravilnost v sistemu za upravljanje nepravilnosti **ne** bi smela zaključiti. To je v skladu s pravili o poročanju o nepravilnostih, v okviru katerih se primeri suma goljufije obravnavajo drugače, kot je razvidno iz določb o izjemah od obveznosti poročanja.

7.6 Preklic primera

Pri posodobitvi prvega poročila lahko organ poročevalec države članice navede tudi, da so dodatne poizvedbe pokazale, da primer, ki je bil prvotno sporočen kot nepravilnost, ne pomeni več kršitve določbe veljavnih pravil in naročil, zato ni več nepravilnost. Posledično lahko država članica primer preklic. Zahtevi za preklic je treba priložiti jasno utemeljitev.

Primer suma goljufije, ki se predloži sodišču in v zvezi s katerim sodišče ugotovi, da goljufije ni bilo, lahko in v večini primerov dejansko še vedno pomeni nepravilnost. Tak primer ne izpolnjuje pogojev za preklic. Prav tako odločitev sodišča, da primer opusti zaradi zastaranja, ne pomeni, da nepravilnost ni bila storjena in da jo je zato mogoče preklicati. Take nepravilnosti se lahko zaključijo le, če so izpolnjeni pogoji za zaključitev⁷².

Kako preklicati primer v sistemu za upravljanje nepravilnosti?

Pri posodabljanju primera je na voljo možnost „zahteva“ za preklic primera.

Z zahtevo za preklic bodo iz sistema za upravljanje nepravilnosti trajno odstranjene vse informacije, na podlagi katerih bi bilo mogoče identificirati operacijo, za katero je bila prvotno

⁷¹ Zaključitev predhodno sporočene nepravilnosti, kadar so bili s tem povezani odhodki umaknjeni, ker nimajo več posledic za proračun EU, nikakor ni enako izogibanju poročanju. O nepravilnostih, povezanih z odhodki, vključenimi v zahtevek za plačilo, je treba poročati, tudi če se ti odhodki pozneje umaknejo.

⁷² Glej tudi odgovor na vprašanje 16 [Priloge II](#) k temu priročniku o preklicu odprtih primerov nepravilnosti, o katerih je bila Komisija (urad OLAF) obveščena na podlagi [Uredbe \(ES\) št. 1681/94](#) za programe v obdobjih 1989–1993, 1994–1999 in 2000–2006.

sporočena nepravilnost, in zadevni gospodarski subjekt. Ko se zahteva za preklic pošlje Komisiji/uradu OLAF, informacij ni več mogoče znova pridobiti.

8. FINANČNI VIDIKI NEPRAVILNOSTI⁷³

V skladu z zakonodajo, ki ureja poročanje o nepravilnostih, mora država članica zagotoviti naslednje informacije⁷⁴:

- skupni znesek odhodkov, izražen s prispevkom EU, nacionalnim prispevkom in zasebnim prispevkom,
- znesek, na katerega vpliva nepravilnost, izražen s prispevkom EU in nacionalnim sofinanciranjem (vključno z morebitnim zasebnim prispevkom),
- v primerih suma goljufije in kadar upravičencu ni bil izplačan javni prispevek, znesek, ki bi bil neupravičeno izplačan, če nepravilnost ne bi bila ugotovljena, izražen s prispevkom EU in nacionalnim sofinanciranjem (vključno z morebitnim zasebnim prispevkom).

8.1 Skupni znesek odhodkov

Skupni znesek odhodkov se nanaša na odobreno skupno financiranje (deleža javnega prispevka, ki ju prispevata EU in država članica, ter morebitni zasebni prispevek) zadevne operacije (projekta, naročila, ukrepa ali skupine projektov). Poročati bi bilo treba o celotnem proračunu odobrene operacije.

1. Na primer, v primeru velikega infrastrukturnega projekta, ki obsega več sestavnih delov ali naročil:

Organ poročevalec lahko na strani zavijka 4 ali 5 (kot je ustrezno) navede **specifična naročila, na katera vplivajo nepravilnosti**, in v ta polja vnese skupno vrednost zadevnih naročil (tj. znesek odhodkov). Sistem nato samodejno izračuna vsoto naročil, navedenih na strani zavijka 4 ali 5 v polju 8.1. To vrednost je treba nato ročno popraviti v polju 8.1, da bo odražala skupno vrednost **projekta**.

2. Če na primer nepravilnosti, o katerih se poroča skupaj, vplivajo na **več projektov**, ki jih izvaja posamezni gospodarski subjekt⁷⁵:

⁷³ Glej tudi odgovor na vprašanje 13 [Priloge II](#) k temu priročniku glede stopnje sofinanciranja, ki jo je treba upoštevati pri zagotavljanju informacij o finančnih vidikih nepravilnosti.

⁷⁴ Glej [Prilogo XII, oddelek 2, k uredbi o skupnih določbah](#) ter člen 3(3) delegiranih uredb Komisije (EU) 2024/205 in (EU) 2024/204.

⁷⁵ Glej [oddelek 7.3](#) tega priročnika o skupnem poročanju o nepravilnostih.

Organ poročevalec lahko na strani zavihka 4 ali 5 (kot je ustrezno) navede finančno vrednost projektov (tj. znesek odhodkov). Sistem nato samodejno izračuna vsoto projektov, navedenih na strani zavihka 4 ali 5 v polju 8.1. Ta vrednost v polju 8.1 se ne sme spremeniti.

8.2 Znesek nepravilnosti

Za izračun zneska nepravilnosti (nepravilni znesek) bi bilo treba sešteti dejanske in morebitne finančne posledice primera. To bi moralo zajemati ne le nepravilne odhodke, ki so že bili plačani prejemnikom in prijavljeni Komisiji, ampak tudi zadevne zneske pred plačilom in prijavo. Upoštevati bi bilo treba vsak znesek, ki se zaradi odkritja nepravilnosti v zvezi s sofinancirano operacijo šteje za neupravičen (iz deležev javnega prispevka, ki ju prispevata EU in država članica).

V nekaterih primerih se lahko dejanski nepravilni znesek razlikuje od skupnega zneska odhodkov, na katere vpliva nepravilnost. To se lahko na primer zgodi, kadar se pri določitvi ustreznega finančnega popravka uporabi načelo sorazmernosti. V takih primerih bi moralo poročilo/sistem za upravljanje nepravilnosti vsebovati znesek dejanskega finančnega popravka, ki bi ga bilo treba obravnavati kot finančno posledico nepravilnosti.

Znesek nepravilnosti bi bilo treba posodobiti ali spremeniti le, če se prvotna ocena pri naknadnih ocenjevanjih pregleda in popravi. Uspešne izterjave ali vračila prejemnika se ne bi smele odšteti od tega zneska.

V polju 8.2 sistema za upravljanje nepravilnosti se sporoči skupni nepravilni znesek (vključno s plačanim in še neplačanim delom). Plačane in neplačane zneske je treba navesti v poljih 8.2.1 in 8.2.2.

Obresti, globe in kazni niso del nepravilnih zneskov, ki jih je treba sporočiti na strani zavihka 8 sistema za upravljanje nepravilnosti. Vendar pa morajo biti globe in kazni, naložene na podlagi upravnega ali kazenskega postopka, navedene v zavihku 10, morebitne zaračunane obresti pa v polju 9.12 sistema za upravljanje nepravilnosti.

V [Prilogi I.3](#) k temu priročniku je naveden primer, kako je treba določiti finančne vidike nepravilnosti.

9. POROČANJE O NEPRAVILNOSTIH V OKVIRU PROGRAMOV EVROPSKEGA TERITORIALNEGA SODELOVANJA – INTERREG

Nekateri programi evropskega teritorialnega sodelovanja/Interreg se izvajajo v okviru deljenega upravljanja. To velja za vse sklope Interreg⁷⁶ (obdobje financiranja 2021–2027), razen za sklop D, vključno s čezmejnimi sodelovanjem med eno ali več državami članicami in enim ali več upravičenci do predpristopne pomoči (IPA III)⁷⁷ ter sodelovanjem upravičencev do IPA III v programih nadnacionalnega in medregionalnega sodelovanja, ki jih podpira ESRR.

Te programe urejajo Uredba (EU) 2021/1059 o evropskem teritorialnem sodelovanju (Interreg)⁷⁸, uredba o skupnih določbah ter Uredba (EU) 2021/1058 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu⁷⁹.

Za poročanje o nepravilnostih v okviru teh programov se v programskem obdobju 2021–2027 uporabljajo pravila, določena v [Prilogi XII k uredbi o skupnih določbah](#). V Prilogi XII, oddelek 1, odstavek 1.3, k uredbi o skupnih določbah je glede **določitve države članice poročevalke** navedeno⁸⁰:

„V skladu s členom 69(2) je za poročanje o nepravilnostih odgovorna država članica, v kateri je imel upravičenec nepravilne izdatke in so bili ti plačani pri izvajanju operacije. **Za programe v okviru cilja ‚evropsko teritorialno sodelovanje‘ (Interreg) država članica poročevalka o programu obvesti organ upravljanja in revizijski organ.**“

Sistem za upravljanje nepravilnosti je zelo prilagodljivo orodje. Ker je vključen v platformo AFIS ter omogoča izmenjavo informacij in dokumentov prek varnega poštnega predala AFIS, ponuja več možnosti za zagotovitev učinkovitega pretoka informacij, tudi v zvezi s programi v okviru evropskega teritorialnega sodelovanja.

Če je na primer država članica poročevalka tista, v kateri sta organ upravljanja in revizijski organ programa, je morda najbolje, da se v tej državi članici vzpostavi hierarhični potek dela v kaskadni strukturi, da bodo lahko obveščeni vsi organi evropskega teritorialnega sodelovanja.

---

⁷⁶ Sklop A: čezmejno sodelovanje med vsaj dvema državama članicama EU; sklop B: nadnacionalno sodelovanje, ki vključuje več regij iz več držav EU; sklop C: medregionalno sodelovanje; sklop D: sodelovanje najbolj oddaljenih regij.

⁷⁷ IPA III se nanaša na programsko obdobje 2021–2027.

⁷⁸ [Uredba \(EU\) 2021/1059](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o posebnih določbah za cilj „evropsko teritorialno sodelovanje“ (Interreg), ki ga podpirajo Evropski sklad za regionalni razvoj in instrumenti za zunanje financiranje (UL L 231, 30.6.2021, str. 94).

⁷⁹ [Uredba \(EU\) 2021/1058](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu (UL L 231, 30.6.2021, str. 60).

⁸⁰ Za programe Interreg-IPA bi moral upravičenec do IPA zunaj sistema za upravljanje nepravilnosti (npr. prek varne pošte) sporočiti nepravilnost državi članici EU, ki bi jo morala nato vnesti v sistem za upravljanje nepravilnosti.

Če organ upravljanja in revizijski organ programa nista v državi članici poročevalki, je priporočljivo, da država članica poročevalka uporabi poštni predal AFIS in tema organoma pošlje informacije o sporočenih primerih, saj do teh informacij ne moreta dostopati neposredno.

10. FINANČNI INSTRUMENTI, MOŽNOSTI POENOSTAVLJENEGA OBRAČUNAVANJA STROŠKOV IN FINANCIRANJE, KI NI POVEZANO S STROŠKI

Države članice lahko sklade z deljenim upravljanjem uporabljajo, da upravičencem zagotovijo podporo v obliki finančnih instrumentov⁸¹ ali nepovratnih sredstev⁸², vključno z nepovratnimi sredstvi, pri katerih je lahko poravnava odhodkov v obliki možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov in/ali financiranja, ki ni povezano s stroški⁸³.

Za odhodke, nastale pri izvajanju finančnih instrumentov ali nepovratnih sredstev v obliki možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov in financiranja, ki ni povezano s stroški, ter sofinancirane iz teh skladov, se na splošno uporabljajo enaka pravila v zvezi z **zahtevami glede delovanja upravljalvskega in kontrolnega sistema, ki ga države članice vzpostavijo** za podprte programe, kot za vse druge vrste odhodkov. Odgovornosti držav članic v zvezi s tem, kot so določene v [členu 69 uredbe o skupnih določbah](#), v skladu z načelom dobrega finančnega poslovođenja⁸⁴ **vključujejo obveznost poročanja Komisiji o nepravilnostih** ([člen 69\(2\) uredbe o skupnih določbah](#)).

Pri poročanju o nepravilnostih, povezanih s finančnimi instrumenti, je treba upoštevati, da je v [členu 2, točka 4, uredbe o skupnih določbah](#) „operacija“ v okviru finančnih instrumentov opredeljena kot „prispevek programa v finančni instrument in nadaljnjo finančno podporo, ki jo ta finančni instrument zagotavlja končnim prejemnikom“.

Za nepravilnosti, povezane s finančnimi instrumenti, je treba v sistemu za upravljanje nepravilnosti kot skupni znesek odhodkov navesti celotni znesek, povezan s finančnim instrumentom, npr. določeno jamstvo.

Za nepravilnosti v okviru financiranja, ki ni povezano s stroški, glej tudi odgovor na [vprašanje 19 v Prilogi II](#) k temu priročniku.

---

⁸¹ Finančni instrumenti so opredeljeni v [členu 2, točka 16, uredbe o skupnih določbah](#).

⁸² [Člen 52 uredbe o skupnih določbah](#): „Države članice prispevek iz skladov uporabijo zato, da bi upravičencem zagotovile podporo v obliki nepovratnih sredstev, finančnih instrumentov ali nagrad ali kot kombinacijo teh oblik.“

⁸³ Člen 53(1) in člen 95(1) [uredbe o skupnih določbah](#) ter [člen 211\(4\) finančne uredbe iz leta 2024](#).

⁸⁴ In s tem povezanimi ključnimi zahtevami iz Priloge XI k [uredbi o skupnih določbah](#).

11. ZAUPNOST PREISKAV

Obveznosti poročanja, ki so državam članicam naložene z zakonodajo EU, načeloma lahko omejujejo le zahteve glede zaupnosti preiskav, določene v nacionalni zakonodaji (zakonu o kazenskem postopku) države članice.

Zato je v Prilogi XII, [oddelek 1, odstavek 1.5, prvi pododstavek, k uredbi o skupnih določbah](#) ter členu 3(4) delegiranih uredb Komisije (EU) [2024/205](#) in (EU) [2024/203](#) določeno, da se lahko v primerih, ko se v skladu z nacionalnimi določbami zahteva zaupnost preiskav, sporočijo le informacije, za katere je bilo pridobljeno dovoljenje pristojnega sodišča ali drugega organa, vključno z EJT⁸⁵.

To pomeni, da sodni ali posebni upravni organ (npr. protimonopolni organ) zaradi zaupnosti tekoče preiskave morda ne dovoli razkritja informacij v zvezi z nepravilnostjo Komisiji. V takem primeru se primer nepravilnosti Komisiji ne sporoči takoj, ko se oblikuje PACA, oziroma, če je bil primer že sporočen, se dodatne informacije ne predložijo takoj, ko so na voljo. Vendar to ne pomeni, da se o primeru nikoli ne bi smelo poročati ali da se informacije nikoli ne bi smele predložiti. To pomeni le, da se poročanje ali pošiljanje informacij odloži. Informacije je treba v sistemu za upravljanje nepravilnosti sporočiti takoj, ko razlog za prvotni odlog ne obstaja več (in najpozneje po zaključku preiskave).

Pristojno sodišče ali drug organ ali tribunal lahko razkritje omeji v celoti ali delno. V primeru odobritve delnega razkritja bi moral organ poročevalec v sistem za upravljanje nepravilnosti vnesti tisti del informacij, za katerega ne velja zaupnost, razen če so odobrene informacije preskope ali presplošne, da bi bile pomembne za namene poročanja.

V skladu z načelom sodelovanja za zaščito finančnih interesov EU se sklicevanje na zaupnost za zavrnitev poročanja o nepravilnostih ali takojšnjega posredovanja informacij Komisiji ne bi smelo uporabljati kot pravilo. Poročanje o primerih nepravilnosti ali zagotavljanje s tem povezanih informacij se ne sme sistematično zavračati. Pooblastilo sodnih ali posebnih upravnih organov države članice, da zaradi zaupnosti odločijo, ali se nepravilnosti sporočijo oziroma ali se zagotovijo s tem povezane informacije, bi bilo treba uporabljati uravnoteženo in o uporabi presoјati za vsak primer posebej.

Sklicevanje na pravila o zaupnosti bi moralo biti omejeno na njihov glavni namen, tj. preprečiti tveganje ogrožanja tekočih postopkov, zlasti zbiranja dokazov in ugotavljanja dejstev. Preprečevanje poročanja o nepravilnostih ali sporočanja informacij Komisiji navsezadnje ovira polno učinkovitost zakonodaje EU, saj bi lahko privedlo do neizpolnjevanja pravnih zahtev za poročanje o nepravilnostih v dveh mesecih po koncu četrtertletja, v katerem so bile odkrite, in za predložitev dodatnih informacij o sporočenih nepravilnostih takoj, ko so na voljo.

---

⁸⁵ Glej odgovor na vprašanje 15 v [Prilogi II](#) k temu priročniku o primerih, v katerih morajo nacionalni organi (poročevalci) za dovoljenje zaprositi EJT.

12. VALUTA SPOROČENIH ZNESKOV

Države članice morajo pri poročanju o nepravilnostih kot valuto **uporabljati euro** (člen 87 uredbe o skupnih določbah, člen 3 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2024/206 in člen 4 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2024/203).

V ustreznih pravnih določbah (člen 76(1), točka (c), uredbe o skupnih določbah, člen 4(2) Izvedbene uredbe (EU) 2024/206 (s sklicevanjem na člen 94 Uredbe (EU) 2021/2116⁸⁶) in člen 4(2) Izvedbene uredbe (EU) 2024/203) so določena tudi pravila o **menjalnem tečaju, ki ga uporabijo** države članice, ki niso sprejele eura kot svoje valute, ko znesek odhodkov, nastalih v njihovi valuti, preračunajo v eure.

Glede na finančni scenarij, v katerem lahko pride do nepravilnosti, se uporabljajo različna pravila o menjalnem tečaju.

- Nepravilnost se odkrije „po plačilu“. To pomeni, da so bili vsi nepravilni odhodki evidentirani v računovodskih izkazih odgovornega organa. Uporabi se menjalni tečaj iz meseca, v katerem so bili odhodki evidentirani⁸⁷.
- Nepravilnost se odkrije „pred plačilom“. To pomeni, da nepravilni odhodki niso bili evidentirani v računovodskih izkazih plačilnega organa ali računovodskega organa programa. V tem primeru se uporabi zadnji mesečni računovodski menjalni tečaj, ki ga Komisija v elektronski obliki objavi v trenutku prvega poročanja^{88, 89}.
- Nepravilnost se odkrije „po plačilu in pred njim“. To pomeni, da je bil en del nepravilnega zneska evidentiran v računovodskih izkazih odgovornega organa, drugi del nepravilnega zneska pa še ni bil evidentiran. Posledica tega je, da so zneski evidentirani v računih države članice v določenem obdobju. Če je to obdobje daljše od enega meseca, se uporabi menjalni tečaj iz meseca, v katerem so bili nepravilni odhodki nazadnje evidentirani.

Za zbiranje informacij v zvezi s tem se uporabijo polja 1.7, 1.8 in 1.9 sistema za upravljanje nepravilnosti.

⁸⁶ Za točni sklic glej opombo 28.

⁸⁷ Člen 76(1), točka (c), uredbe o skupnih določbah, člen 4(2), prvi stavek, Izvedbene uredbe (EU) 2024/206 (s sklicevanjem na člen 94 Uredbe (EU) 2021/2116) in člen 4(2), prvi stavek, Izvedbene uredbe (EU) 2024/203.

⁸⁸ Poročanje o takih nepravilnostih v tem primeru pomeni, da gre za sum goljufije. Sicer bi bili primeri, za katere odhodki niso bili niti izplačani niti vključeni v izjavo, predloženo Komisiji, izvzeti iz obveznosti poročanja (glej oddelek 6.2 tega priročnika).

⁸⁹ Člen 4(2), drugi stavek, Izvedbene uredbe (EU) 2024/206 in člen 4(2), drugi stavek, Izvedbene uredbe (EU) 2024/203.

13. ZAUPNOST INFORMACIJ IN VARSTVO OSEBNIH PODATKOV

Države članice morajo zbirati informacije iz Priloge XII, oddelek 2, k [uredbi o skupnih določbah](#) ter člena 3(3) in (6) delegiranih uredb Komisije (EU) [2024/205](#) in (EU) [2024/204](#) ter jih posredovati Komisiji prek sistema za upravljanje nepravilnosti (za več podrobnosti glej [oddelek 14](#) tega priročnika).

Kadar države članice zbirajo te informacije in jih sporočajo Komisiji za namen, določen v zakonodaji, države članice in Komisija obdelujejo zaupne in osebne podatke.

Države članice in Komisija morajo spoštovati zaupnost informacij in zagotoviti varstvo osebnih podatkov.

Člen 4 uredbe o skupnih določbah:

„Obdelava in varstvo osebnih podatkov

Države članice in Komisija lahko osebne podatke obdelujejo le, kadar je to potrebno za izpolnjevanje njihovih zadevnih obveznosti iz te uredbe, zlasti za spremljanje, poročanje, komuniciranje, objavljanje, vrednotenje, finančno poslovanje, preverjanje in revizije ter po potrebi za določanje upravičenosti udeležencev. Osebni podatki se obdelujejo v skladu z Uredbo (EU) 2016/679⁹⁰ oziroma Uredbo (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta⁹¹.

PRILOGA XII, oddelek 1, odstavek 1.5, zadnji stavek, k uredbi o skupnih določbah

„Te informacije so poslovna skrivnost in se ne smejo razkriti drugim osebam kot tistim iz držav članic ali iz institucij, agencij, uradov in teles Unije, katerih dolžnosti zahtevajo, da imajo do njih dostop.“

Delegirani uredbi Komisije (EU) 2024/204 in (EU) 2024/205

Uvodna izjava 8 oziroma 9: „Kadar je za namene te uredbe potrebna obdelava osebnih podatkov, se ta izvede v skladu s pravom Unije o varstvu osebnih podatkov. V skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbo (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta bi morale Komisija in države članice glede na informacije, predložene v skladu s to uredbo, preprečiti kakršno koli nedovoljeno razkritje osebnih podatkov ali dostop

⁹⁰ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁹¹ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

do njih. Poleg tega je treba v tej uredbi natančno določiti namene, s katerimi lahko Komisija in države članice obdelujejo te podatke. Njihova nadaljnja uporaba ne posega v člen 6(4) Uredbe (EU) 2016/679.“

Člen 4:

„(2) Informacije, predložene v skladu s to uredbo, veljajo za poklicno skrivnost in so varovane enako kot take informacije varuje nacionalna zakonodaja države članice, ki jih je predložila, in ustrezne določbe, ki se uporabljajo za institucije Unije. Države članice in Komisija sprejmejo vse potrebne previdnostne ukrepe za zagotovitev, da te informacije ostanejo zaupne.

(3) Informacije iz odstavka 2 se zlasti ne smejo razkriti drugim osebam, razen tistim iz držav članic ali institucij, agencij, uradov in organov Unije, katerih dolžnosti zahtevajo, da imajo do njih dostop, razen če država članica, ki je informacije predložila, s tem izrecno soglaša.“

Sistem za upravljanje nepravilnosti je varno elektronsko orodje, ki omogoča poročanje o nepravilnostih ter njihovo upravljanje in analizo v skladu z zgornjimi določbami.

Vsi osebni podatki, ki jih sporoči država članica, se v sistemu za upravljanje nepravilnosti hranijo omejeno obdobje; podatki v zaključenem primeru nepravilnosti se anonimizirajo, če so izpolnjeni pogoji za anonimizacijo⁹².

V sistemu so shranjeni naslednji osebni podatki o uporabnikih sistema za upravljanje nepravilnosti, ki se morajo za dostop do sistema registrirati prek orodja za registracijo uporabnikov informacijskega sistema za boj proti goljufijam (AFIS): identifikacijska oznaka za prijavo, ime in priimek, elektronski naslov, uprava, ki ji uporabnik pripada, zaželeni jezik vmesnika, prednostne nastavitve aplikacije in vloga. Osebni podatki se arhivirajo in hranijo v varnem elektronskem imeniku, do katerega imajo dostop samo ustrezno pooblašeni uporabniki AFIS. Podatki so dostopni osebju urada OLAF, ki je odgovorno za upravljanje postopka registracije ter upravljanje uporabnikov in tehničnih vprašanj. Podatki se hranijo, dokler so uporabniki pooblašeni za dostop do aplikacije, pravice dostopa pa se redno pregledujejo, da se preveri njihova veljavnost. Ko se uporabnik izbriše, se njegov zapis o ustvarjanju/spremembah/izbrisih hrani največ deset let.

Uporabniki sistema za upravljanje nepravilnosti imajo pravico do dostopa do informacij, ki jih hrani urad OLAF, ter lahko od upravljalca podatkov zahtevajo popravek, blokiranje ali izbris podatkov (na e-naslovu olaf-fmb-data-protection@ec.europa.eu). Če menijo, da je urad OLAF kršil njihove pravice do varstva podatkov, se lahko obrnejo tudi na Evropskega nadzornika za varstvo podatkov.

---

⁹² Glej odgovor na vprašanje 3 v [Prilogi II](#) k temu priročniku.

14. POŠILJANJE POROČIL O NEPRAVILNOSTIH

V skladu s pravnimi določbami, ki se uporabljajo, je treba informacije v zvezi s poročanjem o nepravilnostih poslati elektronsko z uporabo **sistema za upravljanje nepravilnosti**, ki ga je vzpostavila Komisija. Nobene informacije, vključno s spremnimi dopisi, se ne smejo poslati po pošti ali elektronski pošti. Vse informacije je treba poslati prek sistema za upravljanje nepravilnosti.

Sistem za upravljanje nepravilnosti državam članicam omogoča, da Komisiji poročajo o nepravilnostih v zvezi z odhodki. Je del informacijskega sistema za boj proti goljufijam (AFIS) (glej [oddelek 15](#)).

Komisija lahko informacije, ki jih države članice predložijo prek sistema za upravljanje nepravilnosti, upošteva pri uporabi določb sistema za zgodnje odkrivanje in izključitev (EDES). Informacije, ki jih vsebuje sistem za upravljanje nepravilnosti, so prek posebnega vmesnika dostopne iz podatkovne zbirke EDES.

Za EDES in njegovo uporabo pri deljenem upravljanju glej [Prilogo IV](#) in odgovor na vprašanje 17 v [Prilogi II](#) k temu priročniku.

15. AKTERJI IN STRUKTURE, VKLJUČENI V POROČANJE PREK SISTEMA ZA UPRAVLJANJE NEPRAVILNOSTI

Sistem za upravljanje nepravilnosti je del sistema AFIS. Temelji na kaskadni strukturi poročanja, ki omogoča vnos podatkov v sistem na različnih ravneh ter izvajanje pregledov zanesljivosti in popolnosti podatkov na različnih ravneh.

Vsak organ poročevalec bi moral uporabljati načelo štirih oči: ena oseba vnese podatke v sistem za upravljanje nepravilnosti, druga oseba pa vnese podatke preveri in potrdi, preden se pošljejo. Da bi to olajšali, sta bili ustvarjeni vlogi ustvarjalca v sistemu za upravljanje nepravilnosti in upravljavca v sistemu za upravljanje nepravilnosti. Ustvarjalec vnese podatke v sistem za upravljanje nepravilnosti, upravljavec pa jih preveri, potrdi in pošlje na naslednjo raven. Vzpostavljene so bile tudi vloge nacionalnega uradnika za državo v sistemu za upravljanje nepravilnosti in opazovalcev. Uradnik za državo v sistemu za upravljanje nepravilnosti ima končno odgovornost za postopek poročanja o nepravilnostih, usklajevanje in podeljevanje skrbniških pravic, tudi neposredno v podatkovni zbirki. Opazovalci lahko podatke v sistemu za upravljanje nepravilnosti samo pregledajo in jih ne morejo spreminjati.

Od nacionalnih struktur poročanja je odvisno, kateri nacionalni organi lahko odkrite primere vnesejo v sistem za upravljanje nepravilnosti.

PRILOGE

- I. Primeri:**
  - 1. PACA (prva pravna ali sodna ugotovitev) in razvrstitev nepravilnosti kot suma goljufije**
  - 2. Vrste nepravilnosti, ki odražajo namerno ravnanje in kažejo na goljufijo**
  - 3. Določitev finančnih posledic nepravilnosti**
- II. Pogosto zastavljena vprašanja**
- III. Diagram poteka – od odkritja do zaključka primera nepravilnosti v sistemu za upravljanje nepravilnosti**
- IV. Sistem za zgodnje odkrivanje in izključitev (EDES)**

PRILOGA I: PRIMERI

1. Primeri PACA (prva upravna ali sodna ugotovitev) in razvrstitev nepravilnosti

Večino naslednjih primerov so pripravile države članice. Nanašajo se na stanje v pravnem sistemu posamezne države članice, zato jih morda ni mogoče uporabiti neposredno v pravnem sistemu druge države članice.

1) V okviru programa razvoja podeželja je organ upravljanja pri pregledu končnega poročila upravičenca do nepovratnih sredstev odkril možno nepravilnost; zdelo se je namreč, da projekt – naložba v nakup opreme za predelavo mleka – ni bil izveden v skladu s tehničnimi specifikacijami projekta. Natančneje, predelovalne zmogljivosti nekatere kupljene opreme so bile manjše od dogovorjenih minimalnih vrednosti na podlagi pogodbe o dodelitvi nepovratnih sredstev. Organ upravljanja se je odločil opraviti obisk na kraju samem, s katerim je potrdil neskladnost. Nato je izdal poročilo o kontroli, v katerem je navedel rezultate svojih pregledov, in ugotovil obstoj nepravilnosti. Zadevne odhodke je označil za neupravičene in se odločil izterjati že plačani znesek. **Poročilo o kontroli organa upravljanja je PACA.** Ker organ upravljanja ni ugotovil elementov, ki bi kazali na namernost, **je bila nepravilnost sporočena kot IRQ2.**

2) Fizična oseba (zunanji vir) je pri nacionalnem organu, pristojnem za konkurenco (v nadaljnjem besedilu: organ X), vložila pritožbo, v kateri je trdila, da je bil gospodarski subjekt, izbran v postopku javnega naročanja, ki ga je vodil upravičenec do nepovratnih sredstev iz ESRR, izbran zaradi obstoječih družinskih vezi. Ker organ X ni pristojen za izvajanje kontrolnih dejavnosti, je informacije o morebitnem nasprotju interesov posredoval organu upravljanja (v nadaljnjem besedilu: organ Y), ki ima ustrezne pristojnosti, in ta organ je začel upravni pregled. Organ Y se je med pripravo prvega poročila o kontroli odločil začasno ustaviti vsa nepravilna plačila upravičencu do nepovratnih sredstev. **Odločitev o začasni ustavitvi plačil je PACA.**

Organ Y je informacije posredoval tudi državnemu tožilstvu. **Nepravilnost je bila sporočena kot IRQ2 in bi bila prerazvrščena kot IRQ3, če bi se državno tožilstvo odločilo začeti preiskavo.**

Različice primera:

(a) Organ X je državno tožilstvo neposredno obvestil, da je bil postopek javnega naročanja pomanjkljiv zaradi suma nasprotja interesov v zvezi z upravičencem do nepovratnih sredstev, saj je državno tožilstvo edini organ, ki ima v skladu z nacionalno zakonodajo države članice pravico preiskovati sume goljufije. Državno tožilstvo se je odločilo začeti

preiskavo in je o tem ustrezno obvestilo organ upravljanja. **Odločitev o začetku preiskave se je štela za PACA. Nepravilnost je bila sporočena kot IRQ3.**

(b) Organ X je državno tožilstvo neposredno obvestil, da je bil postopek javnega naročanja pomanjkljiv zaradi suma nasprotja interesov v zvezi z upravičencem do nepovratnih sredstev. . Ko je bila preiskava zaključena, je bila zoper upravičenca vložena obtožnica. Organ upravljanja se je šele v tem trenutku seznanil z obtožnico. **Obtožnica se je štela za PACA. Nepravilnost je bila sporočena kot IRQ3.** Sodišče je na podlagi kazenskega postopka ugotovilo, da je bila storjena goljufija, zoper sodbo pa ni bila vložena pritožba. Nepravilnost je bila prerazvrščena kot IRQ5.

3) GD EMPL je državi članici poslal poročilo o reviziji, ki jo je izvedel v zvezi z naročilom, financiranim iz ESS+, za podporo upravljanju človeških virov v javnem sektorju države. Revizijsko poročilo, ki ga je GD EMPL poslal državi članici, je vsebovalo ugotovitve o več nepravilnostih, tj. nespoštovanju pravil o javnem naročanju iz pogodbe o dodelitvi nepovratnih sredstev, in sicer pravil o enaki obravnavi ponudnikov in konkurenčnosti. **To revizijsko poročilo se je štelo za PACA. Nepravilnost je bila sporočena kot IRQ2.**

4) GD EMPL je prejel končno poročilo o preiskavi, ki jo je izvedel urad OLAF. Priloženo mu je bilo priporočilo urada OLAF, naj GD EMPL zaradi nepravilnosti, ugotovljenih med preiskavo urada OLAF o izvajanju projektov, financiranih iz ESS+, od države članice izterja znesek v višini 600 000 EUR. GD EMPL (pristojni odredbodajalec) je pregledal znesek in začel postopek za izterjavo (dogovorjenega) zneska, na katerega so vplivale nepravilnosti, pri čemer je v nadaljnji dopis, poslan nacionalnim organom, vključil ustrezne elemente iz končnega poročila urada OLAF. V okviru tega postopka se je nacionalni organ, pristojen za izterjavo sredstev EU od tistih, ki so storili nepravilnosti, seznanil s stanjem. **Končno poročilo urada OLAF se je štelo za PACA. Nepravilnost je bila sporočena kot IRQ2.**

5) Nacionalna plačilna agencija je prejela vlogo za financiranje v okviru programa razvoja podeželja za projekt naložbe v hladilnik za klavnice perutnine. Agencija je preverila, ali je zahtevek za financiranje naložbe razumen, in obiskala vložnika, da bi ocenila predlog projekta. Med obiskom je ugotovila, da podatki o izpolnjevanju enega od izbirnih meril razpisa, ki jih je vložnik navedel v svoji vlogi, ne odražajo dejanskega stanja. Agencija se je odločila, da vlogo zavrne. **Odločitev o zavrnitvi vloge se je štela za PACA.** Plačilna agencija je zadevo poslala tožilstvu, ki je nato začelo preiskavo. **Nepravilnost je bila sporočena kot IRQ3.**

6) V okviru programa Interreg je revizijski organ za program čezmejnega sodelovanja opravil revizijo projekta za ohranitev tradicionalne arhitekture kot dela kulturne dediščine čezmejnega območja. Opravljen je bil pregled na kraju samem, pri katerem je bilo ugotovljeno, da ni dovolj dokazov o izvedbi določenega dela projekta. Revizijski organ je izdal revizijsko poročilo, opredelil neupravičene odhodke in o njih obvestil upravičence projekta. Čez nekaj tednov je bil sprejet upravni akt za izterjavo zadevnega nepravilnega zneska. **Revizijsko poročilo, ki ga je izdal revizijski organ, je bilo PACA. Nepravilnost je bila sporočena kot IRQ2.**

7) Plačilna agencija je pred izvršitvijo plačila upravičencu projekta za izboljšanje varnosti hrane z upravnimi pregledi ugotovila, da je bila kazenska evidenca zakonitega zastopnika upravičenca ponarejena. Namesto nekaznovanosti je bilo namreč iz kazenske evidence razvidno, da je bila zadevna oseba v preteklosti obsojena. V skladu z odločitvijo pravne službe plačilne agencije se je primer obravnaval kot sum goljufije. **Pripravljeno je bilo poročilo, ki je bilo PACA;** poslano je bilo državnemu tožilstvu in **v sistemu za upravljanje nepravilnosti sporočeno kot IRQ2.** Pogodba z upravičencem je bila prekinjena in začel se je postopek izterjave. Upravičenec je vrnil prejeta sredstva. Vzporedno se je začel kazenski postopek, primer pa je bil **prerazvrščen kot IRQ3** (po koncu kazenskega postopka je bil primer v sistemu za upravljanje nepravilnosti zaključen).

8) Revizijski organ je izvedel revizijo projekta, financiranega iz ESS+, ki je vključeval izvedbo več tečajev usposabljanja. Na podlagi seznamov prisotnih, ki jih je predložil upravičenec projekta, se je zdelo, da so se številnih tečajev usposabljanja udeležile iste osebe. Podatki so bili navzkrižno preverjeni z informacijami organa upravljanja o drugih tečajih usposabljanja, za katere je upravičenec prejel sredstva EU v okviru drugega projekta. Revizijski organ je pri svojih pregledih vzpostavil stik z udeleženci tečajev in ugotovil, da so se v večini primerov dejansko udeležili samo enega tečaja. **Pripravljeno revizijsko poročilo je bilo PACA.** Obveščena je bila služba države članice za usklajevanje boja proti goljufijam in **primer je bil prek sistema za upravljanje nepravilnosti sporočen kot IRQ2.** Služba za usklajevanje boja proti goljufijam je ustrezne informacije poslala tudi državnim tožilstvom.

Različice primera:

- a) Tožilstvo je odločilo, da ni dovolj razlogov za začetek preiskave. Vendar je upravna raven vztrajala pri svojem stališču, da obstaja sum goljufije, in je začela upravni postopek, da bi dokazala namernost ravnanja. Primer je bil v sistemu za upravljanje nepravilnosti razvrščen kot IRQ3. Po zaključku upravnega postopka je bilo ugotovljeno, da je bilo ravnanje upravičenca namerno, primer pa je bil zaključen z oznako IRQ4.
  - b) Tožilstvo je začelo preiskavo. Takrat je bil primer prerazvrščen kot IRQ3. Vendar je tožilec pozneje ugotovil, da ni bilo storjeno nobeno kaznivo dejanje. Upravna raven se je strinjala in je primer v sistemu za upravljanje nepravilnosti prerazvrstila kot upravno nepravilnost (IRQ2). Po zaključku upravnega postopka je bil primer zaključen.
  - c) Tožilstvo je začelo preiskavo. Takrat je bil primer prerazvrščen kot IRQ3. Vendar je tožilec pozneje ugotovil, da ni bilo storjeno nobeno kaznivo dejanje in da ni bilo kršeno nobeno veljavno pravilo ali pogodba. Upravna raven se je strinjala in je primer preklicala, ker ni pomenil nepravilnosti.
- 9) V razpisu za zbiranje predlogov, ki ga je objavil organ upravljanja programa ESPRA, so bili vložniki obveščeni, da morajo pri projektih, za katere nepovratna sredstva EU presega 100 000 EUR, pred predložitvijo končnih računovodskih izkazov predložiti revizijsko poročilo ali poročilo o kontroli odhodkov, ki ga pripravi neodvisni organ. Med

upravljalnimi preverjanji končnih računovodskih izkazov in s tem povezanih dokazil enega upravičenca do nepovratnih sredstev je bilo ugotovljeno, da je predloženo poročilo o kontroli pripravila oseba, ki je tesno povezana z upravičencem. Ugotovljeno je bilo tudi, da je upravičenec predložil račune za nakup domnevno nove opreme, ki pa je bila v resnici rabljena. **Poročilo o upravljalnem preverjanju se je štelo za PACA.** Uveden je bil upravni postopek za dokazovanje namernosti ravnanja in **nepravilnost je bila sporočena kot IRQ3.**

2. Primeri vrst nepravilnosti, ki odražajo namerno ravnanje, ki kaže na goljufijo

Komisija je na podlagi poročil o nepravilnostih, ki jih je prejela od držav članic, pripravila naslednji **okvirni seznam vrst nepravilnosti, za katere bi bilo treba zaradi namernosti zadevnega ravnanja šteti, da kažejo na goljufijo**, da bi ponazorila opredelitev goljufije.

V naslednjih scenarijih je **namernost nepravilnosti** očitna, saj je jasno, da sta se oseba ali organ, ki sta storila nepravilnost, zavedala, da bodo dejanja ali opustitve dejanj vplivali na javna sredstva (prispevek EU in nacionalni prispevek k zadevnim odhodkom).

- Oseba ali organ, ki sta zavestno storila domnevno nepravilnost, predložita **izjave ali uporabita dokumente, ki ne odražajo resničnosti**. Tipični primeri so:
  - lažne/ponarejene evidence,
  - lažni/ponarejeni dokumenti (npr. računi) ali dokazila,
  - opis dejstev, proizvodov, operacij, blaga, porekla ali namembnega kraja, za katerega je znano, da je lažen (npr. material, za katerega je upravičenec trdil, da ga je kupil za izvajanje projekta, ki ga financira EU, vendar je bil že v njegovi posesti in uporabljen za drug projekt),
  - predložitev vlog za financiranje, za katere je znano, da so lažne.

- Oseba ali organ, ki sta zavestno storila domnevno nepravilnost, poskušata **skriti ali prikriti dejanska dejstva, s katerimi sta povsem seznanjena**. Tipični primeri so:
  - predstavitev povsem fiktivne situacije,
  - lažno zatrjevanje, da je bila izvedena določena dejavnost, projekt ali obdelava (npr. upravičenec trdi, da je v okviru razpisnega postopka prejel tri ponudbe različnih dobaviteljev, čeprav je ponudbe v resnici pripravila ista oseba),
  - napačno prikazovanje ali ponaredba narave, kakovosti ali količine ukrepa/projekta/proizvoda,
  - gospodarski subjekti ne dopustijo pregledov, ki jih izvaja na primer organ upravljanja,
  - ustanovitev fiktivnega gospodarskega subjekta (ali ustanovitev novega podjetja za prejem dodatnih subvencij, ko je obstoječe podjetje že doseglo zgornjo mejo pomoči).

- V drugih scenarijih bi bilo treba **namero za storitev nepravilnosti** oceniti za vsak primer posebej, saj sta oseba ali organ morda ravnala v dobri veri ali malomarno. Na primer, nepredložitev dokazil je lahko preprosto pomota ali pa poskus prikritja potencialno problematične situacije.

3. Primer, kako je treba določiti finančne vidike nepravilnosti

Upravičenec do nepovratnih sredstev izvede projekt z odobrenim proračunom v višini 70 000 EUR. Javni prispevek je znašal 60 000 EUR (delež EU je znašal 45 000 EUR, delež države članice pa 15 000 EUR), zasebni pa 10 000 EUR.

Organ upravljanja med izvajanjem projekta opravi upravno preverjanje in odkrije nepravilnost: upravičenec je brez ustrezne objave naročila kupil svetovalne storitve v vrednosti 20 000 EUR. Organ upravljanja se odloči celotni znesek naročila opredeliti kot nepravilen. Od 20 000 EUR je delež EU znašal 16 000 EUR, delež države članice 3 000 EUR, zasebni prispevki pa so znašali 1 000 EUR.

Del teh svetovalnih storitev v znesku 16 000 EUR (14 000 EUR iz prispevka EU in 2 000 EUR iz nacionalnega prispevka) je bil upravičencu že izplačan in prijavljen Komisiji.

V poročilu o nepravilnostih bi bilo treba navesti naslednje informacije (na straneh zavihka 4 ali 5⁹³ in 8 sistema za upravljanje nepravilnosti) o finančnih vidikih primera:

Primer:

	Delež EU	Nacionalni delež	Javni prispevek	Zasebni delež	Skupaj
Vrednost projekta (sklep o sofinanciranju) : 70 000 EUR	45 000	15 000	60 000	10 000	70 000
Stopnja sofinanciranja:	(64,42 %) 45 000/70 000	(21,42 %) 15 000/70 000	(85,71 %) Delež EU in nacionalni delež	(14,28 %) 10 000/70 000	100 %
Znesek nepravilnosti – npr. 20 000	16 000	3 000	19 000	(1 000) ni navedeno v IMS	(20 000) ni navedeno v IMS
od tega ni bilo plačano	2 000 14 000	1 000 2 000	3 000 16 000	Ni navedeno v IMS	Ni navedeno v IMS

⁹³ V primeru nepravilnosti v kmetijskem sektorju je treba te informacije navesti na strani zavihka 5 le, če se uporabljajo stopnje sofinanciranja.

od tega je bilo plačano					
----------------------------	--	--	--	--	--

PRILOGA II: POGOSTO ZASTAVLJENA VPRAŠANJA

1. Napake in nepravilnosti

Vprašanje: Kako razlikovati med napakami in nepravilnostmi ter kako to razlikovanje vpliva na obveznosti poročanja?

Odgovor: Regulativni okvir, ki se uporablja, ne določa opredelitve „napak“, temveč le opredelitev „nepravilnosti“, poleg tega ne določa ničesar glede vpliva tega razlikovanja na obveznosti poročanja. Kot je navedeno v [oddelku 3.2](#) tega priročnika, lahko napaka pomeni (negoljufivo) nepravilnost, če izpolnjuje vse štiri temeljne dele opredelitve nepravilnosti (opisane v [poglavju 3](#) tega priročnika). Če napaka ne izpolnjuje enega ali več delov, potem ni nepravilnost in o njej ni treba poročati. Če napaka pomeni nepravilnost, je treba preveriti, ali jo je treba sporočiti, pri čemer je treba ugotoviti, ali presega prag za poročanje, ali je bila oblikovana PACA in ali se za nepravilnost uporablja izjema od poročanja.

Naslednji primeri so navedeni za ponazoritev.

Primer 1: Organ upravljanja pri izvrševanju vmesnega plačila nenamerno vnese napačno številko v sistem, tako da upravičenec namesto 16 000 EUR prejme 1 600 EUR.

To je tipkarska napaka. Ni nepravilnost, saj nima negativnih finančnih posledic za proračun EU. O njej ni treba poročati prek sistema za upravljanje nepravilnosti.

Primer 2: Organ upravljanja pri izvrševanju vmesnega plačila nenamerno vnese napačno številko v sistem, tako da upravičenec namesto 6 000 EUR prejme 60 000 EUR.

To je tipkarska napaka. Vendar je hkrati tudi (negoljufiva) nepravilnost, saj bi se štelo, da niso bila upoštevana pravila o upravičenosti odhodkov, poleg tega bi imela negativne finančne posledice za proračun EU. Zato je treba o njej poročati prek sistema za upravljanje nepravilnosti, razen če obstajajo razlogi za uporabo ene od izjem od poročanja.

2. Razvrstitev nepravilnosti, na katere se nanašajo pritožbe, vložene pri ustavnem sodišču

Vprašanje: Primer suma goljufije, ki je bil sporočen prek sistema za upravljanje nepravilnosti in razvrščen kot IRQ3, je bil zaključen s pravnomočno sodno odločbo. Vendar je obtoženec po pravnomočni sodni odločbi vložil pritožbo pri ustavnem sodišču. Ali bi bilo treba razvrstitev v sistemu za upravljanje nepravilnosti v tem primeru spremeniti iz IRQ3 (suma goljufije) v IRQ5 (ugotovljena goljufija)?

Odgovor: Da, primer bi bilo treba razvrstiti kot IRQ5. V večini sodnih sistemov se pritožba, vložena pri ustavnem sodišču, ne nanaša več na vsebino zadeve, temveč na spoštovanje procesnih jamstev, kadar bi lahko bile kršene ustavno varovane pravice.

3. Anonimizacija primerov

Vprašanje: Zakaj in kdaj se status primerov opredeli kot „anonimiziran“?

Odgovor: Primeri nepravilnosti se v sistemu za upravljanje nepravilnosti anonimizirajo (ob upoštevanju pogojev, navedenih v nadaljevanju), da se izbrišejo osebni podatki in informacije, ki bi lahko omogočile identifikacijo fizičnih ali pravnih oseb.

Anonimizirajo se samo primeri s statusom „potekel“.

Operacijski sistem sistema za upravljanje nepravilnosti status zaključenih primerov samodejno spremeni v „potekel“ (tj. status se spremeni iz „zaključen“ v „potekel“), če:

- je od datuma evidentiranja nepravilnosti preteklo vsaj pet koledarskih let IN
- so od datuma zaključka primera nepravilnosti pretekla vsaj tri koledarska leta IN
- so od datuma zaključka programa pretekla vsaj tri leta. Primer s statusom „potekel“ anonimizira urad OLAF (status se spremeni iz „potekel“ v „anonimiziran“), tj. operacijski sistem samodejno izbriše nominalne podatke, priloge k primeru in vse zahteve, povezane z njim.

To brisanje se izvede, če je od evidentiranja primera preteklo vsaj 20 koledarskih let. Primerov, ki so bili anonimizirani, ni mogoče ponovno odpreti ali posodobiti.

4. Ponovno odpiranje primerov zaradi pomislekov o kakovosti podatkov

Vprašanje: Primeri nepravilnosti, pri katerih so nacionalni organi zaključili vse upravne ukrepe, vključno s popolno izterjavo nepravilnega zneska, in pri katerih ni potekal noben sodni postopek, so bili v sistemu za upravljanje nepravilnosti zaključeni. Urad OLAF jih je zdaj ponovno odprl. Kaj je razlog za to?

Odgovor: Urad OLAF v rednih časovnih presledkih preverja kakovost podatkov v sistemu za upravljanje nepravilnosti. Zagotavljanje kakovosti podatkov je poglobljeno, saj je mogoče cilje poročanja o nepravilnostih doseči le s popolnimi in zanesljivimi podatki.

Urad OLAF preverja tudi kakovost podatkov pri zaključenih primerih nepravilnosti. Ko je primer zaključen, to pomeni, da so bili vsi postopki na nacionalni ravni zaključeni, nacionalni organi pa bi morali imeti popolne informacije o primerih. Če urad OLAF ugotovi, da pri zaključenih primerih manjkajo informacije (npr. o načinu delovanja ali

nepravilnih zneskih), primere ponovno odpre in zahteva izpolnitev ustreznih polj v sistemu za upravljanje nepravilnosti.

5. Poročanje o nepravilnostih, ki vključujejo nasprotje interesov

Vprašanje: Kaj je značilno za poročanje o nepravilnostih, ki vključujejo nasprotje interesov?

Odgovor: V sistemu za upravljanje nepravilnosti je mogoče o nepravilnostih, ki vključujejo nasprotje interesov, poročati z uporabo treh različnih oznak:

- T19/00 v kategoriji „etika in integriteta“,
- T40/21 v kategoriji „javna naročila“ za programsko obdobje 2007–2013,
- T41/21 v kategoriji „javna naročila“ za programski obdobji 2014–2020 in 2021–2027.

Oznaki T40/21 in T41/21 se nanašata na javna naročila v okviru izvajanja pomoči EU, kadar je naročnik javni organ ali oseba javnega prava. Ta opredelitev jasno zajema vse nepravilnosti, ugotovljene v fazi priprave in oddaje javnega naročila.

V vseh drugih primerih, tj. v fazi izvajanja naročila in vseh drugih primerih, ki jih lahko zajema nacionalna zakonodaja, bi bilo treba pri poročanju o nepravilnosti, ki pomeni obstoj nasprotja interesov, uporabiti kategorijo T19/00. To oznako bi bilo treba uporabiti tudi v primerih, ko se nasprotje interesov nanaša na javnega uslužbenca in sodelujočega pri dodelitvi nepovratnih sredstev ali upravičenca do teh sredstev.

Pri opisu načina delovanja v polju 6.9 bi bilo treba jasno poudariti naravo ugotovljenega nasprotja interesov in fazo projektnega cikla, v kateri je bilo ugotovljeno, ter navesti na primer vlogo zadevnega javnega uslužbenca in njegovo povezavo z gospodarskim subjektom.

Pogosto so primeri nasprotja interesov povezani z drugimi nepravilnostmi (npr. kršitvami pravil javnega naročanja). V polju 6.8 bi bilo treba navesti vse ustrezne oznake, opis v polju 6.9 pa bi moral vsebovati dovolj informacij, da bi zajel vse uporabljene oznake.

6. Poročanje o nepravilnostih, ki vključujejo podkupovanje

Vprašanje: Kako bi bilo treba v sistemu za upravljanje nepravilnosti poročati o primeru podkupovanja?

Odgovor: V polju 6.8 sistema za upravljanje nepravilnosti, ki se nanaša na tipologijo nepravilnosti, sta zdaj na voljo dve oznaki za poročanje o podkupovanju: „T19/01 – pasivno podkupovanje“ in „T19/02 – aktivno podkupovanje“.

Pasivno podkupovanje je običajno opredeljeno kot zahteva ali prejem kakršne koli koristi s strani javnega uslužbenca, neposredno ali prek posrednika, ali obljuba take koristi za tega uslužbenca ali za tretjo osebo, da bi javni uslužbenec opravil dejanje ali da ga ne bi opravil v skladu s svojimi dolžnostmi ali pri opravljanju svojih uradnih funkcij.

Dejavno podkupovanje je običajno opredeljeno kot obljuba, ponudba ali dajanje, neposredno ali prek posrednika, kakršne koli koristi javnemu uslužbencu zanj ali za tretjo osebo, da bi javni uslužbenec opravil dejanje ali da ga ne bi opravil v skladu s svojimi dolžnostmi ali pri opravljanju svojih uradnih funkcij.

Uradnik za poročanje mora poleg vrste nepravilnosti v ustrezno polje sistema za upravljanje nepravilnosti (polje 6.9) vselej navesti tudi ustrezen opis načina delovanja. Na primer, v primeru pasivnega podkupovanja ta opis vključuje vlogo javnega uslužbenca, korist, ki jo je javni uslužbenec dal (ali obljubil) podkupovalcu (tj. dejanje ali opustitev v nasprotju z njegovo dolžnostjo ali pri opravljanju funkcij), in korist, ki jo je podkupovalec dal (ali obljubil) javnemu uslužbencu.

Glede na nacionalni pravni okvir se lahko od uradnika za poročanje zahteva tudi, da poroča o primerih podkupovanja v zasebnem sektorju. Ta kršitev je lahko opredeljena kot primer, ko oseba, ki ni javni uslužbenec, vodi subjekt zasebnega sektorja ali dela v njem v kakršni koli vlogi in prejme podkupnino (glej zgoraj), da bi ravnala ali opustila ravnanje v nasprotju s svojimi dolžnostmi. Ti primeri se sporočijo z oznako T19/01 ali T19/02. Vendar bi bilo treba v opisu načina delovanja v sistemu za upravljanje nepravilnosti jasno navesti, da gre za primere podkupovanja v zasebnem sektorju in ne za podkupovanje javnega uslužbenca.

7. Poročanje o nepravilnostih uradu OLAF za preiskovalne namene

a) Vprašanje: Kako lahko država članica preiskovalni del urada OLAF obvesti o sumih nepravilnosti ali domnevnih nepravilnostih, ki vplivajo na finančne interese EU, vključno z goljufijami?

Odgovor: Urad OLAF na splošno ne začne preiskave na podlagi poročila v sistemu za upravljanje nepravilnosti. Če želi država članica uradu OLAF sporočiti sum ali domnevo, da bi se začela predhodna analiza o upravičenosti začetka preiskave urada OLAF, lahko:

- pošlje elektronsko sporočilo vodji enote OLAF.01, OPERATIONS & INVESTIGATIONS SELECTION na naslov OLAF-FMB-SPE@ec.europa.eu,
- uporabi spletni sistem za prijavo goljufij (anonimen, z varnim prenosom dokumentov), na voljo na https://anti-fraud.ec.europa.eu/olaf-and-you/report-fraud_sl.

Če je bil primer, posredovan uradu OLAF, že sporočen prek sistema za upravljanje nepravilnosti, je treba v prijavi (po elektronski pošti ali prek sistema za prijavo goljufij) jasno navesti referenčno številko poročila v sistemu za upravljanje nepravilnosti.

- b) Vprašanje: Kdaj bi morala država članica preiskovalni del urada OLAF obvestiti o sumih nepravilnosti ali domnevnih nepravilnostih, ki vplivajo na finančne interese EU, vključno z goljufijami?**

Odgovor: Kateri koli organ države članice lahko preiskovalni del urada OLAF kadar koli obvesti o sumih ali domnevah, ne glede na to, ali so že bile predmet prve upravne ali sodne ugotovitve, kot je opredeljena v ustrezni zakonodaji, ali ne.

- c) Vprašanje: Če je država članica preiskovalni del urada OLAF obvestila o sumu ali domnevah, kot je navedeno zgoraj, ali je treba o istem primeru poročati tudi v sistemu za upravljanje nepravilnosti?**

Odgovor: Če je sum ali domneva predmet prve upravne ali sodne ugotovitve, kot je opredeljena v ustrezni zakonodaji, je treba o tem poročati tudi v sistemu za upravljanje nepravilnosti. V tem primeru bi bilo treba v vnosu v sistem za upravljanje nepravilnosti (v polju za opombe) navesti, da je bil obveščen tudi preiskovalni del urada OLAF.

Če je nacionalni organ poročal o primeru v sistemu za upravljanje nepravilnosti in želi nato od urada OLAF zahtevati preiskovalne ukrepe, bi moral uporabiti tudi sredstva iz vprašanja 7, točka (a). Vnos v sistem za upravljanje nepravilnosti bi bilo treba posodobiti (v polju za opombe) in navesti, da je bil obveščen preiskovalni del urada OLAF.

8. Pojem stečaja

Vprašanje: Ali se je pojem stečaja, ki je zdaj relevanten za poročanje o nepravilnostih, spremenil v primerjavi s programskim obdobjem 2014–2020?

Odgovor: Ne, pojem ostaja popolnoma enak. Edina razlika v primerjavi s programskim obdobjem 2014–2020 je, da so zadevne določbe v sedanjem programskem obdobju ubesedene nekoliko drugače. Zdaj je izrecno navedeno, da je treba sporočiti „nepravilnosti, ki so nastale pred stečajem“ ([Priloga XII, oddelek 1, odstavek 1.1, točka \(c\), k uredbi o skupnih določbah](#)) in da o nepravilnostih ni treba poročati „kadar je edini vidik nepravilnosti celotna ali delna neizvedba operacije, vključene v sofinancirani program, zaradi stečaja upravičenca, ki ni posledica goljufij“ ([Priloga XII, oddelek 1, odstavek 1.2, točka \(b\), k uredbi o skupnih določbah](#)). Pred tem so bila ta pravila določena z mehanizmom „izjem od izjem“.

Opozoriti je treba, da je Uredba (EU) 2015/848⁹⁴, ki je začela veljati 26. junija 2017 in je nadomestila [Uredbo \(ES\) št. 1346/2000](#), glavna uredba, s katero se obravnava in opredeljuje pravni okvir za stečajne postopke v vseh državah članicah EU.

9. Gospodarski subjekt v primerjavi z državo članico, ki izvaja svoje pristojnosti kot javni organ

Vprašanje: Po katerih merilih je mogoče ugotoviti, ali organ države članice deluje kot „gospodarski subjekt“ ali kot organ, ki „izvaja svoje pristojnosti kot javni organ“?

Odgovor: Kot je navedeno v točki 3.1.3 tega priročnika, je treba za uporabo pojma „nepravilnost“ v okviru poročanja za vsak primer posebej oceniti, ali organ države članice deluje kot gospodarski subjekt ali kot organ, ki izvaja svoje pristojnosti kot javni organ. Nekatera načela, ki bi se lahko uporabila kot merila za to oceno, so navedena v točki 3.1.3.

Koristne elemente za presojo vsebujejo tudi naslednji primeri okoliščin, ki jih je preučilo Sodišče:

- **primeri, ko država članica deluje kot „gospodarski subjekt“:**
  - Sodišče je za „gospodarske subjekte“ štelo občine držav članic, ki so prejele nepovratna sredstva iz skladov EU, na primer za projekte, ki so bili delno financirani iz ESRR, in ki so bile v skladu z zakonodajo o javnem naročanju „javni naročniki“⁹⁵,
  - Sodišče je za „gospodarski subjekt“ štelo italijansko „osebo javnega prava“, ki je prejela sredstva za projekt posodobitve cest na podlagi uredbe o financiranju EU in je kot javni naročnik začela omejen postopek za oddajo javnega naročila gradenj⁹⁶,
  - Sodišče je za „gospodarski subjekt“ štelo gospodarsko zbornico francoskega departmaja. Zbornica, ki je javni organ, je prejela sredstva

---

⁹⁴ [Uredba \(EU\) 2015/848](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o postopkih v primeru insolventnosti (prenovitev) (UL L 141, 5.6.2015, str. 19).

⁹⁵ Glej poleg sodne prakse, navedene v opombi 30, tudi sodbo z dne 4. oktobra 2024, [Obshtina Svishtov/Rakovoditel na Upravlyavashtia organ na Operativna programa „Regioni v rastezh“ 2014–2020](#), C-175/23, EU:C:2024:853, točka 12; sodbo z dne 31. marca 2022, [LB/Smetna palata na Republika Bulgaria](#), C-195/21, EU:C:2022:239, točke 22–24; sodbo z dne 14. julija 2016, [Wrocław – Miasto na prawach powiatu/Minister Infrastruktury i Rozwoju](#), C-406/14, EU:C:2016:562, točka 17.

⁹⁶ Sodba z dne 4. oktobra 2024, [Obshtina Svishtov/Rakovoditel na Upravlyavashtia organ na Operativna programa „Regioni v rastezh“ 2014–2020](#) C-175/23, EU:C:2024:853, točka 12; sodba z dne 31. marca 2022, [LB/Smetna palata na Republika Bulgaria](#), C-195/21, EU:C:2022:239, točke 22–24; sodba z dne 14. julija 2016, [Wrocław – Miasto na prawach powiatu/Minister Infrastruktury i Rozwoju](#) C-406/14, EU:C:2016:562, točka 17.

Sodba z dne 8. junija 2023, [Azienda Nazionale Autonoma Strade SpA \(ANAS\)/Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti](#), C-545/21, EU:C:2023:451, točki 14 in 15.

za izvedbo raziskav o vprašanih industrijske politike in je kot javni naročnik imenovala podjetje za izvedbo raziskave⁹⁷,

- **primeri, ko država članica deluje kot organ, ki izvaja svoje pristojnosti kot javni organ:**
  - Sodišče je ugotovilo, da je treba ukrepe carinskih organov za pregled blaga, ki zapušča EU, in sprejetje ustrezne odločbe o izvoznih nadomestilih šteti za ukrepe, ki jih ta organ države članice sprejme pri izvajanju svojih pristojnosti kot javni organ⁹⁸,
  - Sodišče je potrdilo, da javni organ pri izdaji izvoznih potrdil ne deluje kot „gospodarski subjekt“, ampak izvaja svoje pristojnosti kot javni organ⁹⁹.

10. Poročanje o nepravilnostih v zvezi z mehanizmom za okrevanje in odpornost

Vprašanje: Ali se sistem za upravljanje nepravilnosti uporablja za poročanje o nepravilnostih in goljufijah, povezanih z mehanizmom za okrevanje in odpornost?

Odgovor: Z uredbo o mehanizmu za okrevanje in odpornost se od držav članic ne zahteva, da o nepravilnostih poročajo prek sistema za upravljanje nepravilnosti. Lahko pa se same odločijo, da bodo to storile.

V skladu s tem je urad OLAF:

- z vzpostavitvijo pristojnosti za mehanizem za okrevanje in odpornost prilagodil sistem za upravljanje nepravilnosti, da bi omogočil poročanje o nepravilnostih, povezanih z navedenim mehanizmom,
- zagotovil, da imajo službe Komisije, pristojne za mehanizem za okrevanje in odpornost (GD ECFIN), dostop do sistema za upravljanje nepravilnosti,
- omogočil zagotavljanje tehnične podpore državam članicam, ki želijo sistem za upravljanje nepravilnosti uporabljati za poročanje o nepravilnostih, povezanih z mehanizmom za okrevanje in odpornost.

Poročanje v sistemu za upravljanje nepravilnosti ne nadomešča obveznosti zagotavljanja informacij o nepravilnostih na podlagi uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost (dokumenti, priloženi zahtevku za plačilo, tj. povzetek revizije).

---

⁹⁷ Sodba z dne 21. decembra 2011, *Ministre de l'Intérieur, de l'Outre-mer, des Collectivités territoriales et de l'Immigration/Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre*, C-465/10, EU:C:2011:867, točki 12 in 13.

⁹⁸ Sodba z dne 15. januarja 2009, *Hauptzollamt Hamburg-Jonas/Bayerische Hypotheken- und Vereinsbank AG*, C-281/07, EU:C:2009:6, točki 20 in 21.

⁹⁹ Sodba z dne 28. oktobra 2010, *Belgisch Interventie- en Restitutiebureau/SGS Belgium NV, Firme Derwa NV in Centraal Beheer Achmea NV*, C-367/09, EU:C:2010:648, točka 45.

Dokler ne bodo vse države članice uporabljale sistema za upravljanje nepravilnosti, nepravilnosti v zvezi z mehanizmom za okrevanje in odpornost, sporočene prek navedenega sistema, ne bodo objavljene v letnih poročilih PIF.

11. Zaključevanje primerov nepravilnosti v sistemu za upravljanje nepravilnosti

Vprašanje: Ali se lahko primeri nepravilnosti v sistemu za upravljanje nepravilnosti zaključijo, če na nacionalni ravni še poteka izterjava, vendar so bili vsi drugi postopki zaključeni (glede na to, da v skladu s Prilogo XII k uredbi o skupnih določbah ni treba predložiti informacij o finančnih podatkih, povezanih z izterjavo)?

Odgovor: Če na nacionalni ravni še poteka izterjava, vendar so bili nepravilni zneski v zvezi z EU finančno poravnani, se lahko primer nepravilnosti zaključi.

Vendar je treba [Prilogo XII k uredbi o skupnih določbah](#) razumeti v povezavi s praksami poročanja in v skladu z drugimi pravili, ki opredeljujejo poročanje na področju deljenega upravljanja, kot so pravila iz delegiranih uredb Komisije (EU) [2024/205](#) in (EU) [2024/204](#). V skladu s temi pravili morajo države članice Komisijo obveščati o **začetku, zaključku ali opustitvi** kakršnega koli postopka za uvedbo upravnih ukrepov. Zlasti v zvezi s skladi z deljenim upravljanjem, ki niso kmetijski skladi, je v primeru, ko so bili nepravilni zneski ustrezno popravljene, poročanje vseeno potrebno, če upravni ali kazenski postopek privede do sankcij ali kazni.

12. Posamezna polja sistema za upravljanje nepravilnosti

Vprašanje: Kako je treba izpolniti posamezna polja sistema za upravljanje nepravilnosti, navedena v nadaljevanju?

- Oddelek o osebnih podatkih
  - Oddelek Pravna oseba / Fizična oseba:
  - polje 2.1.2 Nacionalna identifikacijska številka,
  - polje 2.1.3 Identifikacijska številka za DDV,
  - polje 2.1.4 Identifikacijska številka upravičenca,

  - oddelek „označena“:
  - polje 2.1.15 Na podlagi Uredbe (ES) št. 1469/95,
  - polje 2.1.16 Na podlagi Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 (člen 142 finančne uredbe),
  - 2.3 Utemeljitev nerazkritja,

- oddelek o zneskih:
  - polje 8.4 Preklicano potrdilo,

- oddelek o izterjavi:
  - polje 9.4 Znesek, ki je bil odštet, odpisan
  - polje 9.7 Znesek v breme proračuna EU,
  - polje 9.9 Končni neporavnani znesek,
  - polje 9.10 Znesek, vrnjen v proračun EU,
  - polje 9.11 Znesek, ki ga zadrži država,
  - polje 9.12 Znesek zaračunanih obresti,
- oddelek o sankcijah:
  - polje 10.5: Stanje.

Odgovor: Pojasnila v nadaljevanju ustrezajo informacijam iz najnovejše različice uporabniškega priročnika za sistem za upravljanje nepravilnosti št. 5 („Ustvari primer“), ki je na voljo v knjižnici AFIS.

Polje 2.1.2 Nacionalna identifikacijska številka

Države članice morajo navesti nacionalno identifikacijsko številko osebe, na katero se nanaša nepravilnost. V številnih državah se nacionalna identifikacijska številka uporablja za identifikacijo državljanov ali stalnih/začasnih rezidentov za namene dela, obdavčitve, državnih prejemkov, zdravstvenega varstva in drugih funkcij, povezanih z državo. V nekaterih primerih je ta številka navedena na osebni izkaznici, ki jo izda država.

Polje 2.1.3 Identifikacijska številka za DDV

Navesti je treba identifikacijsko številko za DDV upravičenca (in katere koli druge zadevne osebe)¹⁰⁰.

Urad OLAF potrjuje, da državi članici ni treba zagotoviti informacij v zvezi s tem, če upravičenec (ali katera koli druga zadevna oseba) nima identifikacijske številke za DDV.

Polje 2.1.4 Identifikacijska številka upravičenca

Identifikacijska številka upravičenca se uporablja samo za pristojnost za kmetijstvo (EKJS in EKSRP).

---

¹⁰⁰ Glej člen 3(3), točka (d), [delegiranih uredb \(EU\) 2024/205](#) in [\(EU\) 2024/204](#). V zvezi s skladi, ki jih zajema uredba o skupnih določbah: [Priloga XII k uredbi o skupnih določbah](#) ne določa izrecno, da morajo države članice navesti informacije o identifikacijski številki za DDV zadevnih oseb. Vendar urad OLAF meni, da bi bilo treba v programskem obdobju 2021–2027 zagotoviti informacije o identifikacijski številki za DDV, tudi pri poročanju o nepravilnostih v skladu z Uredbo (EU) 2020/1060, saj morajo države članice v skladu s členom 72(1), točka (e), [uredbe o skupnih določbah](#) in Prilogo XVII k navedeni uredbi (Podatki, ki se za vsako operacijo elektronsko beležijo in shranjujejo) elektronsko zabeležiti in shraniti tudi podatke o identifikacijski številki za DDV upravičencev in drugih subjektov za namene spremljanja, vrednotenja, finančnega poslovanja, preverjanj in revizij.

Vsi upravičenci morajo imeti edinstveno identifikacijsko številko upravičenca, sicer se pomoč v kmetijstvu ne more dodeliti. To številko je treba vnesti v sistem za upravljanje nepravilnosti.

Polje 2.1.15 Na podlagi Uredbe (ES) št. 1469/95

To polje je relevantno samo za nepravilnosti, povezane z Jamstvenim oddelkom Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS).

EKUJS je prenehal obstajati leta 2007 (ko sta ga nadomestila EKJS (Usmerjevalni oddelek) in EKSRP (Jamstveni oddelek)). Čeprav [Uredba Sveta \(ES\) št. 1469/95](#) o ukrepih, ki jih je treba sprejeti v zvezi z nekaterimi upravičenci projektov, financiranih iz jamstvenega oddelka EKUJS, ni bila razveljavljena, jo je treba šteti za zastarelo. Dejansko je bila [Uredba Sveta \(ES\) št. 1469/95](#) v določenem obsegu nadomeščena z novejšo zakonodajo, tj. [Uredbo \(EU\) št. 1306/2013](#), ki vsebuje določbe o nezanesljivih upravičencih v okviru skupne kmetijske politike (SKP) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

Glede na navedeno se polje 2.1.15 sistema za upravljanje nepravilnosti šteje za zastarelo.

Polje 2.1.16 Na podlagi Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 (člen 142(2) finančne uredbe)

Nastavitev stikala v polju 2.1.16 na „da“ pomeni, da država članica sporoča, da bi morale biti informacije, ki jih predloži Komisiji v skladu s členom 142(2), točka (d), [finančne uredbe iz leta 2018](#), del „dejstev in ugotovitev“, na podlagi katerih bi lahko odredbodajalec EU sprejel odločitev o izključitvi (po sodelovanju posebne komisije EDES). Vendar aktivacija tega polja ne pomeni, da država članica zahteva, da se zadevna oseba evidentira v sistemu za zgodnje odkrivanje in izključitev (EDES). Vsekakor se lahko zdaj in do leta 2028 ukrep v zvezi z EDES uporabi za osebo, ki sodeluje v projektu v okviru deljenega upravljanja, le, če je ta oseba sodelovala tudi v katerem koli projektu v okviru neposrednega ali posrednega upravljanja. Za več podrobnosti glej [Prilogo IV](#) k temu priročniku.

Ker je bila [finančna uredba iz leta 2018](#) leta 2024 prenovljena, člen 142(2), točka (d), [finančne uredbe iz leta 2018](#) pa je postal člen 144(2), točka (d), [finančne uredbe iz leta 2024](#), bo polje 2.1.16 ustrezno preimenovano.

Polje 2.3 Utemeljitev nerazkritja (osebnih podatkov)

Države članice morajo sporočiti identiteto pravnih/fizičnih oseb, vpletenih v nepravilnost. Vendar v nekaterih primerih zahtevanih osebnih podatkov ni mogoče zagotoviti, na primer zaradi tekoče preiskave. V takih primerih morajo države članice nerazkritje osebnih podatkov utemeljiti. Ta utemeljitev ne bi smela biti le splošna izjava, npr. da v skladu z nacionalnimi pravili o varstvu podatkov prenos osebnih

podatkov ni dovoljen. Razloge, zakaj osebni podatki niso bili obdelani, bi bilo treba jasno in konkretno razložiti.

Oddelek o zneskih

Polje 8.4 Preklicano potrdilo

To polje se uporablja samo za programsko obdobje 2007–2013.

Države članice morajo preklopiti okvir v tem polju, če je bil nepravilni znesek/odhodek izključen iz podpore EU, kar pomeni, da je bilo potrdilo zanj preklicano.

V zvezi z nepravilnostmi, povezanimi s programskim obdobjem 2007–2013, je treba okvir preklopiti vsakič, ko je treba primer zaključiti.

Znesek, za katerega je bilo potrdilo preklicano, se lahko navede na strani zavihka 9 v polju 9.4 Znesek, ki je bil odštet, odpisan itd.

Oddelek o izterjavi

Na strani zavihka 9 sistema za upravljanje nepravilnosti je treba navesti informacije le za primere, ki se nanašajo na obdobja financiranja pred programskim obdobjem 2007–2013.

Polja na strani zavihka 9 so bila leta 2023 spremenjena. Uvedena so bila tri nova polja (polja 9.7, 9.8 in 9.9). Polja na strani zavihka 9 so zdaj naslednja:

- 9.1 Datum začetka postopka,
- 9.2 Predvideni datum zaključka postopka,
- 9.3 Znesek za izterjavo,
- 9.4 Znesek, ki je bil odštet, odpisan itd.,
- 9.5 Izterjani znesek,
- 9.6 Saldo za izterjavo,
- 9.7 Znesek v breme proračuna EU,
- 9.8 Znesek v breme nacionalnega proračuna,
- 9.9 Končni neporavnani znesek,
- 9.10 Znesek, vrnjen v proračun EU,
- 9.11 Znesek, ki ga zadrži država,
- 9.12 Znesek zaračunanih obresti,
- 9.13 Postopki izterjave, ki so se že začeli,
- 9.14 Ukrepi za izterjavo, ki so že bili sprejeti,
- 9.15 Datum zaključka postopka.

Polje 9.4 Znesek, ki je bil odštet, odpisan itd.

Države članice lahko v tem polju navedejo izključeni znesek operacije/nepravilne odhodke, za katere je bilo potrjeno preklicano/ki so bili umaknjeni. Ta znesek se ne šteje za „znesek za izterjavo“; ustreza znesku, ki je bil na primer odštet ali odpisan od vmesnega ali končnega plačila.

V tem polju naj bi se navedli vsi zneski, ki niso bili izterjani od upravičenca, vendar vplivajo na znesek za izterjavo.

Polje 9.7 Znesek v breme proračuna EU

Urad OLAF v tem polju navede zneske, vrnjene v proračun EU po „[odločitvi v skladu s členom 5\(2\)](#)“ o neizterljivih zneskih (v zvezi s programskimi obdobji pred obdobjem 2007–2013).

(Če se v „[odločitvi v skladu s členom 5\(2\)](#)“ ugotovi, da je treba neizterljive zneske zaračunati v breme nacionalnega proračuna, se zadevni zneski navedejo v polju 9.8).

Polje 9.9 Končni neporavnani znesek

Urad OLAF v polju 9.9 navede končni neporavnani znesek po morebitni odločbi Evropske komisije o finančnem popravku – zlasti v primerih iz člena 5(2) Uredbe (ES) št. 1681/94. To polje se zato uporablja samo za primere, povezane s programskimi obdobji pred programskim obdobjem 2007–2013.

Polje 9.10 Znesek, vrnjen v proračun EU

Države članice morajo v tem polju navesti znesek, vrnjen v proračun EU.

Polje 9.11 Znesek, ki ga zadrži država

Pri nekaterih skladih lahko država zadrži delež izterjanih zneskov, če so izpolnjeni posebni pogoji (glej predpise, ki se uporabljajo). V tem primeru morajo države članice ta znesek navesti v tem polju. To polje se ne uporablja za programsko obdobje 2021–2027.

Ta znesek bi moral biti podkategorija skupnega izterjanega zneska, sporočenega v polju 9.5. Če je bil celotni izterjani znesek vrnjen EU, bi moralo biti polje 9.11 enako nič.

Polje 9.12 Znesek zaračunanih obresti

Države članice morajo v tem polju navesti morebitne zaračunane obresti.

Obresti niso del nepravilnih zneskov, ki jih morajo države članice navesti v poljih 8.3 in 9.3 kot „znesek za izterjavo“.

Oddelek o sankcijah

V polja v zavihku 10 zahtevkov se navedejo informacije o uvedenih upravnih ali kazenskih postopkih in ustreznih sankcijah/kaznih.

Polje 10.5 Stanje

Države članice morajo v tem polju navesti stanje postopka, uvedenega za naložitev kazni. Postopek se je lahko začel (INIT), zaključil (COMP) ali opustil (ABAN).

13. Stopnja sofinanciranja

Vprašanje: Od kod izvirajo informacije o stopnji sofinanciranja, ki jih je treba sporočiti v polju 4.1.3 sistema za upravljanje nepravilnosti?

Odgovor: Komisija v sklepu o odobritvi (operativnega) programa določi najvišjo stopnjo sofinanciranja za vsako prednostno nalogo. Za posamezne prednostne naloge se lahko določijo različne stopnje. Stopnja sofinanciranja, ki se navede v polju 4.1.3, je stopnja, ki je dogovorjena in se uporablja za zadevni projekt (operacijo/ukrep pomoči) ter izhaja iz posebnega sporazuma o sofinanciranju, podpisanega z upravičencem, na katerega se nanaša poročilo o nepravilnosti.

Kadar je treba v oddelkih 4 (Finančne posledice), 8 (Zneski) in 9 (Izterjava) sistema za upravljanje nepravilnosti poročati o zneskih, razčlenjenih po deležu EU in nacionalnem deležu, je treba upoštevati dogovorjeno in dejansko uporabljeno stopnjo sofinanciranja.

14. Zaključek programov iz programskega obdobja 2014–2020 in poročanje o nepravilnostih

Vprašanje: Kako zaključek programov iz programskega obdobja 2014–2020 vpliva na poročanje o nepravilnostih?

Odgovor: Država članica lahko nepravilnosti odkrije med izvajanjem programa za obdobje 2014–2020 ali po njegovem zaključku. V teh primerih morajo pristojni organi v sistemu za upravljanje nepravilnosti še vedno poročati o nepravilnostih ali jih posodobiti (npr. o sodnih postopkih, ki so se začeli, potekajo ali so bili zaključeni) v skladu s pravili poročanja za programsko obdobje 2014–2020.

Smernice o zaključku operativnih programov, sprejetih za pomoč iz ESRR, ESS, Kohezijskega sklada in ESPRA, in programov čezmejnega sodelovanja v okviru IPA II za programsko obdobje 2014–2020¹⁰¹ ter smernice o zaključku programov razvoja podeželja v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja za obdobje 2014–2022¹⁰² vsebujejo ustrezne informacije o računovodskem in finančnem obravnavanju takih nepravilnosti.

---

¹⁰¹ Glej sklic na dokument v opombi 62.

¹⁰² Glej sklic na dokument v opombi 62.

15. Prošnja za dovoljenje Evropskega javnega tožilstva (EJT), da se poroča o nepravilnostih v sistemu za upravljanje nepravilnosti

Vprašanje: Kaj bi bilo treba storiti, če organ poročevalec ugotovi, da je EJT začelo ali izvaja preiskavo?

Odgovor: Če se je preiskava začela ali poteka, je treba vzpostaviti stik z EJT in preveriti, ali in katere informacije se lahko sporočijo prek sistema za upravljanje nepravilnosti oziroma ali se uporabljajo pravila o zaupnosti.

Izkušnje, o katerih so poročale države članice, kažejo, da EJT in številni nacionalni preiskovalni organi v večini primerov ne razkrijejo informacij o tekočih preiskavah. To pomeni, da se poročanje v sistemu za upravljanje nepravilnosti običajno opravi, ko EJT zaključi preiskave. To nacionalnim organom ne bi smelo preprečiti, da bi EJT zaprosili za dovoljenje za obveščanje v sistemu za upravljanje nepravilnosti, ko ugotovijo, da poteka preiskava.

16. Preklic odprtih „starih“ primerov nepravilnosti

Vprašanje: Ali se lahko primeri nepravilnosti, ki so bili Komisiji (uradu OLAF) sporočeni na podlagi Uredbe (ES) št. 1681/94 za programe za obdobja 1989–1993, 1994–1999 in 2000–2006 ter so še vedno odprti v sistemu za upravljanje nepravilnosti, prekličejo, če je bilo ugotovljeno, da nepravilnosti ni bilo?

Odgovor: Ustaljena praksa urada OLAF je, da ne sprejme zahtev za preklic nepravilnosti, ki se nanašajo na programska obdobja pred obdobjem 2007–2013, in namesto tega odobri zaključek takih primerov. Razlogi za to zavrnitev so povezani s tem, da morajo službe Komisije (vključno z uradom OLAF) zagotoviti ustrezno, točno in pravilno sledljivost informacij, ki imajo neposredne finančne posledice za proračun EU. Za programska obdobja pred obdobjem 2007–2013 obveznost poročanja o nepravilnostih dejansko temelji na računovodskem pristopu, pri katerem so informacije o finančnih vidikih nepravilnosti (in o morebitnih povezanih postopkih izterjave, sodnih ali upravnih postopkih) odločilne za njihovo finančno poravnavo. Ker se pri preklicu primera nepravilnosti iz sistema za upravljanje nepravilnosti odstranijo vse informacije, ki bi omogočale ustrezno sledenje, to ni sprejemljiva rešitev.

Ta razlaga obveznosti poročanja je tudi v skladu z določbami člena 5 Uredbe (ES) št. 1681/94: „V dveh mesecih po koncu vsakega četrletja države članice obvestijo Komisijo s sklicevanjem na vsako prejšnje poročilo, sestavljeno po členu 3, o postopkih, sproženih po vseh predhodno uradno sporočenih nepravilnostih, in pomembnih spremembah, ki iz njih izhajajo, vključno: [...]“

- z razlogi za vsakršno opustitev postopkov izterjave; Komisijo je treba, kolikor je mogoče, o tem uradno obvestiti pred sprejetjem odločitve,
- z vsakršno opustitvijo kazenskega pregona.

Države članice obvestijo Komisijo o upravnih ali sodnih odločbah ali njihovih glavnih točkah v zvezi s koncem teh postopkov.“

17. Polje 2.1.17 sistema za upravljanje nepravilnosti

Vprašanje: Kaj pomeni „zadetek“ v EDES v polju 2.1.17 sistema za upravljanje nepravilnosti?

Opozoriti je treba, da bo polje 2.1.17 v prihodnje preimenovano v „zapis v EDES-IMS“.

Odgovor: Komisija ter druge institucije, agencije in organi EU (pristojni odredbodajalci)¹⁰³ z uporabo vmesnika EDES/sistem za upravljanje nepravilnosti prek EDES preverijo, ali v sistemu za upravljanje nepravilnosti obstaja ujemanje/zapis za zadevne gospodarske subjekte, npr. v okviru postopka javnega naročanja (kot je opisano tudi v [Prilogi IV](#) k temu priročniku).

Pristojni odredbodajalci pri preverjanju prek vmesnika EDES/sistem za upravljanje nepravilnosti preverijo informacije v sistemu za upravljanje nepravilnosti o odprtih in zaključenih primerih za obdobje od 1. januarja 2016 (kar ustreza datumu začetka veljavnosti spremembe [finančne uredbe](#) iz leta 2016).

Če sistem za upravljanje nepravilnosti vsebuje zapis, zadevni odredbodajalec o tem obvesti urad OLAF. Urad OLAF nato za primer nepravilnosti, za katerega je bil ugotovljen zapis v sistemu za upravljanje nepravilnosti, aktivira polje 2.1.17 sistema za upravljanje nepravilnosti¹⁰⁴. Na podlagi tega se zadevnemu organu poročevalcu samodejno pošlje elektronsko sporočilo. Urad OLAF hkrati preveri, ali je gospodarski subjekt vključen še v druge primere v sistemu za upravljanje nepravilnosti. Nato uradniku za zadevno državo v sistemu za upravljanje nepravilnosti in upravljavcem zadevnega organa poročevalca v sistemu za upravljanje nepravilnosti pošlje elektronsko sporočilo, v katerem navede pregled primerov nepravilnosti, v katerih se pojavlja zadevni gospodarski subjekt, in od njih zahteva, da:

- na svoji strani ponovno preverijo, ali se morda „zadetek“ v EDES nanaša še na druge primere v sistemu za upravljanje nepravilnosti,

¹⁰³ Poleg odredbodajalcev Komisije ter drugih institucij, agencij in organov EU lahko tudi odredbodajalci skupnih podjetij, ki jih EU ustanovi kot javno-zasebna partnerstva v smislu [finančne uredbe](#), dostopajo do EDES in zato uporabljajo vmesnik EDES/sistem za upravljanje nepravilnosti.

¹⁰⁴ Polje 2.1.17 je bilo uvedeno z različico 5.25 sistema za upravljanje nepravilnosti (ki se je začela uporabljati 13. junija 2023).

- preverijo, ali so primeri v sistemu za upravljanje nepravilnosti popolni in posodobljeni,
- po potrebi posodobijo primere v sistemu za upravljanje nepravilnosti.

Urad OLAF odredbodajalca, ki je prek EDES ugotovil zapis v sistemu za upravljanje nepravilnosti, obvesti:

- da so bili sprejeti zgoraj opisani ukrepi,
- o roku, v katerem mora organ poročevalec posodobiti primere,
- da lahko urad OLAF (skupina za sistem za upravljanje nepravilnosti):
  - zagotovi osnovne informacije o splošnem postopku poročanja o nepravilnostih,
  - zagotovi pojasnila o zadevnih primerih,
  - vzpostavi stike med organom, ki je poročal o primerih v sistemu za upravljanje nepravilnosti, in odredbodajalcem.

Pristojni odredbodajalec bi lahko na podlagi končno razpoložljivih informacij po potrebi začel postopek izključitve v skladu s finančno uredbo (tudi z vključitvijo posebne komisije za EDES), da bi se primer izključitve evidentiral v podatkovni zbirki EDES. Urad OLAF pri tem postopku nima vpliva. Organ, ki je poročal o primeru v sistemu za upravljanje nepravilnosti, morda ne bo obveščen o morebitnem začetku postopka izključitve ali o njegovem izidu. Vendar je seznam izključenih gospodarskih subjektov v najhujših primerih objavljen na spletišču Komisije.

Iz navedenega izhaja, da aktiviranje polja 2.1.17 sistema za upravljanje nepravilnosti nima neposrednih posledic za gospodarski subjekt, saj je namenjeno zgolj obveščanju, da je subjekt, ki ga je preveril pristojni odredbodajalec, vpleten v nepravilnost v zvezi s skladi z deljenim upravljanjem. Od morebitne odločitve odredbodajalca je odvisno, ali bo morebitni ukrep v zvezi z EDES nazadnje vplival na gospodarski subjekt; če se gospodarski subjekt izključi iz financiranja EU v okviru neposrednega in posrednega upravljanja, je ta izključitev vidna na spletišču EDES in ne v sistemu za upravljanje nepravilnosti. Zapis v sistemu za upravljanje nepravilnosti v zvezi s tem nima pravnega učinka.

Polje 2.1.17 sistema za upravljanje nepravilnosti je aktivno, dokler ga urad OLAF ne onemogoči. Za zagotovitev sledljivosti postopka in za statistične namene ga urad OLAF deaktivira le, če je bil aktiviran pomotoma ali če se primer po anonimizaciji izbriše.

18. Poročanje o primerih izogibanja

Vprašanje: Kako je treba v sistemu za upravljanje nepravilnosti poročati o primerih „izogibanja“ za financiranje v kmetijstvu (primeri „umetno ustvarjenih pogojev“)?

Odgovor: Urad OLAF je pripravil naslednje tipologije nepravilnosti, ki se uporabijo v primerih izogibanja v polju 6.8 sistema za upravljanje nepravilnosti:

- „umetno ustvarjeni pogoji: umetna razdelitev posestev, kmetijskih gospodarstev ali ustanovitev povezanih podjetij zaradi upravičenosti do (več) finančne pomoči“,
- „umetno ustvarjeni pogoji: umetna ustanovitev podjetja za izpolnjevanje pogojev za upravičenost“,
- „umetno ustvarjeni pogoji: umetna registracija kmeta“,
- „umetno ustvarjeni pogoji: drugo“.

Te kategorije zajemajo večino primerov umetno ustvarjenih pogojev.

19. Poročanje o nepravilnostih v okviru „financiranja, ki ni povezano s stroški“

Vprašanje: Kako bi bilo treba v okviru financiranja, ki ni povezano s stroški, opredeliti zneske, ki jih morajo države članice sporočiti prek sistema za upravljanje nepravilnosti?

Odgovor: Države članice morajo v sistemu za upravljanje nepravilnosti navesti informacije o finančnih posledicah nepravilnosti (vključno s tistimi, ki se nanašajo na financiranje, ki ni povezano s stroški). Kot je določeno v [Prilogi XII, oddelek 2, k uredbi o skupnih določbah](#) (predloga za elektronsko poročanje prek sistema za upravljanje nepravilnosti)¹⁰⁵, sta zneska, ki ju je treba sporočiti v sistemu za upravljanje nepravilnosti, znesek „odhodkov“ (razčlenjen po prispevku EU in nacionalnem prispevku) in „nepravilni znesek“ (razčlenjen po prispevku EU in nacionalnem prispevku).

Financiranje, ki ni povezano s stroški, se lahko uporablja na dveh različnih ravneh:

- (financiranje, ki ni povezano s stroški, na ravni EU/„višja raven“): EU podpre državo članico s shemo financiranja, ki ni povezana s stroški, za izvajanje specifičnih operacij/projektov,
- (nepovratna sredstva v obliki financiranja, ki ni povezano s stroški/„nižja raven“): država članica upravičencem zagotovi nepovratna sredstva v obliki financiranja, ki ni povezano s stroški¹⁰⁶.

V primeru financiranja, ki ni povezano s stroški, povračilo (od EU do držav članic oziroma od držav članic do upravičencev) temelji na izpolnjevanju pogojev ali doseganju ciljev (rezultatov).

---

¹⁰⁵ In v členu 3(3) delegiranih uredb Komisije (EU) 2024/205 in (EU) 2024/204.

¹⁰⁶ Ali v obliki možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ali na podlagi dejansko nastalih stroškov.

Nepravilnosti se lahko pojavijo na kateri koli od zgoraj navedenih ravni. Pojavijo se lahko na primer na ravni splošne sheme financiranja, ki ni povezano s stroški, ali posamezne operacije/projekta, ki prispeva k splošnim (ali posameznim) ciljem. Ko se v okviru financiranja, ki ni povezano s stroški, odkrije nepravilnost, postane določitev nepravilnega zneska (glede na skupni znesek odhodkov) bolj večplastna in zapletena naloga, saj so bila plačila izvršena na podlagi vnaprej določenih rezultatov ali izločkov, ne pa posebnih stroškov. Vendar obstajajo načini za količinsko opredelitev in določitev nepravilnih zneskov, ki so usklajeni z naravo financiranja, ki ni povezano s stroški, temelječo na smotrnosti (tudi če ni tradicionalnih preverjanj na podlagi stroškov). Na primer, nepravilni znesek se lahko določi tako, da se dejansko doseženi rezultat ali cilj (na katerega vpliva nepravilnost)¹⁰⁷ primerja z vnaprej določenim rezultatom ali ciljem, na katerega je vezano plačilo (kot je določen v načrtu izvedbe ali sporazumu o izvedbi), ter izračuna delež financiranja, ki ustreza nedoseženemu delu dogovorjenega rezultata.

20. Upravni postopek za ugotovitev namernosti ravnanja in s tem povezana razvrstitev nepravilnosti v sistemu za upravljanje nepravilnosti

Vprašanje: Kaj je konkreten primer upravnega postopka, uvedenega za ugotovitev namernosti nepravilnega ravnanja, na podlagi katerega je bila namernost potrjena?

Odgovor: Podjetnik, ki je že dosegel omejitev, ki se uporablja za prejemanje podpore EU, je uporabil povezano podjetje, ki ga je lažno predstavil kot neodvisen subjekt, da je vložil vlogo za dodatno podporo. Subjekta sta delovala v skupnem gospodarskem interesu.

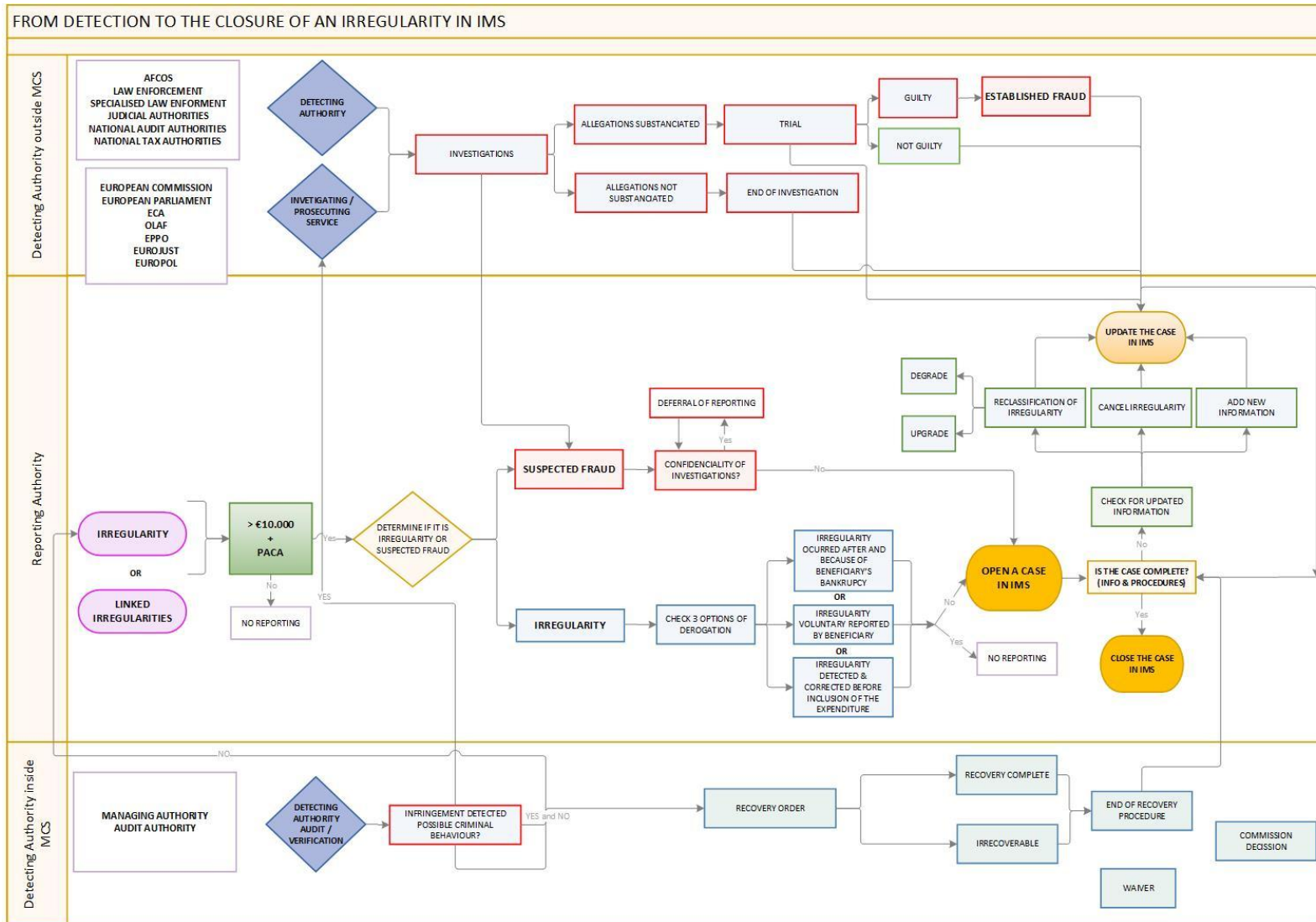
Med upravnim postopkom, ki ga je vodila plačilna agencija, je bil primer razvrščen kot IRQ3 (začasni status: sum goljufije). Pozneje je bilo z upravno odločbo, ki jo je podpisal generalni direktor plačilne agencije, potrjeno, da so bili pogoji, na katerih je temeljila vloga podjetnika za financiranje, ustvarjeni umetno, da bi se zaobšla omejitev financiranja. Plačilna agencija je vlogo zavrnila. Ker vložnik ni vložil ugovora, je bil primer v sistemu za upravljanje nepravilnosti zaključen in razvrščen kot IRQ4 (ugotovljena namerna nepravilnost).

Primera ni bilo mogoče zaključiti kot IRQ5 (goljufija, ugotovljena na podlagi kazenskega postopka) ali IRQ2 (upravna nepravilnost), ker je bilo prirejanje namerno, strukturirano in finančno pomembno, tj. presegalo je tipično kršitev.

---

¹⁰⁷ Na primer, ker je en upravičenec prirejal razpisni postopek, določen pogoj zadevne sheme financiranja, ki ni povezano s stroški, na katerega je vezano plačilo v višini 10 % sheme, ni izpolnjen.

PRILOGA III: DIAGRAM POTEKA – OD ODKRITJA DO ZAKLJUČKA PRIMERA NEPRAVILNOSTI V SISTEMU ZA UPRAVLJANJE NEPRAVILNOSTI

PRILOGA IV: SISTEM ZA ZGODNJE ODKRIVANJE IN IZKLJUČITEV (EDES)

EDES je sistem, ki ga je Komisija vzpostavila, da bi okrepila zaščito finančnih interesov EU in zagotovila dobro finančno poslovanje. Uporablja se za nezanesljive osebe ali subjekte, ki so vložili vlogo za sredstva EU ali sklenili pravne obveznosti s Komisijo ali drugimi institucijami, organi, uradi ali agencijami EU¹⁰⁸. EDES je 1. januarja 2016 nadomestil nekdanji sistem zgodnjega opozarjanja in centralno podatkovno zbirko o izključitvah.

EDES vključuje:

- zgodnje odkrivanje oseb ali subjektov, ki predstavljajo tveganja, zaradi katerih so ogroženi finančni interesi EU,
- izključitev osebe ali subjekta iz prejemanja sredstev EU in/ali naložitev denarne kazni,
- v najhujših primerih objavo informacij, povezanih z izključitvijo in po potrebi denarno kaznijo, na spletišču Komisije, da se okrepi odvračilni učinek.

Ustanovljena je bila medinstitucionalna komisija, da bi se zagotovila centralizirana ocena dejstev („predhodna pravna opredelitev“) in odredbodajalcu EU izdalo priporočilo, preden se sprejme odločitev o izključitvi subjekta in/ali naložitvi denarne kazni subjektu. V središču postopka komisije je razčiščevalni postopek, ki ga je treba opraviti pred sprejetjem kakršnega koli ukrepa, ki bi lahko negativno vplival na pravice zadevne osebe ali subjekta.

EDES vključuje tudi osrednjo podatkovno zbirko (v nadaljnjem besedilu: podatkovna zbirka EDES), ki jo upravlja Evropska komisija in v kateri so shranjene vse informacije v zvezi z zgodnjim odkrivanjem, izključitvijo in naložitvijo denarnih kazni.

Finančna uredba iz leta 2024¹⁰⁹ (členi 137 do 145) določa pravila in postopke, ki jih je treba upoštevati pri ugotavljanju, ali bi bilo treba v zvezi z osebo ali subjektom, ki ogroža finančne interese EU, sprejeti ukrepe v okviru EDES.

Kadar se evidentira primer zgodnjega odkritja, obstaja le sum tveganja, zaradi katerega se okrepi spremljanje zadevne osebe ali subjekta. Nasprotno pa izključitev osebe ali subjekta in/ali naložitev denarnih kazni temeljita na ugotovljenih dejstvih in ugotovitvah, vključno s pravnomočnimi sodbami ali pravnomočnimi upravnimi odločbami, če teh ni, pa na predhodni pravni opredelitvi, ki jo pripravi posebna komisija EDES. [V finančni uredbi iz leta 2024](#) (člen 138(1)) so bili dodani dodatni razlogi za izključitev (nasprotje interesov, spodbujanje k sovraštvu, nesodelovanje).

---

¹⁰⁸ Do sistema EDES lahko dostopajo in ga uporabljajo tudi skupna podjetja, ki jih je ustanovila EU. Glej člen 41 [Delegirane uredbe Komisije \(EU\) 2019/887](#) z dne 13. marca 2019 o vzorčni finančni uredbi za subjekte javno-zasebnega partnerstva iz člena 71 Uredbe (EU, Euratom) [2018/1046](#) Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 142, 29.5.2019, str. 16).

¹⁰⁹ [Uredba \(EU, Euratom\) 2024/2509](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (prenovitev) (UL L, 26.9.2024). Finančna uredba iz leta 2024 je začela veljati 29. septembra 2024 in se uporablja od 30. septembra 2024.

EDES na področju deljenega upravljanja

Področje uporabe EDES je še vedno omejeno na neposredno in posredno upravljanje. Ukrepi v okviru EDES (tj. zgodnje odkrivanje, izključitev, denarne kazni) se lahko sprejmejo proti udeležencem in prejemnikom sredstev v okviru deljenega upravljanja, vendar le, če so navedeni subjekti tudi udeleženci ali prejemniki v okviru neposrednega ali posrednega upravljanja.

S [finančno uredbo iz leta 2024](#) so bile uvedene nove določbe, s katerimi se je področje uporabe EDES razširilo na sredstva, izplačana v okviru deljenega upravljanja¹¹⁰. Vendar se bodo te določbe, ki določajo delno uporabo sistema za izključitev za deljeno upravljanje (člen 130 [finančne uredbe iz leta 2024](#)), uporabljale šele po prehodnem obdobju, tj. samo za programe, sprejete ali financirane od 1. januarja 2028 (člen 277(1) [finančne uredbe iz leta 2024](#)), in pod pogoji iz člena 138(2) [finančne uredbe iz leta 2024](#). EDES se bo za deljeno upravljanje uporabljal le za najhujše kršitve (goljufije, korupcija itd.) in za pravnomočne sodbe ali upravne odločbe ali ugotovitve na ravni EU (urad OLAF, ERS, EJT).

V skladu z določbami [finančne uredbe](#) v zvezi z EDES (člen 144(2), točka (d)), morajo subjekti, ki izvršujejo proračun v okviru deljenega upravljanja, Komisiji sporočiti informacije o primerih odkritih goljufij in/ali nepravilnosti ter nadaljnjem ukrepanju v zvezi z njimi, kadar je to določeno v pravilih za posamezni sektor. Kadar je treba v skladu s pravili za posamezni sektor posredovati informacije, se lahko za namene EDES uporabijo informacije, sporočene Komisiji prek sistema za upravljanje nepravilnosti (člen 147(1) [finančne uredbe iz leta 2024](#)).

Pristojni odredbodajalec/javni naročnik EU lahko podatke v sistemu za upravljanje nepravilnosti uporablja prek vmesnika EDES/sistem za upravljanje nepravilnosti, ki deluje od 1. januarja 2017. Na primer, Komisija ter druge institucije, agencije in organi EU lahko pred odločitvijo o oddaji javnega naročila v postopku javnega naročanja prek vmesnika EDES/sistem za upravljanje nepravilnosti preverijo, ali je zadevni gospodarski subjekt vpleten v nepravilnost. Če je v sistemu za upravljanje nepravilnosti zapis o zadevnem subjektu, odredbodajalec obvesti urad OLAF. Urad OLAF preveri, ali je zadevni subjekt vpleten še v druge primere v sistemu za upravljanje nepravilnosti, in aktivira ustrezno polje navedenega sistema¹¹¹. Z aktivacijo polja v sistemu za upravljanje nepravilnosti se samodejno pošlje elektronsko sporočilo zadevnim organom poročevalcem. Urad OLAF vzpostavi stik z uradnikom zadevnih držav članic v sistemu za upravljanje nepravilnosti in upravljavci zadevnih organov poročevalcev v sistemu za upravljanje nepravilnosti, da se preveri, ali so informacije o primerih v sistemu za upravljanje nepravilnosti posodobljene, in po potrebi zahteva posodobitev v kratkem roku (v skladu s členom 147(2) [finančne uredbe iz leta 2024](#)). Šele takrat lahko pristojni odredbodajalec upošteva razpoložljive informacije, tj. po potrebi začne postopek za izključitev.

¹¹⁰ In neposrednega upravljanja z državami članicami.

¹¹¹ To je polje 2.1.17 sistema za upravljanje nepravilnosti. Glej tudi odgovor na vprašanje 17 v [Prilogi II](#) k temu priročniku.

Ko bo na začetku leta 2028 začela veljati razširitev EDES na deljeno upravljanje, bo lahko pristojni odredbodajalec izključil udeležence in prejemnike sredstev v okviru deljenega upravljanja¹¹², če bodo spoznani za krive najhujših kršitev: goljufije, korupcije, sodelovanja v hudodelski združbi, pranja denarja, terorizma, vpletenosti v delo otrok, trgovine z ljudmi in nasprotja interesov¹¹³. V ta namen in v zvezi s temi situacijami za izključitev morajo organi držav članic Komisiji prek katerega koli uradnega kanala, kot je sistem za upravljanje nepravilnosti, poslati informacije o dejstvih in ugotovitvah, oblikovanih v okviru pravnomočnih sodb ali pravnomočnih upravnih odločb, takoj ko se seznanijo z ustreznimi informacijami. Države članice morajo poslati še druge potrebne informacije, ki jih zahteva Komisija, v zvezi z oceno potrebe po upravnih ukrepih v okviru EDES.¹¹⁴

Od leta 2016 imajo vse osebe in subjekti, ki izvršujejo proračun v okviru deljenega upravljanja, dostop do podatkovne zbirke EDES. To naj bi jim omogočilo, da preverijo, ali v sistemu obstaja odločitev o izključitvi (ki jo je odredbodajalec sprejel na ravni EU), da bi te informacije ustrezno in na lastno odgovornost upoštevali pri oddaji naročil ali izbiri upravičencev za izvrševanje sredstev Unije. Za zagotovitev učinkovitega izvajanja EDES morajo organi držav članic, ki izvršujejo proračun v okviru deljenega upravljanja, v skladu s členom 144(5) [finančne uredbe iz leta 2024](#) za programe, sprejete ali financirane od 1. januarja 2028, izvrševati izključitve, evidentirane v podatkovni zbirki EDES, v celotnem obdobju izključitve. Organi upravljanja morajo pri predložitvi zahtevkov za plačilo v okviru deljenega upravljanja zagotoviti, da ti zahtevki ne vključujejo odhodkov, povezanih z izključenimi osebami ali subjekti (člen 138(2), zadnji pododstavek, [finančne uredbe iz leta 2024](#)). Če so taki odhodki vključeni, zahtevek za plačilo ne bo povrnjen (uvodna izjava 107 [finančne uredbe iz leta 2024](#)). Odločitev o izključitvi velja le za prihodnje pravne obveznosti. Zato je treba plačila povrniti za izpolnjene pravne obveznosti, podpisane pred odločitvijo o izključitvi.

---

¹¹² V okviru deljenega upravljanja se bo EDES uporabljal za (i) udeležence in prejemnike, (ii) podizvajalce in vse druge subjekte, na katerih sposobnost se udeleženec opira, ter (iii) dejanske lastnike in povezane subjekte izključenega subjekta (člen 137(2) [finančne uredbe iz leta 2024](#)).

¹¹³ Ta seznam je naveden v členu 138(1), točki (c)(iv) in (d), [finančne uredbe iz leta 2024](#).

¹¹⁴ V skladu s členom 36(8) [finančne uredbe iz leta 2024](#).